

ΤΕΤΡΑΜΗΝΑ

ΒΓΑΙΝΟΥΝΕ ΤΡΕΙΣ ΦΟΡΕΣ ΤΟ ΧΡΟΝΟ ΜΟΝΟ ΜΕ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΥΛΗ
ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΔΡΟΣΟΣ ΚΡΑΒΑΡΤΟΓΙΑΝΝΟΣ - ΑΜΦΙΣΣΑ

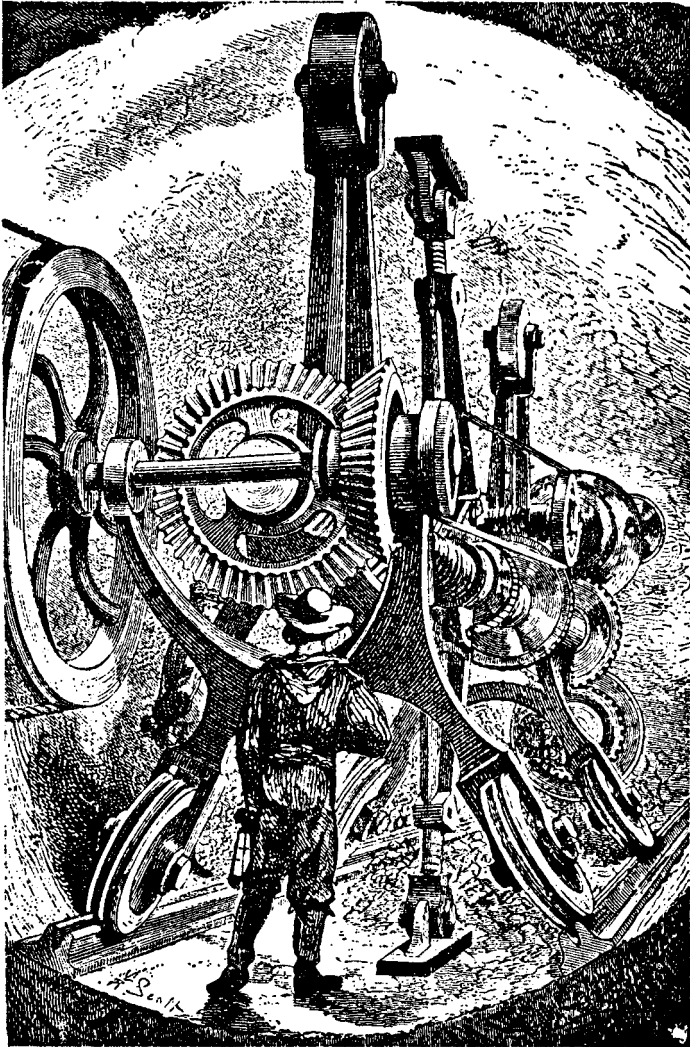
- ΡΕΝΟΣ : Κριτική στη ρίζα τῆς Νεοελληνικῆς ἁ-Παιδείας μας : 929-48
Ἀθλιότητα τῆς «Ἱστορίας τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας» τοῦ Κ. Δημαρά. (Σκόβαλα καὶ ἄχυρα.)
- : Ἐλεεινότητες... Καλύτερα νὰ τὸ βουλλώνη! 949-50
- : Τὸ λυχνάρι, τοῦ Στατύλλιου Φλάκκου. Ἐπίγραμμα. 950
Μετάφραση ἀπ' τὰ ἐρωτικά τῆς Παλατινῆς Ἀνθολογίας. (Σὲ δυὸ μορφές, γιὰ τὴν Ἀνθολογία τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Ποιήσεως, Ρ-Η-Σ.Α.)
- : Τὸ ἐγὼ καὶ τὸ ἐμεῖς. (Προλεγόμενα σὲ κάθε γραφτὸ 951-4
ποῦ θ' ἀξίωνε νὰ ἐνδιαφέρῃ ἄλλους.)
- : Μάνα Φωτιά. (Διήγημα.) 955-9
- : Γλυκὰ παιζ' ἢ καθάρα. (Πεζό.) 960-2
- : Σελίδες ἀπ' τὴν Πυραμίδα 67 καὶ τὰ Ποιητικά γράμματα. (Ἐμφύλιος '47-'49.): Ὁ ἀνθυπολοχαγὸς καὶ 969-71
τὸ ποντίκι - Ὁ Λοχίας τῆς Ἀλλαγῆς - Μόλιστα. 972-3
- : Τίτλοι, κεφαλίδες καὶ γενικὴ φροντίδα τοῦ τεύχους, σὲ συνεργασία μὲ τοὺς: Δρόσο Κραβαρτόγιαννο, Ἄγγελο Δοῦρο, Ἥρκο καὶ Στάντη Ρ. Ἀποστολίδη.
- ΗΡΑΚΛΗΣ Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ : Γράμματα στὸ Ρένο. Μα- 963-76
τωμένα χρόνια τοῦ Ἐμφυλίου ('48-'49).
- ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΒΛΑΝΤΗΣ : Ὁ πολὺ «πρωτότυπος» Σπ. Πλα- 983-92
σκοβίτης, πού... «δανεῖζεται» τὰ «λυχνάρια» του ἀπ' τὸν μπαρμπα-Ἡρόδοτο!.. Ἀποκαλυπτικὴ κριτικὴ μὲ τεκμήρια γιὰ λογοκλοπιές τῶν ὠρῶν καὶ ὀλίγων μας! (Τὰ κλεψιμέικα σὲ παρακείμενες στήλες.) Γιὰ νὰ τελειώσουμε μ' ἕναν-ἕναν τῆς ἄθλιας ψευτολογιότητάς μας.
- ΔΡΟΣΟΣ ΚΡΑΒΑΡΤΟΓΙΑΝΝΟΣ : Κατάλογος ἐνετικῶν καὶ 995-1005
οὐγγρικῶν νομισμάτων (1342-1400) ἐδρήματος Καλαποδίου Λοκρίδος.
- ΕΛΕΝΑ ΣΤΡΙΓΓΑΡΗ : Καλὰ στοιχεῖα (πεζὸ) καὶ 4 ποιήματα: 993-4
Ἄν εἶναι... - Δομῆ - Γάμος - Τὸ νοῦ σας! 994
- ΠΑΡΙΣ ΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ : Ὁ Ἡρακλῆς Ν. Ἀποστολίδης, ὅπως 977-82
τὸν γνώρισα θταν ἔφρευγε...
- ΣΤΑΤΥΛΛΙΟΣ ΦΛΑΚΚΟΣ : Τὸ λυχνάρι. (Ἐρωτικὸ ἐπίγραμμα 950
ἀπὸ τὴν Παλατινῆ Ἀνθολογία. Μτφρ: Ρ.Η.Α.)
- ΔΙΟΡΘΩΣΤΕ σὲ Ἀλέξανδρον τὸ Γρηγόρη τῆς τρίτης γραμμῆς: 986

Σελ.: 929-1008
Δραχμές: 100

13

Ἀνοιξη καὶ
Καλοκαίρι '77

Fevos

Andriy

ΡΕΝΟΣ ΗΡΑΚΛΗ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

Κριτική στη ρίζα τῆς Νεοελληνικῆς ᾠ-Παιδείας

I

ΑΘΛΙΟΤΗΤΑ

τῆς

(Ἱστορίας τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας)

τοῦ

Κ. ΔΗΜΑΡΑ

Τὸ πρῶτο βιβλίο πού χρειάζεται ὁ μαθητής, ὁ σπουδαστής, ὁ μελετητής, ντόπιος ἢ ξένος, μιᾶς λογοτεχνίας, εἶναι ἡ σωστά μνητική καὶ ὀδηγητική του ἀπὸ τὸ χέρι γραμματολογία τῆς: μιὰ τίμια καὶ ὑπεύθυνη καὶ φωτισμένη ἐκθεση ἢ ἱστορῆση — κι ἂς μὴν μποῦμε τώρα στὸ ἂν εἶναι δυνατὴ τάχα ἡ ἱστορῆση (ἢ μήπως ὄχι, ἀπὸ μὴ καθαυτό μορφωτικές θεωρήσεις) —, ἐποπτική καὶ μὲ γνώση βαθειὰ τοῦ ὑλικοῦ ὅλου, ἀπὸ ἄνθρωπο ἐπιστήμονα κ' ἐνάρετο καὶ ταγμένο σ' αὐτὸ τὸ ἔργο μὲ πίστη ὅτι ἀποδίδει, βοηθάει ἀλήθεια, ὠφελεῖ χεροκρατῶντας ἐκεῖνον πού διψάει νὰ πορευτῆ στέρεα στὸ χῶρο τοῦ ἀντικειμένου του — καὶ πάθους ζωῆς, ἐξ ἄλλου, τοῦ μυητῆ (ἀλλίως τί ἔχει νὰ δώσῃ ὁ ἀάμφταχος; σέ ποιόν;) — νέο πού πρωτογεύεται εἶτε ὄριμο πού ἐπιποθεῖ καλλιέργειά του πῶς οὐσιαστική μὲ τὰ σπέρματα καὶ τὰ βλαστήματα καὶ τὶς ποιότητες τοῦ κόσμου αὐτοῦ, πνευματικὸ γενικώτερα εἶτε πανελεύθερο ἐραστή, πού γυρεύει τὰ γνήσια, τὰ πηγαῖα, τ' ἀξιώτερα ν' ἀπολαύσῃ δημιουργικῆς στὸ λόγο ψυχῆς — προσωπικῆς κι ὁμαδικῆς — μιᾶς γλωσσικά διακεκριμένης ἐθνικῆς ὄντοτητας.

Αὐτὸ θὰ πῆ γραμματολογία, ἂν δὲν κάνω λάθος - καὶ μαζί μου εὐλοιοὶ σωστά μορφωμένοι, ἀπὸ τέτοια βασικά ἔργα, σ' αὐτὸ τὸν κόσμο τῆς σύγχυσης πιά καὶ τῆς πλάνης, τῆς ἡμιμάθειας σὲ ὅλα, τοῦ φανατισμοῦ καὶ τῆς τρέλλας.

Πρῶτο, λοιπόν. Μὰ καὶ ὕστατο, ἐντέλει: πάλι ἡ σά ναὸς χτισμένη δίκαια γραμματολογία, ἔπου θὰ προσφύγῃς καὶ θὰ ξαναπροσφύγῃς πόσες φορές στὴ ζωὴ σου, γιὰ νὰ βεβαιώσῃς αὐτὸ, νὰ ξαναθυμηθῆς ἐκεῖνο πού σοῦ ξέφυγε, νὰ φρεσκάρῃς κάποιες οὐσιαστικές συναρτήσεις καὶ μὲ ἱστορικές συνδέσεις [πού ναὶ; ὑπάρχουν; σοῦ ἐπαληθεύουν τὴν ἀπὸ ποιότητες γεννημένη (γιὰ κάποιους, γιὰ κάποια) ἰδέα;], νὰ πληροφορηθῆς ἐπιτέλους κάτι, πού δέ σέ ἀπασχόλησε εἰδικά καὶ δὲν τὸ κατέχεις βέβαια...

Τόσα καὶ τόσα, στὸ σωστὸ γραμματολογικὸ ἔργο, πού τὸ κάνουν πολῦτιμο, βαθύτερο καὶ ἀπὸ βαθύ μυθιστόρημα τὸ λαμπρό, τὸ ἐμπνευσμένο, ἐκεῖνο ὅπου κατάφερε ἡ ψυχὴ τοῦ μάστορά του σοφοῦ νὰ πιᾶσῃ μὲς ἀπ' τὴ λογοτεχνία ὅλο τοῦ λαοῦ τὸν πυρηνικώτατο μῦθο ζωῆς.

Μὰ γι' αὐτὸ δᾶ, τὰ λαμπρά τοῦ εἴδους — πού ὑπάρχουν σ' ἄλλες φιλολογίες, καὶ τὶς τιμοῦν, ἔπως δᾶ καὶ γιὰ τὶς μεγάλες ἀρχαϊκές, τὴν Ἑλληνικὴ καὶ τὴ Λατινικὴ, πῶς δουλεμμένα, κι ἀπὸ ποιούς, καὶ πῶς

χιλιοσελεγμένα, διπλοτριπλοαναθεωρημένα και συμπληρωμένα, και πάλι και πάλι, ώσπου να τελειωθούν (μαγεία όμαδικής δουλειάς κ' εύσυνειδησίας γενεών!) — μένουν σύντροφοι του έφθηβου μελετητή που τὰ πρωτόναιξε κάποτε με τρέμοντα χέρια και φλογερή προσμονή, για δλάκερη ζωή: στορένεται βαθιά τὸ δέρμα τους, σάν πολυτριμμένο ζεστό ρούχο άγαπημένο, άπ' τὰ δάχτυλα του διψασμένου και ξαναδιψασμένου χίλιες φορές για τὴ σοφία τους, για τίς σχεδόν άπόξω μαθημένες κι άκόμα πάροχες, τίς σχεδόν δικές του πιά κι ώστόσο πάντα έρωμένες σελίδες τους, ώς τὰ βαθιά γεράματα του..- άκόμα κι ώς τὰ πιό έπιστημονικά έξειδικευμένα κάποτε γεράματα, όπου θάλεγε ὁ άδαχής πὼς δέ χρειάζονται πιά χεροκράτες κι ὄδηγοί «σοφώτεροι»... Κι όμως, κι όμως!.. Τί «σοφώτεροι»; Πὼς «σοφώτεροι» άπό παλιά θηρία, μεγαθήρια, τιτάνες δουλειάς κι άφοσίωσης - που κυριώτατα μάλιστα σ' αυτά, τὰ γραμματολογικά έργα, δείχνεται περίτρανη!.. Ποιός κλασσικός φιλόλογος, λογουχάρη, και γέρος άκόμα δέν ξαναγυρνάει — παρά τὰ τόσα (νεώτερα εύρεθέντα), «έκκαθαρισθέντα», «βεβαιωθέντα», «άποκατασταθέντα» — στο λαμπρό του γερο-Βιλαμόβιτς — τὸν δλύμπιο, τὸν άκλόνητο στὶς ποιότητες άκόμα και τῶν άνεπιβεβαίωτων ύποψιῶν του, άκόμα και τῶν λαθῶν του (ά ν' ύπάρχουν λάθη καθαυτό σ' αὐτούς!), τὸν αἰώνιο Ἄρειο Πάγο τῆς ύπατης φιλολογικῆς έπιστήμης, και μάλιστα σ' αυτά, τὰ γραμματολογικά του έργα: κατασταλάγματα βαθύτατης σοφίας και πείρας (συχνά: σάν μυστικῆς, και γι' αὐτὸ πάντα προφητικῆς) —, ἡ στὸν μαγευτικό του Ρόντε: να ξαναδιαβάση, έτσι άπό κείνον (τί φτερωμένα!) για τὸ έλληνικό μυθιστόρημα (τώρα που γίναμε δέν ξέρω πόσο μυθιστορικοί έμεῖς ὅψιμα και ξαναπλάθουμε άνίδεοι πόσο ύπέροχα πρωτοπλασμένα πριν αἰῶνες!), ἡ πάλι στὰ Ὅραφικά σάν παιδάκι που τὸν μυεῖ ὁ άτεγκτος άνακριτής τῶν κειμένων Λόμπτεκ — «τελευταία και ὀριστική πάντα λέξη» ξαναλένε, σταθερά, ὅσοι νεώτεροι ξέρουν άκόμα τί τους γίνεται — βαστώντας τὸν γερά άπ' τὸ χέρι, μήν του φύγη ὁ γέρος μες άπ' τὰ σκληρά νεολατινικά του [έ, μεταφράστε τους λοιπόν, καμπόσοι μου! άφοῦ έτσι «διψαλέα γυρεύετε» τάχα «σωστό φωτισμό» σας, στοὺς θεοσκοτέινους αὐτοὺς καιρούς μας του νέου μεσαίωνα (που μπῆκε, και πορεύεται άκάθεκτος, ὅλο βαθύτερα και ξεριζωτικώτερα κάθε φωτισμοῦ που ποτέ κατωρθώθηκε ώς τώρα)], ἡ στὸν γλαφυρό μὰ πάντα καιριώτατο — διάνα σ' όλα! — Κρουάζε (και τὸν έναν και τὸν άλλο), τῆς πιό προικισμένης γαλλικῆς εύκρίνειας κι άσφαλτης κρίσης, σάν τέλειο μηχανήμα (κι άπό τί αἰῶνες μαστορευμένο πίσω, εύφυστατους και πολύπειρους κάθε μορφῆς του πνευματικοῦ και του λόγου έν γενεῖ) για τὸ οὐσιῶδες στὸ κάθε τί (και πὼς δοσμένο, φωτισμένο, άναλυμένο, χωρὶς ἔχνος περιττοῦ, άλλα κ' έλαφρῶ τῆ χειρὶ!), ἡ στὸν ποιητικώτατο μὰ κι άτσάλινο (άπό χιλιοδοκιμασμένο στὶς ύψηλότερες καισους χάλυβα τῆς άκατάβλητα πρακτικῆς του χώρας) Μάρραυ αἰχμηρότατο άγγλο, στὴν καρδιά πάντα σημαδευτή κάθε πυρηνικοῦ, και μάστορα τῶν πιό στέρεων σύγχρονων κλειδιῶν ὀρισματικῆς σύλληψης τόσων βασικῶν τῆς άρχαιοελληνικῆς γραμματείας, ἡ πίσω ξανά στὸν θεμέλιο μάγο Μύλλερ, ἡ στὸν ὑπερεπόπτη και τί έμπνευσμένο ὑπερσυνθέτη-πλάστη Μόμμσεν,

ἢ στὸν εὐσυνείδητο Ρίμπек, ἢ στὸν τί (καὶ τίνων, ποιᾶς ριζικῆς σημασίας) ἀνασυνίστορα Ντίλς, ἢ στὸν Γκόμπερτς, τὸν Τσέλλερ, τὸν Μπέρνετ, τὸν Κρουμπάχερ, τὸν Πυές, ἢ στὸ χτεσινὸ μας ἀκόμα ἐγκελαδικὸ Γιαϊγκερ — τί γραμματολογικὴ σοφία τερατώδης, θε' μου, πού μιὰ-μιὰ της σταγόνα στάζει διαμάντι, σμάραγδος θαλερῆς διαύγειας, σάπφειρος φλόγας ἀνήμερης: ὀλοδοσμοῦ διαρκῶς στὸ ἓνα [καὶ σ' αὐτὸ τὸ ἓνα! καὶ σ' αὐτό! καὶ σ' ἐκεῖνο! (καὶ στὸ καθένα, σά νάσαι τὸ μοναδικὸ ἐκάστοτε: ἄλλη μιὰ καταβύθιση ζωῆς στὰ βυθιώτατα τῆς ἐλληνικῆς παιδείας!)] καὶ ὄλ' αὐτὰ μαζί μετὰ: σάν ἓνα ὙπερἘνα, μιὰ Παιδεία Ἐνός, μονο-νειδου στὴν πολωσημασία καὶ πολυδυναμία του τὴν τρομακτικὴ, καθολικοῦ πιά ὑπερἘγὼ Καλλιέργειας Κοινοῦ, ἐνός ἀπὸ μητέρα κοινὴ (τὴ δικιά μας, τὴν ἐλληνικὴ) πολιτισμοῦ συνόλου καὶ πνεύματος ἐνιαίου (παρ' ὅποιες «χωριστικέες» ἐπιφάσεις) τῆς Δύσεως, καὶ ὄλ' αὐτὰ τί ἀπλά χαρισμένα μας, ἀπὸ τί δάσκαλο, τί μύστη, τί ἔνθου εἰσηγητῆ, σὲ μιὰ ἱστοροῦσα σύνθεση, σάν παραμῦθι (γιὰ «παιδιά πάλι») κελαδοῦσα, φτερωτὴ ἀπὸ σοφὸ σὲ σοφὸ, ἀπὸ τιτᾶνα σὲ ἄλλο τιτᾶνα, ἀπὸ κορφὴ σὲ κορφὴ, καὶ ἀπὸ ἐπικό σὲ στοχαστῆ, ἀπὸ κοσμολόγο σὲ ποιητῆ, ἀπὸ ἐμπνευστὴ σιδηρᾶς φάλαγγος σὲ ἤπιο παρηγορητῆ καὶ σύμβουλο βοιωτῶν γεωργῶν, ἀπὸ φωτιές τοῦ Ἡράκλειτου καὶ τοῦ Ἐμπεδοκλῆ φιλόσητες καὶ ἀμάχες σὲ πάγους παρμενίδειους καὶ ἀτόμους δημοκρίτειους καὶ ποιότητες ἀναξαγορικέες — ὅλα μαζί σάν ἓνα θεῖο ἀπόφευγο, σάν ἤχος δασῶν πανάρχαιων, πού ξαναθιζοῦν παρευθύς βουερά πάλι κ' αἰώνια, στὸ ἄκουσμα καὶ μιᾶς ρήσης μόνο, μόνο ἐνός σπάσματος πού διασώθηκε, ἔτσι πού τὸ προφέρουν, τὸ ξαναψυχώνουν τὰ χεῖλη, ὁ λόγος τοῦ βαθιὰ ἐμπνευσμένου Γιαϊγκερ —, ἦ... ἦ...

Μὰ τί νὰ παραθέτω τώρα κολοσσούς ὀνόματα, ὀσιωμένα, λατρεμμένα δίκαια (μὲ βούρκωμα κάθε φορά στὰ μάτια, καὶ μὲ τὸ αἷμα νὰ σκιρτᾷ στὶς φλέβες, νὰ σπινθηρίζῃ εἰδοποιημένο) ἀπὸ καφτὴ στοργὴ χιλιάδων, πού γιὰ μιὰ ζωὴ πρωτοφωτίστηκαν ἀπ' τὰ ρωμαλέα τους ἔργα, καὶ ἀκόμα ξαναφωτίζονται καὶ γέροι — λές καὶ μαζί τους πιά θὰ τὰ πάρουν τὰ πάμπλουτα φῶτα τῶν μεγάλων γραμματολόγων δασκάλων, μέρα νὰ τὸν κάνουνε καὶ τὸν Ἄδη κάτω (πού θαρρετὰ οἱ γνῶστες πάντα προσβλέπουν ἀτάραχοι) — ἀπ' τὴ σοφία (καὶ τὴν καίρια σ' ὅλα αἴσθηση, καὶ τὸ μέγα κύρος στὴν ὀρθὴ γέυση κ' ἐκδοχὴ κάθε κειμένου ἢ ρήσης ἢ ἀποσπάσματος, καὶ τὴν ὕψιστη εὐθύνη τους στὸν ἀκριβῆ ὀρισμὸ κάθε ποιότητας, καὶ τὴν ἐπαγωγὴ μετὰδοση), ἀπ' τὴν ἀφειδῶλετη ὄλη αὐτὴ παροχὴ τους τῶν ἀστέρων!..

Καὶ τὸ ὕστατο, λοιπόν, ἐντέλει: πάλι ἡ Γραμματολογία — τὸ γραμματολογικὸ ἔργο γενικώτερα [γιατὶ γραμματολογία εἶν' ὄλ' αὐτὰ: νά! διαβάστε (νὰ σᾶς τὰ πῆ καὶ κάνας ἄλλος) τὸ λαμπρὸ εἰδικὸ ἄρθρο τοῦ Συκουτρή, στὴ Μεγάλῃ Ἑλληνικῇ Ἐγκυκλοπαιδείᾳ τοῦ «Πυρσοῦ» (μιᾶς καὶ δὲν κορόιδευαν πάντα σ' αὐτὸ τὸν Τόπο: μελετοῦσαν καὶ κάποιοι, ἔστω καὶ μ' ἄλλες ἀνεπάρκειες ἢ ματαιοδοξίες!)] — ὅταν εἶναι ἄξιο, δίκαιο, ἔρογο, ὄχι ἀστεῖα, ὄχι ψευτιές καὶ «πασαλείμματα» καὶ μπουρδουκλώματα μασκαρέικα, θεμάτων καὶ προβλημάτων καὶ ζητη-

μάτων, α ἰ μ α τ η ρ ᾶ ν, σάν τὴν Ποίηση, α ἰ μ α τ η ρ ᾶ ν, σάν τὴν Πεζογραφία, α ἰ μ α τ η ρ ᾶ ν, σάν τὴν Λογοτεχνία ὀλάκερη ἑνὸς λαοῦ, μὲ τὰ ὅποια σαλαταδόροι καὶ σαλτιμπάγκοι ἐκάστοτε πα ἰ ζ ο υ ν, παραστένοντας τούς... «ἐντριβεῖς, ξέρετε, καὶ σ' αὐτά!» — σ ἐ π ο ι ο ῦ ς ὅμως, ἀλήθεια, παραστένοντας; π ο ι ο ῦ ς πράγματι ἐπαίοντας (καὶ μὴ «ἐκ τοῦ παραθύρου») νὰ «ξεγελάσουν»; — πὼς «εἶναι» τάχα (γνώστες,.. καὶ τούτου κ' ἐκείνου), καὶ λοιπόν... «ἄξιοι, βρέ ἀδελφέ, κι αὐτοὶ ἐπιτέλους κάποτε νά... καθηγητοποιηθοῦν καὶ νὰμποῦνε στὸ σινάφι, νὰ δοῦν θεοῦ πρόσωπο, σάν τόσους καὶ τόσους, ὅμοιους ἢ καὶ χειρότερους δά!..»

Παιγνίδι μὲ τὸ α ἰ μ α !.. Καὶ νὰ ποῦ δ ἐ ν πληρώνεται, δ ἐ ν τιμωριέται μὲ τίποτα στοὺς καιροὺς μας!.. Μὲ τὸ αἶμα τῆς Ποίησης παιγνίδι, μὲ τὸ αἶμα τῆς Πεζογραφίας, τὸ αἶμα τῶν Παπαδιαμάντηδων, τῶν Βιζυηνῶν, τῶν Θεοτόκηδων, τῶν Καρυωτάκηδων, τῶν Περικλη-Γιαννόπουλων, τῶν Σολωμῶν, τῶν πάντων π' ὅ,τι ἄξιο, πηγαῖο, τραγικό, φτερωμένο, π λ η ρ ω μ ἔ ν ο, ἀ κ ρ ι β ο π λ η ρ ω μ ἔ ν ο ἐξέφρασαν τοῦ λαοῦ τούτου, τῆς ὀμαδικῆς καὶ τῆς προσωπικῆς ψυχῆς καὶ συνείδησης δυό-τριῶν αἰώνων - θέλουν δέκα; ἔντεκα; τόσο τὸ χειρότερο! δέκα, ἔντεκα αἰώνων τὸ α ἰ μ α νὰ τὸ μπεγλιρίζουν αὐτοί, καὶ νὰ σπεκουλάρουν μὲ φαφλατίσματα πάνω σὲ δαῦτο, τὸ τ ρ α γ ι κ ῶ τ α τ ο καὶ π ο λ υ τ ι μ ῶ τ α τ ὅ μ α ς, γιὰ νὰ σαλτάρουν «ἐκ τοῦ παραθύρου» (οἱ τελείως ἔ κ τ ὅ ς, οἱ ὅλως ἄ σ χ ε τ ο ι, οἱ ἀπίθανοι καὶ θρασύτατοι κ ο μ π ι ν α δ ὀ ρ ο ι καὶ φαρισαῖοι) σ' «ἔδρες» καὶ σὲ θώκουσ, σὲ «πῶστα» καὶ σὲ «στήλες», σὲ «κανάλια» καὶ σὲ «προγράμματα», σὲ συμβουλία κ' ἐπιτροπὲς «μεταρρυθμίσεων» καὶ «νεομεταρρυθμίσεων» (τάχα) τῆς ἔρμης αὐτῆς ἁ-Παιδείας μας, ὅπου, ὡς γνωστόν, λ ί α ν γ ε ν ν α ἰ ἄ τ ἄ δ ο σ ἰ μ α τ ἄ [κι ἀκόμα «γενναιότερες»] οἱ «ἀπορρέουσες» ὀφέλειες τῶν προσώπατῶν τους, τῶν τόσο «ἐντριβῶν» περὶ αὐτά, «περὶ τὰ πνευματικά τελοςπάντων», τὰ... ἀκουλτουριάζομαι! μ' ἐννοεῖς, ἀγαπητέ!» (μὲ κλείσιμο ματιοῦ ἀθάνατης κι ἀθάνατα ἄ τ ι μ ῶ ρ η τ η ς β ρ ω μ ο ρ ω μ ι ο σ ῦ ν η ς, ποῦ δὲ συμμαζεῖται, καὶ τώρα-τώρα μάλιστα ἔχει νάα! ξεδιπλώσει μιὰ γλωσσάρα, τάχα κι «ἀντιστασιακή» ἀποπάνω, καὶ θρασύτερη παρὰ ποτέ!..)]

Θὰ μοῦ πῆ ὁ κύριος Δημαρᾶς, ἴσως: Μὴ ζητᾶμε τὰ π ο λ ῦ μ ε γ ἄ λ α κι ἄξια, γιὰτὶ συντριβουμ' ἔτσι καὶ τὰ χ ρ ε ι α ῖ ζ ὄ μ ε ν α μ ι κ ρ ἄ !.. (Καὶ τώρα, σ ἐ π ο ι ο ῦ ς χ ρ ε ι ἄ ζ ὄ ν τ α ι, καὶ γ ι α τ ἰ τοὺς βολοῦν τὰ μικρά...- ἔ, κοντὰ στὸ νοῦ κ' ἠ γ ν ῶ σ η !..) «Ὅπως, περίπου, «δίνει», νὰ ποῦμε, «τὸ μάθημα» (443β)¹ καί... «συντριβεῖ» θαρρεῖ [ἢ, μᾶλλον, π α ρ α σ τ ἔ ν ε ι π ῶ ς «νιώθει» (κατευχαριστημένος γι' αὐτὸ μὲ τὸν «λελογισμένα κριτικό» ἑαυτὸ του) «ὅτι λοιπόν νά! τοὺς σύντριψε»] τοὺς «αὑστηροῦς» ἀπαιτητὲς ὕψηλῶν ποιότητων ΦωτοΠολίτηδες κι Ἀποστολάκηδες, ποῦχε ἄχτι στὴ ζωὴ του ὁ μ ι κ ρ ὀ ς κι ἀπολογητῆς (ἔτσι χθα-

1. Παραπέμπω στὴν τρίτη ἔκδοση τῆς ἄθλιας Ἱστορίας του ('64), καὶ τὸ α ἰ β σημαίνει πάνω ἢ κάτω μέρος σελίδας τῆς. «Ὅταν παραπέμπω στὴν πρώτη ('48), τὸ πλάγιο α ἰ β σημαίνει τόμο τῆς.

μαλά) μικρῶν καὶ χθαμαλῶν κι ὠχρῶν καὶ ὀλίγων: Παλαμάδων — πού εἶδαμε καὶ πάθαμε νὰ γλυτώσουμε (ἀλλὰ γλυτώσαμε;) — καὶ γλοιωδέστατων Ψυχάρηδων — τὸ φρικκλῆς «στὺλ» τῶν ἐμετικῶν ἐκείνων ὑποκοριστικῶν καὶ σιαλωδῶν σχετικισμῶν: ἄχ!.. ἔχ!.. ψυχοῦλα μ', καρδουλά μ'!.. τοῦ χερουλάκι σ' αὐτό! τοῦ βυζάκι σ', γιομροφοδοῦλα μ', νὰ τοῦ ρουφήξω!.. [σίχμα, ἀρῶρητο, τῷ θρασύτατο) θέλω δόξα καὶ γροθιές! καὶ τοὺς αἰῶνες τοὺς λογαριάξω γιὰ δικούς μου! (ἄκου δικούς του! ὁ ξαδιάντροπος ἀνανεωτῆς τάχα μ' αὐτά τῆς κακότυχης Δημοτικῆς μας, πού μιὰ φράση στρωτῆ, διαβαζοῦμε νη, δέν κατὰ φερε ποτέ του νὰ γράψῃ, μὲς σὲ τόσα φαφαλατίσματά του, τελείως ἀνέμπνοα κι ἀτάλαντα) — ἦ Ξενόπουλων, τί «ψυχικοῦ» (καὶ τσαπατσουλογραφικοῦ) «ἐπιπέδου» — ἀκριβῶς «σύστοιχου» μὲ τῶν γλοιωδῶν ἄλλο τόσο ἐκείνων Ἀττίκ (καὶ προ-Ἀττίκ), τῆς ἀνιάτης ἐπαρχοπεπιθεωρησιακῆς «ράμπας»-γάμπας-κ!..ας μας, καὶ τῶν κρυπτοσεξολάγων ἀργκεντίνικων) ὕστερα («ταγκό» μας [(«στὺλ» λογιῆς-λογιῆς «ἀνακτισοπολεμικῶν») ... γκροκΜπιάνκο μας (κατὰ τό... τουροκβογακνεριέν τοῦ Τσαρούχη!..) — καὶ Θεοκουτάδων-Θεοκοτάδων-Θεοτοιάδων, ἀκκτάπιωτων καὶ πληκτικῶν ἀπροίκιστων, νὰ πέρῃ ὁ διάβολος, ἔως θανάτου, πού στάθηκαν λέει (476β) — καὶ φάπα δέν πέφτει [ἀπὸ τριάντα χρόνια πού τόχει θρασύτατα γραμμένο τέτοιο γελῶιο (στὴν πρώτη κιόλας ἐκδοση τῆς τρισάθλιας Ἱστορίας του: 202β)] — οἱ ...πιό καρτεσιανοί (!!!) ἀπὸ τοὺς Νεοέλληνες πεζογράφους μας!.. («Οπου ἐδῶ, δηλαδή, στὴ φαιδρὴ αὐτῆ Κωλοπετεινίτσα ἐμεῖς, διὰ χειρὸς Ντιντήδων μας τέτοιων ἀκριτων «γραμματολόγων» τῆς «ξέφραγης» Λογοτεχνίας μας, Καρτέσιο βαφτίζουμε κάθε ξυλοκέφαλο («ἐγκεφαλικόν») ἀτάλαντο κι ἀνέμπνευστό μας, πού ἀπὸ ξεραῖλα ψυχῆς καὶ κάθε συναισθήματος δέν καταφέρνει νὰ σκαρώσῃ οὔτε μιὰ ψευτοσυγκινητικῆ, μισοσυναρπαστικῆ, νὰ χμοπετάῃ ἔστω καὶ μὲ φτεράκια σκνίπκς δίπλα σὲ νεροχῦτη σελίδα!.. Καρτεσιανισμός εἶναι — ναί! — ἐδῶ, γι' αὐτούς τοὺς ξεκαπίστρωτα ἀμόρφωτους — μὴ σᾶς παραπλανοῦν μὲ τυπογραφικὲς «ἐμφάσεις», καλοπληρωμένες γιὰ νὰ μὴν τοὺς διακρίνετε —, μακάρια ἀστόχαστους (τοὺς βλέπετε!), ναρισσιχώτατα ἀκαλλίεργητους κάτω ἀπ' τὰ πκστωμένα τους «ψιμύθια» καὶ πασαλείμματα, κρυπτοχωριάτες τῆς τάχα «πνευματικῆς» μας ψευτοπροοδευτικῆς μωροσνομπαρίας, οὔτε λίγο οὔτε πολύ: ἦ στέγνα, ἦ σεληναία στέγνα καὶ παγωμάρα ψυχῆς καὶ καρδιάς, ἦ θανάσιμη στείρο ῥότῃτα νοῦ καὶ κάθε ὀρμῆς, ἦ νεκρίλα τῶν γεννημένων νεκρῶν καὶ περιφερόμενων λυμφατικῶν βερμπαλιστῶν τοῦ πιό ἀνιαροῦ καὶ χυλώδους ἀραρουτιοῦ παραλογοτεχνίας μας ἀξιοθρήνητης, πού «ἐπιβιώνει» δυστυχῶς ἀκόμα — μετ' ἄχερο Σαμαράκηδες καὶ τί ἄλλους κι ἄλλους θεοτοκαδικούς ὑποδωδεκαδικούς² «βραβευμένους» γιὰ διάδοχους

2. «Στὴ σιὰ» τῆς ἄθλιας ἐκείνης ὀμάδας τῶν δώδεκα — μὲ Πετρογάρηδες μέσα, κι Ἀλικαθρύδες, καὶ Παπανούτσους, καὶ Βενέζηδες, καὶ ΞυλοΓερζάκηδες [ἀκαδημαϊκοποιημένους κιόλας τώρα, ἦ καὶ ληξιαρχικά νεκρούς τοὺς ῥέστους, ἀφοῦ ἐπίσης ἀκαδημαϊκοποιήθηκαν, «τρισένδοξοι» καὶ φαρισσαϊκώτατα (οἱ τάχαμου «ἀντι-ακαδημαϊκοῦ» μιὰ ζωή!)] — ὅπου καὶ ὁ Ντιντῆς μας βέβαια! (Πῶς νὰ ἔλειπε;)

καὶ συνεχιστές τῆς σ τ έ γ ν α ς, μπάς καὶ μᾶς λείψη, ὅπως μᾶς ἔλειψε ὁ κεκός ἐκεῖνος Ρόδης Ροῦφος, καὶ τί γινόμαστε τότε, οἱ δύστυχοι!..

Ν' ἀφήνουμε ἔμωσ τ' ἀστεῖα... Δέν εἶναι πιά καιροί γι' ἄλλα τέτοια ἀστεῖα!.. Γιατί δ ι α λ υ ό μ α σ τ ε — νεοελληνικά, ν ε ο ε λ λ η ν ι κ ώ τ α τ α : στήν ὑποτιθέμενη νεοελληνική παιδεία πού τάχα γυρεύουμε (καὶ θεωροῦμε βάση γιὰ ὅποιο σωστό προχώρημά μας) — δ ι α λ υ ό μ α σ τ ε (καὶ κοιτάζετε γύρω σας! φ ω ν ά ζ ε ι π ι ά ἡ τρομερή κατεβασιά τῆς διάλυσης, καὶ μάλιστα σ' αὐτά μας τὰ μόνα ἐρείσματα, τὰ τ ε λ ε υ τ α ῖ α νεοελληνικά!), δ ι α λ υ ό μ α σ τ ε καὶ τέρμα πιά, ἂν μὲ τέτοια σκύβαλα βοηθήματα-μηδέν, σάν τοῦ κύριου Δημαρᾶ τὴν τάχα Ἱστορία αὐτῆ τῆς Λογοτεχνίας μας, παλεύουμε κ' ἐκπαιδευτικά τώρα νὰ πορευτοῦμε (ὅπως ραγδαῖα, κ' ἐπιταυτοῦ π ρ ο ω θ ο ύ μ ε ν α, συμβαίνει), καὶ γκρεμοσακιζόμαστε φυσικά, καὶ δέν ἀνοίγουν μάτια τὰ παιδιά κ' οἱ νέοι μ' αὐτά τ' ἀποτυφλώματα, β γ ά ζ ο υ ν ε μάτια πάντα ὅλα τὰ τέτοια σκαλοθύματα καὶ κρυπτοπολιτικολογήματα καταφερτζήδων (ἐξώτερων) τοῦ πνευματικοῦ χώρου, αὐτὰ τ σ α κ ί ζ ο υ ν δέν ἐκτρέφουν γερὰ ἐνδιαφέροντα ποτέ, γιὰ ὅ,τιδήποτε, καμμιάς Λογοτεχνίας, κι οὔτε βέβαια τῆς ἄμοιρης δικιᾶς μας, πού ἐπιτέλους, ἂν ἦταν πράγματι ὅποια τὴν ἐμφανίζουν οἱ σαλταδόροι αὐτοὶ τῶν ἐξαμβλωματικῶν ψευτογραμματολογιῶν τῆς (γιατί ὁ κύριος Ντιντῆς μας δέν εἶναι δά ὁ μόνος δολοφόνος τῆς γιὰ τίς δουλιτσες του! εἶναι ἄλλοι κι ἄλλοι, κι ἄκόμα χειρότεροι!), χ ρ έ ο ς θά εἶχαν οἱ νέοι, τὰ παιδιά, ὅποιοι ντόπιοι ἢ ξένοι, μελετητές ἢ ἀργόσχολοι κάναν τὸ λάθος νὰ τὴν πρωταντικεύσουν καὶ νὰ πρωτοκινήθουν νὰ τὴ γνωρίσουν, νὰ τὴν οἰκειωθοῦν, ὕ π ο χ ρ έ ω σ η θά εἶχαν, στοιχειώδη, πρὸς προάσπιση τῶν ὅποιων αἰσθητηρίων τους καὶ κριτηρίων τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἀληθινοῦ μέσα τους, ν ά μ ἡ χ ά σ ο υ ν ο ὔ τ ε λ ε φ τ ό μ α ζ ί τ η ς καὶ μὲ τοὺς προφανῶς γελοίους «δημιουργούς» τῆς, τέτοια φλούδια καὶ ζωπάσματα πού σερβίρονται γιὰ «δημιουργοί» τάχα μέσα στὸ χῶρο τῆς, μὲ τέτοιες κακές ποιότητες, πού ἔτσι κραυγαλέα τεκμηριώνουν τὴ χθαμαλότητά τῆς, τὴν ἀναξιοτήτά τῆς!..

«Ν' ἀφήνουμε», λοιπόν, («τ' ἀστεῖα»), θά πῆ: Ν' ἀ φ ῆ ν ο υ ν τ' ἀ σ τ ε ῖ α, πρῶτα-πρῶτα, οἱ β α ρ ύ τ α τ α ἔ ν ο χ ο ι — συνένοχοι σήμερα ἐνεπίγνωστα καὶ ξαδιάντροπα — ψευτοκαθηγητές τῶν τάχα «πανεπιστημίων» μας — π ο ὔ ν α ι γ ι α ἄ κ λ ε ῖ σ ι μ ο, μόνο, ὅ λ α ! — τῶν ἐδρῶν τάχα («Νεοελληνικῆς Φιλολογίας»), ὅ λ ω ν ! — πούναι γιὰ κατάργηση, μὲ τέτοιους ἐπιβάτες τους, ὅ λ ε ς ! —, νά τ' ἀφήνουν τ' ἀστεῖα, πού ἐξακολουθοῦν — καὶ συστηματικά τώρα-τώρα, γιατί βολεύει τὴν ἀγραμματοσύνη τους, ὅ λ ω ν, καὶ τὴν τεμπελιά τους, ὅ λ ω ν, καὶ τὴν ἀσυνειδησία τους ἔναντι τῶν παιδιῶν, ὅ λ ω ν —, νά τ' ἀφήνουν τ' ἀστεῖα, πού κυνικά («συνιστοῦν») — κι ὄχι μόνο, παρὰ κι «ἀπαιτοῦν» οἱ πλεῖστοι τους — «μελέτη ἀπὸ Δημαρᾶ», δρίζοντας μάλιστα καὶ σελίδες ἀθλιές του: «ἀπὸ δῶ ὡς ἐκεῖ!», κ' ἐξετάζοντας — σά δέν ντρέπονται! — ὕ π ο χ ρ ε ω τ ι κ ά ἀπ' αὐτό τὸ ἐξάμβλωμα, τὸ π α ρ α μ ο ρ φ ω τ ι κ ό κάθε σωστοῦ φυσικοῦ αἰσθητηρίου καὶ γεροῦ πνευματικοῦ κριτηρίου, πού λαμπρὰ μπορούσαν νὰ μορφώνουν μόνοι τους οἱ νέοι τοῦ

καιροῦ τούτου, μὲ τόσο πυκνές ἐξωπαιδευτικές πνευματικές ἐμπειρίες ποὺ τοὺς κατακλύζουν ἀπὸ παντοῦ, κι ἀπ' τὸν κόσμον ὅλο, κι ἀπ' τοὺς αἰῶνες ὅλους, κι ἀπ' τὶς γλῶσσες ὅλες (μ' αὐτὸ τὸν παγκόσμιον ἐκδοτικὸν κι ἀλληλομεταφραστικὸν-ἀλληλοεπικοινωνιακὸν ὄργανισμὸν, ποὺ σφραγίζει τὴν ἐποχὴ μας), ἀλλὰ καὶ ποὺ ἂν δέ μορφῶναν κανένα κριτήριον κ' αἰσθητήριον, κ α λ ὕ τ ρ α π ᾶ λ ι θ ᾶ τ α ν, παρὰ ν' ἀποστραβώνωνται μὲ τέτοια *δημαρᾶδικα* κάλπικα καὶ νοθευτικὰ τῶν φυσικώτερων μηχανισμῶν τοὺς εἰσπραξῆς τοῦ λόγου καὶ τῆς τέχνης, τῆς ποιήσεως καὶ τοῦ πνευματικοῦ γενικώτερα.

Ἕνας π ρ ᾶ κ τ ω ρ — περὶ αὐτοῦ, κατ' οὐσίαν, πρόκειται! Πέσαμε σάν σὲ π ρ ᾶ κ τ ο ρ α ἐνσυνείδητο — ξ ἔ ν η ς «πολιτιστικῆς» π ρ ο π α γ ᾶ ν δ α ς : τῆς γαλλικῆς! Κι αὐτός, σάν ἀπὸ πρόθεση καὶ πέραν τῶν «πρακτορικῶν» χρεῶν του, μᾶς παραμορφώνει τὸ σ ὦ ν ο λ ο τῆς πνευματικῆς μας παράδοσης στὰ μάτια τῶν παιδιῶν μας! Κ' ἐσεῖς οἱ σαλταδόροι τῶν «ἐδρῶν» — ἐλέω χούντας, προχούντας, μεταχούντας, καὶ κάθε ψευτοδημοκρατίας καὶ μικροπολιτικῆς μέσα δῶ — ἄ π α ι τ ε ἶ τ ε κιάλας ν ᾶ σ τ ρ α β ὶ ν ω ν τ α ι τὰ παιδιὰ, μὲ τοὺς παραμορφωτικούς φακούς τῆς μασκαρέικης αὐτῆς ψευτοἹστορίας του τῆς Λογοτεχνίας μας, ὅπου ὅλα, τὰ πάντα, στὴ γαλλικὴ «ἐπίδραση» πάντ' ἀναγονται — καὶ μόνο τότε βρίσκονται ἀπ' τὴν «κρίση» του ν' ἀξίζουσιν»: ὅταν («ἀνάγονται»), ἢ μποροῦν («ἔτω καὶ μὲ κλωτσιές») ν' ἀναχθοῦν»: σ' αὐτήν! «Ὁ, τι δὲ ἄλλο, ποὺ «δέν κολλάει», δέν μπορεῖ νὰ «κολλήσῃ» στὴ Γαλλία, στὸ «διαφωτισμὸν» της, στὶς «γαλλικὲς ἰδέες», «δέν ἀξίζει» γιὰ τὸ Ντιντὴ μας, ἐνῶ ὡς κι ὁ πολιτικάντης μας Κωλέττης κρίνεται, ἀνετα, «ἄξιος» νὰ μνημονεῦται σὲ «ἱστορία» τῆς τ ἔ χ ν η ς τοῦ Λ ὄ γ ο υ μας — ποιός! ὁ Κωλέττης!.. (ἔλα σῶσον, Κύριε!..) — καὶ μάλιστα σὲ «σφραγιστικόν» ἐποχῆς δλάκερης, π ν ε υ μ α τ ι κ ῆ ς, («κλείσιμο» βασιτικοῦ κεφαλαίου [: *Τελικὴ σύνθεση τοῦ λόγου*, κ.λ. βαρύγδουπα *δημαρᾶδικα* φλυαρολογήματα (268α)]. Καὶ γιατί ἄλλο δά; Φυσικά! Γιατὶ τ ῆ ς γ α λ λ ι κ ῆ ς π ρ ο τ ε κ τ ο ρ ι κ ῆ ς πολιτικῆς π ρ ᾶ κ τ ω ρ κι αὐτός, ὡς γνωστότατον τοῖς πᾶσι μελετηταῖς («ἔτω καὶ στοιχειωδῶς») τῆς ἱστορίας τῶν λογῆς-λογῆς κατὰ καιροὺς ὑποδουλιῶν μας.³

3. Ἄλλὰ πῶς ἄλλωὶς θὰ κατακοῦσε ὁ κύριος Ντιντὴς Δημαρᾶς τὸ ἐδῶ *Γαλλικὸ Ἰνστιτοῦτο*, πρῶτα, γιὰ νὰ φτάσῃ κι ὡς τὴν ξεπεσμένη, ἐκπορευμένη πιά *Σορβόννη*, χτές, λαχανιασμένος, ξεκινῶντας μὲ τὰ γαλλικούλια του ἀπὸ ὑπάλληλος στοῦ Κάουφιαν — κι ὄχι ἀπὸ ἀνάγκη δὲ ζωῆς (αὐτὸ θάταν κάτι), ἀλλ' ἀπὸ ἀλληλεγγύη πρὸς τοὺς ἐργαζομένους (: γιὰ ν' ἀποδεικνύῃ) πῶς... «ἔχουμε καὶ φρονήματα προοδευτικά, ξέρετε!») «— *Laboremus, laboremus*, κύριε Ἡρακλῆ!» τὸν θυμάμαι νὰ μᾶς λέῃ στὴν ὁδὸ Σταδίου (ἐκεῖ, μπρὸς στὴν ἄλλοτε *Τράπεζα Ἀθηνῶν*, στὴν Κοραΐ), κατὰφορτος (κι ἀπ' τὶς δυὸ μασχάλας) μὲ βιβλία τοῦ ἐμποράκου, ἀπαραγγελίες προφανῶς, ποὺ κουβάλαγε κάπου — στὸ Ταχυδρομεῖο; σ' ἄλλο βιβλιοπωλεῖο; — κἀθιδρος στὴν ἀνοιξιάντικη ζέστη, τριχωτὸς-τριχωτὸς καί... «ῥαῖος» πάντα, ὅπως ἀπὸ μικρὸς τὸν θυμῶμον, στὸ σπῆτι μας στὸ Μαρούσι ποὺ ἐρχόταν, *λίαν σεβαστικός* τοῦ πατέρα μου [καθὸ «προϊσταμένου του»] ἔλλωστε, τότε, στὴ σύνταξη τῆς *Μεγάλης Ἑλληνικῆς Ἑγκυκλοπαιδείας*, ὅπου τὸν εἶχε προσλάβει (σάν μετὰ κάποιον προσόντα), ὅπως μούχε πῆ ἀργότερα...] «— Μὰ τί παραστένει ὁ Ντιντὴς!» ρώτησα. «Τὸ... φτωχὸ;...» «— Ἄ, παιδί μου!..» «Ὁ ννΝτινντῆς;...» («Ἔτσι πρόφερε πάντα τ' ὄνομά του ὁ πατέρας, κοροϊδευτικά.») «Ὁ ννΝτινντῆς μας παριστάνει τὸν

Ν' ἀφήνουνε, λοιπόν, τ' ἀστεία, ὄχι μόνο οἱ «τοῦ κεφαλιοῦ» ἀπ' τὸ «ψάρι» πού σκυλοβρωμάει, παρά κ' οἱ ἀποκάτω: αὐτοὶ πούχουν ἀμεσώτερη κ' εὐρύτερη παιδευτική σχέση μὲ τὴ βάση — οἱ δάσκαλοι τοῦ Γυμνασίου, καὶ ὅποιοι ἄλλοι διδάσκουν, ὄχι ἐξειδικευμένους τάχα «φιλόλογους», ἀλλὰ παιδιὰ πολλὰ, τὰ πάμπολλα παιδιὰ τῆς Χώρας ὀλῆς, τῶν σχολείων ὀλῶν — ν' ἀφήνουν τ' ἀστεία καὶ νὰ πᾶψουν, πρῶτα-πρῶτα, νὰ διαβάζου ν οἱ ἴδιοι (γιὰ νὰ μὴ στραβώνουνται, κατ' ἀρχήν, οἱ ἴδιοι, καὶ χάνουνε τὸ μπούσουλα) ἀπ' αὐτὴ τὴν ἄθλια ψευτοἹστορία τῆς ἔρμης τῆς Λογοτεχνίας μας (πούπεσε στὰ χέρια τέτοιων φαρισαίων καὶ ἄγευστων καὶ κακόνων καὶ ἀγράμματων σαλταδόρων τῶν κατεστημένων ἀντιπνευματικῶν μας κλικῶν), παύοντας συνάμα καὶ νὰ στέλνουν τὰ παιδιὰ κατ' αὐτὴν, γιὰ νὰ τοὺς βγάξῃ ἔτσι τὰ μάτια: μὲ θρασύτατες «θέσεις» τάχα πῶς ὁ Παπαδιαμάντης εἶναι, οὔτε λίγο οὔτε πολύ, κακὸς πεζογράφος — χθαμαλός, δίχως ἔμπνευση, δίχως φαντασία, δίχως φροντίδα κ' ἐπιμέλεια στὸ γράψιμο [κι ὅτι ἄλλο ἀσύστατο καὶ συκοφαντικὸ μπορεῖ νὰ σκαρώσῃ ἄκριτος φανατικὸς καὶ ἀρίζωτος σ' αὐτόν τὸν Τόπο φραγκολεβαντῖνος τῶν ψευτοσαλονιῶν τῆς προκλητικῆς μας σνομπαρίας (110-3β, 381β-4β) — ἐνῶ, κατὰ τὸ ἀπίθανο αὐτὸ ρετρό κατώτατων αἰσθητηρίων καὶ ἀπίθανων «κριτηρίων» ψευτογραμματολόγο μας, ὁ... μεγάλος (βαστηχτήτε!) πεζογράφος τῆς ἐποχῆς — τῆς ἐποχῆς τῶν... Βιζυηνῶν καὶ τῶν Παπαδιαμάντηδων, τῶν πατέρων [καὶ πράγματι κορυφαίων (μαζί μὲ τὸ Θεοτόκη) τῆς Πεζογραφίας (καὶ τῆς Διηγηματογραφίας μας εἰδικώτερα)] — εἶναι ὁ... Γρηγόριος Ξενό-

μοχθοῦντα!.. Ἐργάζεται, ἐργάζεται!.. Ναρκισσέεται πῶς καταφέρνει, ξεύρετε, ὡς καὶ νά... ἐργάζεται!.. Κι ὅπως ἐφεύρε — αὐτὸς τὸ ἐφεύρε! (μεγάλιο βρετικὸ τοῦ! δὲν ξέρετε;) — πῶς τὸ πᾶν εἶναι νὰ μάθωμε νὰ φληαροῦμε γράφορες! — βέεεβεια! δὲ κὸ τοῦ! — ἔτσι τώρα παριστάνει τόν... πολὺ μοχθηρῶς, ξεύρετε,.. δὲν ξεύρετε τί μοχθηρῶς ἐργαζόμενον!.. Διὸ καὶ κουβαλάει (ἐπιδεικτικῶς, ἐπιδεικτικώτατα!) βιβλία, ὅπως εἶδες!.. "Ἐτσι - οἷ... πολὺ ἀριστοκράτες μας!.. Πάντα... κὸν τὰ στὸ λάο!.. Κάθιδροι!.. Μοχθοῦντες!.. Σοσιλιαστὲς! — κατὰ τό: «χιλιαστές», πού κορβίδευε ὁ πατέρας παρηχώντας το — «καὶ μὲ πλατῖνα, φυσικὰ, στὸ δάχτυλο,.. ἐν μὴ καὶ μὲ μπριγιάν!..» [Κ' ἐφευγε, πίσω μας, ὁ νῦντιμῆτης κάθιδρος, ἀσθμαλὸν μὲ τὰ βιβλία τοῦ ἐμποράκου ἀφέντη του..- καὶ γύρναγα καὶ τὸν κοίταγα!.. Ποῦ νὰ τὸν ξεχάσω!.. Εἶν' ὠραία εἰκόνα - πού μὲ κινηγάει, χρόνια τώρα, καὶ μὲ γαρνάλαγα νὰ τὴ γράψω!.. Μπορεῖ καὶ διήγημα νὰ τὸν κάνω (θάνατι ξεκαρδιστικό!) νὰ μὲ περάσῃ κιάλας τότε («μὲ τὸ σπαθί μου») ἐπὶ ψευτοἹστορία του - ἡ ὀνεποτικώτατα στὸ ἄψε-σβῆσε καθηγητοποιημένους (σπὴ χούντας θαρρῶ;) γιώκας του, ὁ κανακάρης του Ἄλἐξης Δημαρᾶς (τῆς θρασύτατης ἐκείνης ἐπιτραπῆς σὺναξῆς τοῦ πανάθλιου Ἀνθολόγιου γιὰ τὰ σκολειὰ μας τῆς μεταδιδιτατορικῆς ψευτοδημοκρατίας τῶν κάθε λογῆς σαλταδόρων μας), ἂν τοῦ βασιτάξῃ νὰ συνεχίσῃ τὸ ἐξάμβλωμα τοῦ μπαμπάκα του, γιὰ νὰ τσεπώνῃ καὶ νὰ βγάξῃ βαθιὰ-βαθιὰ τὰ μάτια τῶν δόλιων τῶν φοιτητῶν του, καὶ αὐτός κ' οἱ ὅμοιοι τοῦ ὄλου τοῦ συναφιου καὶ τῆς κάστας τοῦ Συγκροτήματος Λαμπράνη-Σαβόδι, πού μᾶς ἔχει κάτσει ἔτσι ἀξελόλλητα στὸ σῆβερο, μὲ τέτοιους ραγιάδες πού στὴ δέσμη τῶν καθημερινῶν κ' ἑβδομαδιαίων παλοφυλλάδων του δὲ βάζουνε φωτιά ποτὲ στ' ἀλήθεια, παρά πληρώνουνε, κάθε πρωὶ καὶ μεσημέρι, τὰ τάλαρα τῆς δουλείας τους, ἕνας-ἕνας, «περῆφονοι» κιάλας (ἀπολαύστε τους στὰ τρόλλεϋ) «τὶ διαβάζου ν οἱ φιλελεύθεροι αὐτοί! τί ἀτράνταχα δημοκρατικὰ φύλλα!» μαζοῦνται ἰκανοποιημένοι τὸ κουτόχορτο καὶ κχαπίνοντας τ' ἀποβλακωτικὰ κ' ὑπνωτικὰ τους ἀραρούτια!..]

πουλος [!!! (155β, 427β) Καὶ μόνο αὐτό; Ποῦ νὰ δῆτε καὶ τί ἄλλες ἀνοησίες γράφει, στὴ συνέχεια!] Ἦ: ὅτι ὄχι κορυφαῖος πράγματι ὁ Σολωμός, παρὰ ὅ... Παλαμᾶς [!!! (Συγκρίνετε τί καὶ πῶς γράφει γιὰ τὸν καθένα τους, καὶ θὰ γυρεύετε «ξύλο, τὸ λιγώτερο!») γιὰ τὸν ἄγευστο ποίησης καρτεσιανὸ Ντιντῆ μας!)] Ἦ: ὅτι ὁ ἐκ Γαλλίας μὲ ψευτοτίτλους φιγουρατζῆς Ψυχάρης, ὁ προστυχάτατος αὐτὸς κομματάρχης (καὶ βλάβπτης ὅσο κανεῖς) τοῦ Δημοτικισμοῦ, αὐτὸς εἶναι ὅ... κορυφαῖος ἐπίσης τῆς Γλωσσολογίας μας (!!!) κι ὄχι ὁ ρωμκαλέος ἰ δ ρ υ τ ῆ ς τῆς πράγματι στὸν Τόπο μας Γεώργιος Χατζιδάκις [88β, 358α (ἔπου ἀγράμματα κ' ἰταμώτατα κιόλας τὸν γράφει μὲ ἥττα στὴν κατάληξη, ὅταν δὲ ἄλλοτερο ζήτημα ἔθεσε τελοσπάντων ὁ σοφός, ποῦ ἤξερε τί τοῦ γίνονταν, γιὰ τὴν κατάληξη αὐτή.. ἀλλὰ τί ξέρει τώρα καὶ μελέτησε γιὰ τέτοια ὁ Δημαρᾶς μας, ποῦ εἶδε κ' ἔπαθε νὰ πάρῃ τὸ ψωροπτύχιο του, σχεδὸν γέρος πιά, 45 χρονῶ, ἀπ' τὸ «πανεπιστήμιο» τῆς «συμπρωτεύουσας» μας, ἐνῶ δὲν ἐφοίτησε ποτέ σ' αὐτό, ἀλλὰ ποῦ σ' αὐτό εἶχε τὰ μέσα, φαίνεται, τὸ '49, ὅταν μαίνονταν ἀκόμα ὁ Ἐμφύλιος - καὶ ποιὸς ζύγιαζε τότε, μὲς στὸ αἷμα τῆς ἀλληλοκτονίας, γράμματα καὶ «φιλολογικὲς καταρτίσεις» ἢ ἀσυναρτησίες, «ὀπλισμούς βαριάς μελέτης» ἢ κουφιοκεφαλακτικὲς ἀλαφράδες («πουλιῶν πετούμενων») γιὰ μιὰ ψευτοεξέταση ἀπ' Ἀθήνα σὲ Θεσσαλονίκη, ἀπὸ τὸ «φιλαράκο» τᾶδε ἡ δείνα, καὶ βᾶσει (ἰσχυρᾶς ἐνόιας), γενικώτερα, τοῦ ἀπερίγραπτοῦ κείνου ψευτοδημοκρατικοῦ «καθεστῶτος Σοφούλη» ;..4)] Ἦ: ὅτι ὁ Βιζυηνός

4. Γιὰ νὰ πάρουν μιὰν ἰδέα κ' οἱ περσότεροι, κ' οἱ μὴ φιλόλογοι, δίνω ἐδῶ ὑποσημειωματικὰ «μικρὸ μέζεν» ἀπ' τις βαρύγδουπες (φιλολογικὲς ἐπιδόσεις) τοῦ πολὺ μας κύριου Δημαρᾶ: Ὁ ἄνθρωπος θέλησε νὰ παραστήσῃ πῶς καταπιάνεται καὶ μὲ μεγάλα κείμενα, θεμελιωκὲς καταθέσεις τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας.. τὸν Παρμενίδη, λογουάρη! [Μὴν τρομάζετε! Ἔνα φυλλαδιάκι μὸνο: Παρμενίδης. Εἰσαγωγή στὴ φιλοσοφία τοῦ Παρμενίδη καὶ μετάφραση (!!!) τῶν «Πρὸς ἀλήθειαν»!.. Καὶ θὰ τὸν διάλεξε (γιὰ τὴν ἐπίδειξή του) τὸν ἄτυχο τὸν Παρμενίδη, κι ὄχι ἄλλον κανένα, γιὰτι θὰ τὸν ἤρε ἴσως... ἀνὰ τοῦ πηγαινῆρ] (!) καρτεσιανικὴ - στὴ σημασία τῆς Κουλοπετεινίσσας μας: στύλ... Θεοκουτὰ μας, πούναι καὶ τοῦ ἀφυδατωμένου Ντιντῆ μας τὸ ἀνέκαθεν «στύλ», καὶ στὸ «λόγο» καὶ στὸ «μυαλό».] Λοιπὸν, μιὰ καὶ ξέρον ὄλο, ἐλπίζω, τὸ περίφημο ταῦτόν ἐστι — ρῆση βασικὴ τοῦ μεγάλου ἐλεάτη — μεταφέρω ἐδῶ τὴ σχετικὴ μ' αὐτὸ ὑποσημειωσή μου 97 τῶν Προσωκρατικῶν, ποῦ δημοσιεύω στὰ Τετράμηνια σιγά-σιγά. (Βλ. σ. 703, τοῦ τεύχους 8-9, Ἄνοιξης καὶ Καλοκαιριοῦ τοῦ '76.): Τὸ γὰρ αὐτὸ νοεῖν ἐστὶν τε καὶ εἶναι. Παρμενίδης, Περί φύσεως, 3 [κατὰ Diels, τ. 1 τῆς ἰ' (φωτοτυπικῆς) 231, 22] καὶ κατὰ Mullaach, τ. 1, 118α, 5. «Ἴδιο τὸ νοεῖν καὶ τὸ εἶναι.» Κι ἀποφεύγω [ ] λιγώτερο «λόγια» ἀπόδοση [ ], ἴσως καὶ γιὰτι δέ μ' εἰλόγησε μῆτε θεὸς μῆτε διάολος μὲ τὸ περισσίο «κουράγιον» παλιοῦ ἀνόητου («μαθητῆ») τοῦ πατέρα μου «στὴ φιλοσοφία». Καὶ γιὰ νὰ σηματοθεῖται, μὲ τεκμήρια, ὄνοματι καὶ ἀποδείξει, τὸ ἐπίπεδο κ' οἱ ποιότητες τῶν (φιλολογικῶν) σπουδῶν διαφόρων μας, ἀπὸ παλιά «φτασμένων» καὶ «καθιερωμένων» ἀσύδοτα στὸν ἔρμο αὐτὸ καὶ ξέφραγο Τόπο μας, νὰ τί ὑποσημειῶνα σχετικὰ στὸ Κατηγορῶ μου, 265-6, I, ἥδη ἀπ' τὸ '65: Δὲς καὶ δεῖγμα εἰρωνικῆς κριτικῆς, «μὲ τὸ βαμπάκι», τοῦ πατέρα μου — ἂ ἰα Τέλλο Ἄγρα καὶ χειρότερα! — στὸ περιοδικὸ τῆς Μεγάλης Ἑλληνικῆς Ἐγκυκλοπαιδείας, 6-11-27, 3 [β', τέλος 2]: Ὁ «Παρμενίδης» τοῦ κ. Κ. Θ. Δημαρᾶ, Εἰσαγωγή στὴ φιλοσοφία τοῦ Παρμενίδη καὶ μετάφραση τῶν «Πρὸς ἀλήθειαν», «μελέτη» στὴν ὁποία ὁ «αἰραρλέος» κ. Ντιντῆς μας [ ] τοῦ'δωκε, μὰ τὸ θεό, καὶ κατὰ λαβε, τοῦ δόλιου τοῦ Παρμενίδη, φτάνοντας κι ὡς τὸ — ποῦ χασκογεῖλαν ἀκόμα

δέν εἶναι δά καί καμμιᾶς ποιότητος πού ν' ἀξιζῆ σοβαρά ν' ἀπασχολή-

μέ δαῦτο — νά «μεταφράσῃ» τὸ τρομερό σὲ πικρότητα καὶ λιτότητα ταῦτόν ἐστι νοεῖν τε καὶ εἶναι — πρῶλ καὶ τοῦ Πλάτωνα, στὸ *Θεαίητον*, 184ε, γιὰ τὴν πικρότητα, καὶ τὸ βάθος, γενικᾶ, τοῦ ἐλεάτη [ποῦ ἕνας Σ ω κ ρ ἄ τ η ς, ὄχι ἄλλος, τὸν θυμᾶται καὶ τρέμει (ἀλλ' ὄχι, ποτέ, ὁ Ντιντής!): (αἰδοῖός τε μου) ἅμα (αἰεὶνός τε)] — μέ τὸ τελείως ἄνω ποταμῶν (κι αὐθαίρετο, καὶ παχυλὴ φιλολογικὴ ἀκαταρτησία προδίδον, καὶ βραβραρισμὸ βροῦ συνιστῶν, κ' ἐν γένει (γιὰ τὰ πανηγύρια) τελospάντων): τὸ ἴδιο εἶναι ἐκεῖνο πού μ π ο ρ ο ὦ μ ε ν ἄ σ κ ε φ θ ο ὦ μ ε καὶ πού μ π ο ρ εῖ ν ἄ ὑ π ἄ ρ χ η ἴ!! "Ὅπου τί νά πρωτοπιάσῃ κανεῖς; Τὸ νοεῖν, ἀποδιδόμενον μέ τὸ σκέφτομαι; "Ἡ τὸ ἄναρθρο μέ ἔναρθρο — καὶ δῆ: μέ... «δυναμικό» (πού τὸ βρῆκε; — ἀπαρέμφατο; "Ἡ πού δέν ὑποψιάζεται καν διαφορά μεταξὺ εἶναι καὶ ὑπάρχειν, ὁ «φιλόσοφος» μας! ("Ἐ ρ έ, Καρτέσιε, καὶ Σπινόζα, καὶ Κάντ, καὶ κριτικοὶ τῆς Γνώσεως, πού τρίζοντε τὰ κόκικαλά σας καὶ δέν ἐρροστε νά πάρετε μᾶθημα!) "Ἡ πού μέ τὴν ἀνάλυση καθαντὴ τοῦ ἀπαρεμφάτου σὲ προσωπικὴ πρόταση τινάζει στὸν ἄερα τὴν παρμενιδικὴ concrete ἔννοια καὶ τοῦ νοεῖν καὶ τοῦ εἶναι! "Ἡ πού — τὸ τρομερώτερο (γιὰ ξύλο πιά!) — μπάζει, μέ τὴ γελοία του ἐκδοχὴ ὡς τάχα «δυναμικῶν» τῶν ἀπαρεμφάτων, ὀλότελα ἀπαράδεχτο κλονισμό καὶ μετεωρισμὸ στὴν αὐστηρότατη περὶ νοεῖν/εἶναι ρήση — θ ε μ ε λ ι α κ ῆ τ ο ὦ Ἐ ν ι σ μ ο ὦ (ἰδσοκρατικοῦ καὶ ὕλιστικοῦ, νοησιοκρατικοῦ καὶ πραγματοκρατικοῦ) — τοῦ πρωτεῖοῦ (γιὰ ὅλους, καὶ γιὰ κ ἄ θ ε θέση), τετραγωνικό καὶ στερεοτάτο Παρμενιδῆ αὐτοῦ, διάβολε, τοῦ: σὺ δ' εἶ ρ ε τ ῆ σ ὄ ἄ π' ὁ δ ο ὦ διζήσεις!.. "Ἐλα σῶσον, Κύριε!.. Τέ τοια ὁ Βράχος, ὁ Στύλος, ὁ Χαράκιης; "Ὁ Γεννηθῆτω Φῶς — μᾶζι μέ τὸν ἰσόπαλο (καὶ σύστοιχό του) Ἡράκλειτο — ξαφνικά μέσ στὸ κέντρο τοῦ μυθολογικοῦ κυκλώνα, πού μέ σπάθα θεοῦ ἔταμε, πέρα-πέρα, τὸ Χᾶος, κ' ἔθεσε ἕρια τοῦ Νοῦ, καὶ χῶρισε ὕδατα τοῦ Ἄγνωστου, καὶ ξάπλωσε Λεωφόρους, καὶ δικτύωσε καὶ συνέθεσε καὶ συνέπηξε Κόσμο τε τελεσμένο — δέ δειλίασε, δέ φοβήθηκε! — παρίως ἔχοντα ἐ σ α εἰ [κι ἄς φωνάζε ὁ ἐφέσιος, πῶς εἶναι παρίως ὁ ὕδεν, καὶ δ' ἐν ὑπάρχει ἀντίθεση μεταξὺ τους — κ' ἢ ἀρχαία σκέψη ριζικά τὸ συνέλαβε, παρθένα ἀπὸ ἀνακαλύψεις] ψευτοαγνισμῶν — ἀφοῦ αὐτὸς ἔ ν δ ο θ ε ν σιοπεῖ, καὶ μετέχει, κι ἄρα: φυσικὰ πῦρ καὶ ρεῖν ὁμολογεῖ, ἐνῶ ἐκεῖνος, θεωρῶς κ' ἔ ξ ω θ ε ν ἐπόπτης τοῦ "Ὀλου — ἐ κ τ ὸ ς χρόνον ἄρα — παρίως διαπιστοῖ, καὶ ὄχι πῦρ ἄλλα: π ἄ ρ ο ν, καί: μένει ἐ σ α εἰ «ταυτόν»!.. Οὐ, τί λές, Ντιντή μου! Σάν κ' ἐσένα ἦταν, τάχα, μωροesthète, ὁ «ὀλύμπιος» ἄξων ἐλεάτης; Μὲ μπορεῖ, καὶ μέ βρεφικὴς χαλαρότητες, καὶ μέ πονηρά, δειλά, ἐπαμφοτερίζοντα πιθαιολογήματα τοῦ ἀνελλήνιστου «σαλονιῶν» τῆς «μαμάς» σου;...] Δέ θά εἴμαστε καλά! Κι ἡμῶς εἴμαστε! "Ἄς μένου, ἀκόμα, μέ τὸ στόμα ἀνοιχτό, πρὸ τῆς «ἐρμηνευτικῆς δεινότητος» καὶ τῆς... com-
pétence, οἱ «φιλόλογοι» μας — ἀλλ' ὁ κ. Ντιντής μας αὐτὸς εἶναι, κι αὐτὸς ὄχι ἄλλος, ὁ δῆθεν «ὀπλισμός» του, μέ τὸν ὁποῖο «στουδαίως» καὶ «τρανός» τόσα χρόνια ἀνάμεσά μας: ὄχι μόνο βαρύγδουπος ἐπιφυλλιδιογράφος τοῦ Βήματός μας, ἀλλὰ καὶ διευθυντὴς ἀκλόνητος, ἐπὶ ἔτη ἑτῶν, τοῦ ἀμαρτωλοῦ Ἰδρύματος Κρατικῶν Ἰ π π στροφιῶν μας — ἀπὸ τὸ '51, παρακαλῶ! (ἀπολαύων τῆς «ἐκτιμήσεως» ὅλων τῶν «καθεστώτων» μας, ὁ κ. Δημαρᾶς!) — καί, σά νά μὴν ἔφτανε: ἀποπάνω καὶ τοῦ φαρισαϊκοῦ Βασιλικῶ Ἰδρύματος Ἐρευνῶν «διευθύνων σύμβουλος» — καί, μέ τέ τοια ἐξάρετα «προσόντα», ὄχι ἄλλα! — καὶ μέλος τῆς γλοιώδους κλίμας τῶν Δώδεκα — πού λυμάνεται τὴν ὅποια «πνευματικὴ» ζωὴ μας, χρόνια τώρα — καὶ μέλος ἐπίσης — ἀπὸ τοῦ προηγούμενου «καθεστώτος»! — τῆς χιλοκριματισμένης Ἐπιτροπῆς Κρατικῶν Βραβείων — ἄλλη λύση αὐτῆ, πού κατ' εἰσηγησίν του κιδάσ βράβεισε ἄθλια στιχοურγήματα ἐνός Δ. Σαλαμάχα, τὸ '59, μέ τὸ βραβεῖο «τοῦ καλύτερου... τ α ξ ἰ δ ι ω τ ι κ ο ὦ βιβλίου»! — [ ] καί, πάνω ἀπ' ὅλα, προσωπικός φίλος βεβαίως τοῦ δεινοῦ ἐκείνου «Παπατζῆ» μας, κι ὡς ἐκ τούτου πιά δέν ξέρω, τὰ παρατάω, δέν μπορῶ νά προβλέψω, τί ἄλλο ἀκόμη αὐτο, μεθᾶριο, στὸν ἔρω τοῦτο Τόπο τῆς ἀπόλυτης ἀσودοσίας καὶ ἀνευθυνότητος καὶ ἀπερηιπλεύσεως) — παντοῦ καὶ πάντοτε — τ ὦ ν φ ε λ λ ὦ ν, καὶ τῶν παντοίων (φιλολογικῶν), «πνευματικῶν», «πολιτικῶν» κ.ἄ. τενεκέδων μας!.. [ ]

ση τὸν κύριο Δημαρᾶ μας μὲ περισσότερο ἀπὸ 18 ἀράδες γιὰ τὸ πεζογραφικὸ τοῦ ἔργο (102-3β, 373β-4α) ἀφοῦ, ἄλλωστε, μὲ τέτοια *Καθαρεύουσα* κίβλας [ποῦ τοῦ στέκει φραγμὸς (γιατί, κατὰ τὸν Ντιντή μας, χ ὠ ρ ι ο «πρᾶμμα» εἶναι, τάχα, τὸ γράψιμο ἀπὸ τῆ γραφῆ, κι ὁ δημιουργὸς τῆ γλῶσσα τοῦ λοιπὸν... τ ῆ δ ι α λ ῆ ε ι, σά... γραβάτα του ἀπ' τῆ γκαρνταρόμπα!)], καὶ δὲν καταφέρει στὰ διηγήματά του νὰ μᾶς δώσῃ ἄλλο ἀπὸ... *πρόσωπα χωρὶς μεγάλο ἐνδιαφέρον* (!!!), μὲ *ὑποτυπωμένη μόλις ἐσωτερικὴ ζωὴ* [σάν τὸν *Κιαμὴλ*⁵, νὰ ποῦμε; ἢ τῆ μάνα⁶; (ἂ! μὰ εἶναι γιὰ ξύλο, τὸ λιγώτερο, αὐτὸς ὁ ἐμπαθέστατος ἀγευστος τέχνης καὶ ἀδικητῆς τῶν ἀξιωτάτων μας δημιουργῶν καὶ κειμένων!)] —, καθὼς δά κι ὁ Θεοτόκης τ' εἶναι δηλαδῆ; ἄλλος ποῦ δὲν ἀξίζει γιὰ παραπάνω ἀπὸ εἴκοσι ἀράδες [!!! (154-5β, 427α)] — καὶ τοῦτο, δηλαδή, «ἄντε, ἄς τοῦ τὸ χαρίσουμε, τοῦ κακομοίρη!», γιὰτ' ἦτανε «σοσιαλιστῆς» τελοσπάντων [σάν τὸν κύριο Ντιντή μας (ποῦ «εἶναι» δά «κι ἂν εἶναι», ἀπ' τοὺς «ἀναμφισβήτητους»!)] —, ἐνῶ, ἔ; τί ἀξιολογώτατη «συγγραφάρα» — καὶ «τῆς καλῆς μας τάξεως», ὄχι ἀστεία! (Μπενάκη γάρ!) — ἦ... Πηνελόπη μας Δέλτα, γιὰ τὸν κύριο «γραμματολόγο» μας, ποῦ τῆς ἀφιερώνει σχεδὸν σελίδα!.. (167-8β, 439β-40α.)

Καὶ θάλεγε, ἴσως, κανεὶς: Μὰ τί σημασία ἔχει π ο ι ᾶ ἔ κ τ α σ η π ι ᾶ ν ε ι ἢ ἀντιμετώπιση κάθε συγγραφέα μέσα σὲ μιὰ γραμματολογία;

Κι ὅμως ἔ χ ε ι . Κ' (εἰς ἀντικειμένον)... Κι ὄχι μόνο τοῦτο, παρὰ κι ἄλλα πολλά - ποῦ μοιάζουν μὲν «ἐπιφακτικά», δὲν εἶναι ὅμως... Γιατί ἀκόμα καὶ μὲ τὴν «ἐντύπωση» ἐπιτέλους, καὶ μὲ τὴν «π ρ ὶ τ ῆ ἐντύπωση», δουλεύει (ἢ ὄχι) σ ω σ τ ᾶ διδασκτικά μιὰ γραμματολογία, ποῦ δέ νοεῖται νὰ τὴν ἀνοίγῃ κανεὶς — ὁ μαθητῆς, ὁ σπουδαστῆς, ὁ «μυούμενος» ἐν γένει, ὁ μελετητῆς — καὶ τὸ μάτι του νὰ πέφτῃ ὅλο σὲ σε-

5. Ὁ τόσο ἐπάθονος, ποῦ τινάζει δάκρυα ἀπ' τὰ μάτια μας καφτά, «ἥρωας» τοῦ *Ποῖος* ἦτον ὁ φανεὸς τοῦ ἀδελφοῦ μου; - διηγῆματος ἀπ' τὰ κορυφαῖα τῆς Πεζογραφίας μας, μαζὶ μὲ τὴ *Φόνισσα* τοῦ Παπαδιαμάντη καὶ τὴ *Πίστομα!* τοῦ Θεοτόκη.

6. Ἡ μάνα τοῦ Βιζυηνοῦ - ποῦ τὸ π ρ ὶ τ ο πρόσωπο, ἀκριβῶς, τοῦ ἀρηγῆτῆ, στὰ σχετικὰ διηγήματά του, εἰδοποιεῖ, ἐπιμονα, πὼς εἶν' ἡ ἴδ ι α τ ο υ ἢ μ ᾶ ν α : ἄξονας, θεμελιακός, σ' ὅλο του τὸ ἔργο καὶ τὴν ψυχοσύνθεση, καὶ στὰ ὑπέροχα ποιήματά του — *Ἡ κρυμμένη θλίψις*, *Ἀποχωρισμός*, *Στίχοι γραμμένοι στὸ Φρενοκομεῖο* [γιὰ τὰ ὅποια ὁ ἠλίθιος Πισινόπουλός μας εἶπε κάποτε (ἀπ' τὸ ραδιόφωνο, ἐπὶ Παπατζῆ πούχε τρυπώσει, καὶ Πουσεπεποῆ): «τί... «θάταν καλύτερα, ἂν τάγραφε στὴ Δημοτικῆ!» (λές κ' εἶναι «μὴ Δημοτικῆ» ἢ γλῶσσα ὁποῦναι πλασμένα λαμπρότατα!)] — καὶ στὰ μοναδικὰ διηγήματά του, ὅπως τὸ παραπάνω καὶ τὸ ἄβυσσάλο *Ἀμάρτημα τῆς μητρὸς μου* [μὲ ἄρθρο μπρός (: *Τὸ ἀμάρτημα...*)], ὅπως καὶ μ' ἐρωτηματικὸ, στὸ τέλος, τό: *Ποῖος ἦτον ὁ φανεὸς...* (ὄχι ποῦ τὸ γράφουν ὅλοι, κ' οἱ ψευτογραμματολόγοι μας, χωρὶς)]. Ἄλλὰ τί νιώθει ἀπὸ τέτοιες πλασφές — καθολοῦ ντοστογεβσικῶν καύσεων καὶ τήξεων τραγικῶν *in extremis* — τέτοιος ψεύτικος χαρτάνθρωπος, δίχως αἷμα στὶς φλέβες του, καὶ πάθος κανένα, ὁ καρτεσιανικώτατος (!), στὴν ὅλη ξώφαλτση ὑπαρξή του; Ἄφελῆς θάταν ὅποιος θὰ περίμενε ἀπὸ δαῦτον — κι ἀπὸ τέτοιους ἄζωους, ἄναιμους, φλοῦδια! — ἱκανότητα (τὴν παραμικρότερη) τάχα εἰσπραξῆς κ' ἐκτίμησης τέτοιων α ἱ μ α τ ῆ ρ ὶ ν ποιότητων! Αὐτοί, Θεοκουτᾶδες μόνο εἶν' ἱκανοὶ νὰ διαβάσουν, καὶ νὰ μὴν φοβᾶν ἀπὸ πληξῆ καὶ στέγνα. Ὅχι νὰ πιάσουν Βιζυηνοὺς καὶ Παπαδιαμάντηδες στὰ νεκρόχερά τους!

λίδες ἐπὶ σελίδων μ' ἀνάξιους ἢ μέτριους (ἢ, ὅπωςδῆποτε, ὄχι τοὺς ἀ-ξιώτερους), ὅπως σὲ τοῦτη: Ψυχάρηδες, Ξενόπουλους, ΠηγελοπόΔελτες (στὰ σοβαρά!) τῆς ἔσχατης «ἐθνικιστικῆς» μας κακομοίρας, ὅταν ἕνας Σολωμός «καλύπτεται» [ψευτοκαλύπτεται, δηλαδή, μὲ νυντηδίκες συμβατικότητες, ξώπτεςες καὶ πασαλειμματικές (για νὰ παραστῆσῃ μόνον, ὁ «ἐξώτερος» κάθε οὐσιαστικοῦ θέματος τῆς λογοτεχνίας πὺν τάχα «ἱστορεῖ, πῶς «τὸν καλύπτει»)]] μὲ 14 σελιδοῦλες πρῶγατι' (214α-34, 227-43), κι ὁ Καβάφης — ἀπὸ τὸν ὁποῖο δὲν «ἐπιασε» ἐπίσης τίποτε καὶ γράφει παραποσόνες: πῶς εἶναι... «λυρικός»(!) νὰ ποῦμε! (β188β, 461β) ἢ... φανατικός ἐθνικόφρων [!!! β184β, 457β (ἔλα σώσον, Κύριε!)] ἢ πῶς... πιστεῦει στὰ ἰδανικά (!!!) καί... σέβεται τὴν χριστιανικὴ πίστι] [!!! (192α, 465α)] — μὲ 7 μόνον (183α-94, 456β-67), κι ὁ Κάλβος μὲ μόνον ἐξήμιση — κι ἀθλιέστατες (α210β-8, 217β-26), γιατί ποῦ φρενῶν πτέρωμα, ὁ χθαμαλός, νὰ πιάσῃ βαγκνερικώτατο Κάλβο μας, πινδαρικότατο! (αὐτός, στοιχηματίζω, δὲν ξέρει νὰ τὸν διαβάσῃ καν!) —, καὶ πάντα ταῦτα (για κρατηθῆτε τώρα γερά!): ἔναντι δέκα ἐπτὰ (τῶν περσότερων δηλαδή ἀπ' ὅσες για ὅποιον ἄλλο τῆς λογοτεχνίας μας) φλωαρώτατων σελίδων, ὅπου οὐρεῖ ἀκατάσχετα περὶ Παλαμά (115α-38, 386-410), μὲ βερμπαλισμούς μεθυσμένους πιά, τελείως ἀσυμμάζευτους — νά, λοιπόν, πὺν δὲ γλυτώσαμε ἀπ' τὸ φωνακό καὶ κενολόγο πατριδολάτρῃ Παλαμᾷ διόλου ἀκόμα! (ἀλλὰ πῶς; ἀφοῦ, ἀντὶ νὰ χαϊρόμαστε τὸν πηγαῖο λυρικό τραγουδιστὴ τῆς Ρούμελης, νά! ὡς κι ὁ ἀπερίγραπτος ἐκεῖνος «σοφός ἀρχηγός» τοῦ πάντα ξυλοκέφαλου ΚουΚουῆ μας, ὁ Νικολάκης ὁ Ζαχαριάδης, μᾶς τὸν ἔβγαλε, τὸ '46, κι ἀληθινό... «ἐπαναστάτῃ»! μαζὶ-μαζὶ καὶ πατριδολάτρῃ ἔτσι! τὸν Ο.Φ.Α. Παλαμᾷ - Γενικὴ συνισταμένη τῶν πύο κραυγαλέων νεοελληνικῶν βερμπαλισμῶν ὄλων!) —, ἐνῶ ὁ Ρίτσος κι ὁ Βρεττᾶκος δὲν «ἀξιώνονται» μὲ παραπάνω ἀπὸ... πέντε ἀράδες ὁ καθένας [P: 205β, 32-6, 480β, 23-8. B: 205β, 36-9 206β, 8-11, 480β, 28-32/481α, 1-4, χωρὶς νὰ προσθέσῃ λέξη, ἀπ' τὴν πρώτη του (τὸ '48) ὡς τὴν τρίτη του (τὸ '64) ἔκδοσῃ τῆς βρωμοΙστορίας του, παρὰ πὺν οἱ δύο ποιητές τὰ 16 αὐτὰ χρόνια ἔδιναν ἔργο (ὅπως κι οἱ Ἐλύτης-Σεφέρης ἄλλωστε) πὺν τοὺς ἐγκαθίδρουε, μαζὶ μὲ τὸν Παπκτζώνη, βεβαίωτατα κατὰ κορυφὴν τῆς νεοελληνικῆς ποίησης τοῦ καιροῦ μας (αὐτὰ εἶναι τὰ πέντε κορυφαῖα ὄνόματα, για ὅλους πὺν ξέρουν τί τοὺς γίνεται μέσα δῶ ἀπὸ Ποίηση καὶ Λογοτεχνία μας γενικώτερα, τ' ἀρέσει δὲν τ' ἀρέσει τοῦ φαιδροῦ ψευτογραμματολόγου μας καὶ τῶν κυκλάκων του)], δηλαδή δὲν δίνει τοῦ Βρεττᾶκου καὶ τοῦ Ρίτσου παρὰ μισὸ τὰ ἕκατὸ ἀπ' ὅσες (ἢ λίθιες) σελίδες ἀφιερώνει τοῦ Παλαμά.. Μὰ κι αὐτός ὁ Κα-

7. Μετρίεται ἢ ὕλη ἀκριβῶς, ὄχι κενὰ καὶ παρατιθέμενα κείμενα ἄλλα. Μόνον ὁ, τι ὁ Δημαρᾶς γράφει για τὸν καθένα. (Κ' ἢ σελίδα του λογαριάζεται πάντα γεμάτη, μὲ 46 ἀράδες.)

ρουωτάκης, ἐξ ἄλλου, μὲ πόσες θαρρεῖτε ὅτι «συγυρίζεται» ἀπ' τὸν κύριο Δημαρᾶ μας; Μὲ μόνον 21 ἀράδες [!!! (178β-9, 450β-1)], γιὰ νὰ μάθῃ ἄλλη φορὰ, («ἀναιδέστατος»), νὰ μὴν... αὐτοκτονῇ, καὶ διαψεύδῃ ἔτσι «πρόστυχα» τὶς τόσο «ὕγιεις» θελήσεις τοῦ Ντιντῆ μας, γιὰ μιὰ λογοτεχνία μας «ὕγιεστατη» (μὴ βασκαθῆ!), «ἀκμαία», «αἰσισιόδοξη» [γιὰ τὸ «ἐθνικὸ» μας «μέλλον»] (καὶ γιὰ τὸ δικό της, μάλιστα μὲ τέτοιους «γραμματολόγους της»), ποὺ «ἀνδρώνονταν» τότε, τὸ '28, «ὄλοι ἐλπίδες», ἔταν... «μπάμ!» ὁ «ἀρνητῆς» ἐκεῖνος, ἀντί... νὰ εἶναι «θετικὸς» σὰν τὸν καταφερτζῆ μας, καὶ νὰ βλέπῃ πῶς ἔχει «στάδιον λαμπρόν» ἀνοιχτό-διάσκελο μπρός του ν' ἀλωνίσῃ καὶ «νὰ τὴν περάσῃ κοτσάνι» ποὺ λένε!...] Καὶ τώρα, βέβαια, ὅτι μὲ τὶς μασκαροσύνες αὐτές — νὰ σβήνῃς ὅποιον Καρυωτάκη θές, καὶ μετὰ ν' ἀναδεικνύῃς, γλειφτικά καὶ κλικαδόρικα, ὅποιον γελοῖο καὶ φλούδινο ἄλλον σὲ βολεῖ — δὲν βουλλώνονται οἱ τρυπες ποὺ ἡ ἴδια ἡ πραγματικότητα ἀνοίγει στὸν καὶ ἄλλως διάτρητο καὶ ντενεκεδένιο-σκουριασμένο λόγο σου,.. ἔ, ὁ Ντιντῆς μας ἀπὸ δαῦτα οὔτε πολυσιώθει οὔτε πολυσκοτίζεται! Κ' ἔτσι, ὁ ἀξιολύπητος, ἐνῶ 21 ἀράδες «ἀξίωσε» μόνον τὸν (περίπου «τίποτα» λοιπὸν Καρυωτάκη) στὴν γιὰ φάπες αὐτῆ ψευτοἱστορία του, τὴν παθαίνει μετὰ, καὶ τοῦ ξεφεύγουν κουβέντες ἔμπως: *γενιὰ τοῦ Καρυωτάκη* (192β, 465α), ἡ γράφει γιὰ ἀμέσους ἢ ἐμμέσους διαδόχους τοῦ *Καρυωτάκη* (205β, 480α), δηλαδή γιὰ «καρυωτακισμὸ» ἰσχυρότατο σὰν ἐπίδραση!.. Ἀλλὰ τί ἐστὶ «καρυωτακισμὸς», ὦ βέλτιστε, καὶ τί διάδοχοι καὶ τί γενιές κ' ἐπίδρασεις ἐνός... «ἀνύπαρκτου» (τῶν εἰκοσιμιᾶς ἀράδων) μὲς στὸ παραμυθάκι σου; Τί σοῦ συνέβη καὶ σοῦ ξεφεύγουν τέτοια, καρτεσιανέ μου;.. «Καρυωτακισμὸς»; — ποὺ «προσδιώρισε» μάλιστα τρεῖς γενιές, ὅχι μιὰ! καὶ ὅχι στὴ λογοτεχνία τους μόνον, παρὰ στὰ ἴδια τους τὰ βιώματα, καὶ στὸ πῶς τὰ εἰσέπρατταν ὅλα, μετὰ τὴν αὐτοκτονία ἐκείνου στὴν ἄθλια Πρέβεζα! — καὶ «καρυωτακίες ἐπίδρασεις»;.. Πῶς τὰ μπαλώσεις αὐτὰ τώρα, Ντιντῆ μου; Καὶ πῶς, ἀκόμα πιὸ δύσκολα, ἔταν ὁ ἴδιος ἔχῃς γράμμένο ἀνόητα στὸν πρόλογό σου (δίνοντας ἔτσι καὶ τὴν τανάλια νὰ σοῦ βγοῦν ἕνα-ἕνα μετὰ, δίχως ἀναισθητικό, τὰ σάπια δόντια πούμπηξες, μὲ τὶς ἀδικες ψευτοκρίσεις σου, σὲ τόσοσους καὶ τόσοσους ἄξιους καὶ ἄξια τῆς ἄτυχης λογοτεχνίας μας ποὺ τάχα «ἱστορεῖς»): *Ἡ σημασία, αἰσθητικὴ ἢ ἱστορικὴ, ποὺ μπορεῖ νὰ ἔχῃ ἕνας συγγραφέας ἢ ἕνα ἔργο, κατὰ τὴν κρίση μου* — ἔχει, δυστυχῶς, καί... «κρίση», βλέπετε! — *ἐκφράζεται βασικὰ μὲ τὴν ἔκταση ποὺ παίρνει ἢ διερεῦνησῆ του* (7α, 9-12, γ' 22-5).

Ἄρρα! καὶ Ἐδῶ σ' ἔχομε, λοιπὸν, κύριε «γραμματολόγε»! Κ' ἐγώ, γιὰ νὰ μὴ χάνω τὰ λόγια μου, θὰ σὲ παραδώσω ἔτσι τραβερσωμένον σ' ἕναν πίνακα μὲ νόμερα — μιὰ καὶ τόσο ἀδίκησες καὶ τὸν καλὸ τὸν Δ. Ἀντωνίου, τοῦ: *τραβερσωμένοι ἄς πᾶμ' ἔτσι ἀκόμα!*⁸, γρά-

8. Κοίτα ὅλο τ' ὄραϊο ποίημα τοῦ Δ. Ἀντωνίου: *Τραβερσωμένοι ἄς πᾶμε..*, στὴν Ἀνθολογία, τ. α' τῆς ι', 47β-8α.

φοντας και για δαῦτον, «ἀφ' ὑψηλοῦ» σου, δυὸ ἀνόητες κουβέντες μόνο [206β, 23-6, 481α 17-20 (λέξεις οὔτε σαράντα, με τ' ἄρθρα μαζί, και με τὰ καί!)], νὰ τραβᾷς κ' ἐσὺ *τραβερωμένος* ἔτσι στή συνείδηση β-λων: *για τὰ πανηγύρια!*, νὰ μὴν *ξεγελάη* πιά κανέναν ἢ *ψευτοΙστορία* σου, ἢ *δολοφονική* τῶν ποιοτήτων μας, με τέτοιες *τσοκαροειδεῖς* και *χυλώδεις* ποσότητες ἀνέντιμων σελίδων, και *τάχα* («κρίσεών») σου, ἀδικώτατων κ' ἐμπαθέστατων!

Πᾶρτε τώρα τὸ *τραβέρωμά* του, φίλοι, με τις ποσοτικές (και ποσοστιαίες) χοντράδες κι ἀδικίες του εἰς βάρους ὅλων σχεδόν τῶν ἀξιώτερων τῆς Λογοτεχνίας μας πούπεσε στὰ χέρια του, και, μετὰ τὸ *τραβέρωμά* του αὐτό, θὰ τὸν βουτᾶμε σ' ἕνα-ἕνα θερμό-ψυχρό, πολικό-ζεματιστό, μακρῦ-κοντό, ἴσιο-ἀνάποδο, μπρούμυτα κι ἀνακούρκουδα, με τὸ κεφάλι κάτω και τὰ πόδια πάνω, σ' ἄλλες τις ἄνω ποταμῶν κ' ἔξω φρενῶν κουβεντοῦ-λες του, πικρές-γλυκές, χαϊδευτικές εὐνοοῦμένων του ἢ *δολοφονικές* ὅ-σων γυρεύει νὰ σβήση ὁ φανατικός αὐτὸς παραχαράκτης και κιβδηλο-ποιός (για τὸ στήσιμο μέσα δῶ μιᾶς ἀπὸ πρόθεση νόθας κι ἀκίν-δυνης *ψευτολογοτεχνίας*: «τοῦ γλυκοῦ νεροῦ», τῶν *ὠχρῶν και ὀλί-γων* μας τοῦ ἄθλιου ἀντιπνευματικοῦ του εἶδους), και ἄπολαύσουμε, ἀργά-ἀργά, σάν τὸν φλωρεντῖνο ἐκεῖνο, τὴν *κόλασή* του, ὡς τὸν ὄγδοο κύκλο, για ἄλλες τις θρασυτάτες («λεπτομέρειες») τοῦ σκευωρήματος τῆς παραμορφωτικῆς αὐτῆς *Ιστορίας* του τῆς *Λογοτεχνίας* μας, με τὴν ὁ-ποία ζητᾶνε κιόλας πιά οἱ ἄθλιες «ἔδρες» τῶν τρισάθλιων «πανεπιστη-μίων» μας νὰ *στραβώνουνε* και *συστηματικά* τὰ παι-διά και τοὺς *κακορίζικους* νέους μας σπουδαστὲς φιλόλογους, πούχαν τὴν *κατάρρα* νὰ πέσουν σὲ τέτοια *ματοβγαλτικά* τηρούνια τοῦ «νεοδη-μοκρατικοῦ», τρισόμοιου — ἀπ' τὴν ἀνάποδη — με τὸν *χτές* («χουντικό») *ψευτοδιαφωτισμό* μας.

Ὅριστε, θαυμάστε!

Οἱ παραπομπὲς γίνονται μόνο στήν τρίτη του ἐκδοση, γιατί δέν ἔχει καμμιά ν οὐσιαστικὴ διαφορά ἀπὸ τὴν πρώτη του: στήν πραγματικότητα πρόκειται για πιστὴ ἐπανέκδοση τῆς ἴδιας ἀπο-λύτως βρωμοῦποθέσεως — με κάτι βιβλιογραφικὲς προσθήκες, ποῦ και ποῦ, σπανιώτατες: στοὺς εὐνοοῦμένους του ΣεφερΕλύτηδες (κι αὐτούς, δηλαδή, ψεῦ εὐνοοῦμένους του: μόνο για νὰ παραστήση ὅτι... «συμ-πλέει», *τάχα*, με τὸ «ρεῦμα» τῶν «κρατούντων») *γούστων* τῆς σνομπα-ρίας μας και τῶν «συρμῶν» τοῦ καιροῦ, για νὰ μὴν τὸν ποῦνε «ντε-μοντέ» και *ρετρό*, με τέτοιους *Ψυχάρηδες* και *Παλαμᾶδες* ποῦ ἀκόμα «θαυμάζει» κ' ἔχει ὁ δόλιος για «ινδάλματά» του! — κ' οἱ σελίδες ποῦ «ἀφιερῶνε» στὸν Παλαμά του — ποῦ κι ἀπὸ αὐτὲς προκύπτει ποσο-τικά (και κατὰ τὴ δῆλωση τοῦ *προλόγου* του) πῶς τὸν προβάλλει, ὁ ἄκριτος, σάν... «κορυφαῖο» τῆς *Ποίησής* μας — λογίζονται για «100», γι' ἀνώτατο» δηλαδή τῆς κλίμακας τοῦ πίνακα ποῦ τὸν *τραβερωῶνε*, και, βάσει αὐτοῦ τοῦ *δημαρᾶδικου* ἐξωφρενικοῦ «ἄριστα! εὔγει δέκα με τόνο!» *στὸν ὑπερβερμπαλιστή* μας *λυρικό*, *βγαίνουν* μετὰ ὅλα τὰ «θετικά» ἢ «ἀρνητικά» ποσοστὰ ὑπερτίμησης ἢ

ὑποτίμησιν τοῦ καθενός, ἔναντι ἑποίου ἄλλου τῆς Λογοτεχνίας μας ἔκριναν πῶς ἔπρεπε νὰ περιέχη ὁ πίνακας γιὰ νὰ δείχνη φωναχτά τί ἀναστάτωση δολοφονική τῆς σωστῆς λογοτεχνικῆς μας ἀξιολογίας ἔχει σακάρῳσι ὁ κύριος Ντιν-τῆς Δημαρᾶς μας - νέος σωστός Δημάρατος, ὀδηγός κι αὐτός ἐχθρῶν Περσῶν στὸν ξέφραγο κι ἀνυπεράσπιστο ἀπὸ Κριτικὴ πού νὰ καίη πνευματικὸ μας χῶρο :

ΟΝΟΜΑΤΑ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ	ΑΡΑΔΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΧΟΛΙΟ
Ἄγρας	12	1,5	!!!
Ἀποστολάκης	29	3,6	!!!!
Ἀποστολίδης, Ἑρακλῆς	1	0,1	!!!!
Βάρναλης	27	3,3	!!!
Βιζυηνός	63	7,8	!!!!
Βλαχογιάννης	27	3,3	!
Βουτυρᾶς	36	4,5	!!
Βρεττᾶκος	5	0,6	!!!!
Γιαννόπουλος, Περικλῆς	16	2	!!!
Γρυπάρης	36	4,5	!!
Θεοτόκης	29	3,6	!!!!
Καβάφης	335	41,8	!!!
Κάλβος	303	37,8	!!!!
Καρκαβίτσας, Ἀντρέας	20	2,5	!!
Καρυωτάκης	21	2,6	!!!!
Κόντογλου	17	2,1	!
Κοραῆς	570	71,2	!!!
Μαβίλης	31	3,8	!!
Μαλακάσης	28	3,5	!!!!
Μελαχρινός	8	1	!!!
Μυριβήλης	15	1,8	!!!
Μωραϊτίδης	14	1,7	!!
Νικολαΐδης Νίκος	3	0,3	!!!
Παναγιωτόπουλος, Ι. Μ.	7	0,8	!!!!
Παπαδιαμάντης	145	18,1	!!!!
Παπαντωνίου	28	3,5	!!!
Παπατζώνης	31	3,8	!!!
Πολίτης, Φῶτος	45	5,6	!!!
Πορφύρας	14	1,7	!!!
Ρίτσος	5	0,6	!!!!
Ροῦθης	245	30,6	!
Σολωμός	645	80,6	!!!!!!
Τραυλαντάνης	4	0,5	!!!
Χατζόπουλος, Κώστας	18	2,2	!!!
Χρηστομάνος	13	1,6	!!!

Ἡ *ψευτοιστορία* αὐτῆ *Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας* τοῦ Κ. Δημαρᾶ πρωτοβγῆκε τὸ '48 κι ὡς σήμερα ἔχει ἕξι ἐκδόσεις — πού θά πῆ και πῶς μοσχοπουλιέται (γύρω στὰ 20-25.000 ἀντίτυπα ὑποθέτω) — με τὴν ἕκτη της τὸ '75. Ἐξακολουθεῖ θρασύτατα — και θά ἐξηγήσω παρακάτω γι α τ ῖ θ ρ α σ ύ τ α τ α — νά τιτλοφορῆται σὰν τάχα πλήρης Ἱστορία τῆς Λογοτεχνίας μας (ἐνῶ εἶν' ἀκριβῶς ἡ μισή), και διαφορὰ καμμιὰ οὐσιώδη δέν ἔχει ἀπὸ τὴν πρώτη ὡς τὴν ἔσχατη ἐκδοσή της, ζῶν ἀπὸ κάποιες ἀσήμαντες βιβλιογραφικὲς συμπληρώσεις - κι αὐτές: μόνο σ' «εὐνοοῦμενους» τοῦ κυρίου Ντιντῆ μας [και τοῦτο, δηλαδή: γιά νά ψευτοπαραστῆν τὸ ἐξάμβλωμά του σὰν τάχα «ἐνημερωμένο» και μ' αὐτὴν και μ' ἐκείνη τῆ νεώτερη συλλογὴ Σεφέρη ἢ Ἐλύτη (ἔχει και κανενὸς ἄλλου σημαντικοῦ)], ἐνῶ ἐξ ἄλλου, γιά ὅσους θέλει ὁ ἄθλιος ψευτογραμματολόγος μας νά σβῆνη, νά μειώνη, νά θολώνη ἐν γένει τὰ νερὰ ὡς πρὸς αὐτούς, δέν εἶχε οὔτε τῆ στοιχειωδέστερη εὐσυνειδησία νά συμπληρώνη στὶς ἀλλεπάλληλες ἐκδόσεις του ὅ,τι ἔβγαζαν καινούργιο ἢ ὠλοκλήρωναν ἐκδοτικά, ἀκόμα κι ἂν βασιμώτατα ἔργα ἦταν αὐτὰ τῆς νεοελληνικῆς γραμματείας κι ἀπαραίτητα γιά τῆ σοβαρὴ μελέτη της.⁹

Εἶν' ἀπάτη ὅμως ἡ χοντροφυλλάδα Δημαρᾶ, ὄχι μόνο γιὰτι στὶς ἀπανωτές ψευτοεκδόσεις της δέν ἐνημερώνεταί, και παραπλανά, ἔτσι, πῶς εἶναι «τῆς τελευταίας» τάχα «ῥα» συγχρονισμένο βιβλίον, παρά βασικά: γιὰτι πράγματι φτάνει μονάχα ὡς τὸ 1890-1900 [με μιὰ «τυπικὴ ἐπάρκεια» καλύπτει τοῦ ἀντικειμένου της (ἄλλο πόσο ἀνοῦσια και παραχαράκτικὴ και δαυτὴ τῶν ἀξιῶν τῆς λογοτεχνίας μας)] και (μ' οὔτε κ' ἐν «τυπικὴ ἐπάρκεια») μονάχα ὡς τὸ 1920!

Νά και νούμερα σελίδων, πού φωνάζουν τὰ παραπάνω: 467 σελίδες κυρίως ὕλης ἔχει ὁ ὑπερεξακοσιοσέλιδος τόμος [τῆς «τρίτης» ἐκδοσης, πού δέν διαφέρει ἀπ' τὴ λεγόμενη «ἕκτη», παρά κατὰ διαφορὲς εἰκονίτσες (γιὰ μικρὰ παιδιὰ, ἢ «γιὰ ἐντύπωση» σὲ χαμηλὸ κοινό)] και τὸ τελευταῖο του (μπουρδουκλωτικό: νά τελειώνουμε!) κεφάλαιο («καλύπτει» τάχα (πράγματι: μόνο με λίστες ὀνομάτων, ἐκτὸς Καβάφη) τὸ διάστημα: 1912-1922. Τὸ φενακιστικὸ τοῦτο φυλάρημά του ἀρχίζει στὴ σελίδα 448, δηλαδή πιάνει σελίδες μόνο 20, ἐνῶ τὸ προηγούμενο, πάλι μπουρδουκλωπὸς (με λίστες ξανά ὀνομάτων κ.λ., χωρὶς ἀναλύσεις οὐσιῶν και ποιότητων), «καλύπτει» δῆθεν τὸ διάστημα 1900-1912, και ἀρχίζει στὴ σελίδα 430, πιάνοντας δηλαδή κι αὐτὸ λιγώτερο ἀπὸ εἰκοσι σελίδες: μόνο 18! Ὁ προσεκτικὸς ἀναγνώστης, ἐξ ἄλλου, ξέρει, διαβάζοντας με νοῦ, πῶς πράγματι μονάχα ὡς τὴν περιόδο

9. Π.χ., στὴν τρίτη «ἐκδοσή» του ('64), «ἐπίτηδες», θάλεγε κανεὶς, ἀναφέρει (στὶς βιβλιογραφικὲς Σημειώσεις του) ἐλλιπῆ τὴν Ἀνθολογία Διηγῆματος (Τὸ Διῆγημα ἀνθολογημένο ἀπὸ τὸν Ἡρακλῆ Ν. Ἀποστολίδη), σὰν τάχα διτόμο ἔργο, ἐνῶ τὸ '60 εἶχε βγῆ κι ὁ τρίτος τόμος. Βεβαίωτατα δὲ και δέν ἀναφέρει, στὴν ἕκτη «ἐκδοσή» του ('75), τὴ δέκατη ἐκδοσὴ τῆς Ἀνθολογίας, Ποιητικὴ και Διηγῆματος, σ' ἕξη τόμους, ἀπὸ τὸν Ρ.Η.Α. «Ἐν τι μὲτα τ' αὐτὰ» ἔλ' αὐτὰ, ἀπ' τὸν ἄθλιο πλαστογράφο τῆς ὄλης γραμματείας μας. (Στὸ index, ἐπίσης, ἐξαφανίζει ἐμπαθέστατα — και τί ἀντικειμενικώτατα, ἔ; — κάθε ὄνομα Ἀποστολίδη!.)

1890 - 1900 (πούναι καὶ τὸ πρό-προτελευταῖο «κεφάλαιον» τῆς ψευτοἹστορίας αὐτῆς) ἔχει τυπικά «καλύψεις» ὁ κύριος Ντιντῆς μας, καὶ ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα τόχει ρίξει στὰ βιαστικά (καὶ κυνικά ἀσυνείδητα πιά) μπουρδουκλώματα, μὲ κλωτσιές καὶ μὲ σπρωξιές, μὲ τσαπατσουλογραφίες καὶ θρασύτητες — ὑπερπληθητικές σημαντικώτατων καὶ καιριώτατων — πού δέν περιγράφονται, μ' ἑλλιπείς (ἐλλιπέστατες, καὶ μὴ δέν προσφέρουσες, καὶ ἄν δέν ἦταν ἑλλιπείς) λίστες ὀνομάτων καὶ ἀπλές ποῦ καὶ ποῦ ἀναφορές ἔργων (δηλαδή: σωστό πασάλεμμα, ἀπατεωνίστικα ξεγελαστικό), ἐφ' ᾧ καὶ κατορθώνει ἔτσι ὁ καταφερτζῆς μας «νὰ κλεισθῆ» μάνι-μάνι τῆ βρωμοπροσοῦρα του, καὶ νὰ τῆ ρίξῃ (γιὰ... μάνι γλυκύτατο) στὸ ἐμπόριο, μὲ μόνον 55 ψευτοσελιδοῦλες ἀκόμη (430-85), μέσσα στὶς ὁποῖες ὑποτίθεται ὅτι «δίνει» ὅλη τῆ δικιά μας, τῆ νεώτερη λογοτεχνία μας, ἀπ' τὸ 1900 (!!!) ὡς σήμερα!

Ἄλλὰ καὶ μόνον στὸ ὑποτιθέμενο Ἐπίμετρό του νὰ σταθῆ κανεῖς, πού πιάνει τίς 15 ἀπ' τίς 55 αὐτὲς σελίδες ὅλο φλοῦδες, καὶ ἀξιώνει πὼς «καλύπτει» (μόνον μ' ἀσήμαντες καὶ ἄκριτες χαζοκουβέντες) ὅλη τὴν (τάχα καὶ «σπουδαία») γενιὰ τοῦ '30 καὶ τὰ ρέστα — ἔχουμε δὲ ἀπ' τὸ '20 ὡς τὸ '75 (τῆς λεγόμενης «ἔκτης ἐκδοσῆς» του) χρόνια 55, δηλαδή πένω ἀπ' τὸ ἔνα τρίτο τῆς καθ' αὐτὸ νεοελληνικῆς λογοτεχνίας, καὶ τοῦτο (τὸ κυριώτατο, τὸ πιό ζητούμενο, τὸ πιό δεόμενον κρίσεως) «ἀντιμετωπίζεται» (γιὰ νὰ... «ὑμνηθοῦν» δηλαδή, ὄχι γι' ἄλλο τίποτε, οἱ «φιλαράκοι» τοῦ ψευτογραμματολόγου μας, καὶ «νὰ θαφτοῦν» οἱ ρέστοι πού τὸν ἐνοχλοῦν) σὲ σελίδες... 15 ἐν ὅλῳ (καὶ μὲ τί βλακειές μέσσα, τί ἀκρισίες, τί θρασύτατες ἀδικίες καὶ φανατισμούς καὶ κυνισμούς πρὸς τὰ πιό στοιχειώδη, τὰ πιό ἄξια, τὰ πιό βασικά καὶ θεμελιακά μας!) — ἔ, μόνον αὐτὸ θάφτανε, ἄν εἶχε ὁ Τόπος κ' ἐλάχιστη πνευματικῆ-κριτικῆ «εὐαισθησία», θάφτανε καὶ θὰ περισσεύε γιὰ νὰ μὴ βρισκῆ πού νὰ σταθῆ ὁ ἀνευρυθρίστος σερβριστῆς τέτοιας ἀπατεωνίστικης καὶ βασικώτατης βρωμοφυλλάδας, μὲ τόσο παραπλανητικό [καὶ τόσο βασικοῦ τῆς ὅποιας «παιδείας» μας ἐδῶ κοινού (: παιδιῶν, δασκάλων, μελετητῶν, καθηγητῶν, τῶν πάντων πού γυρεύουν μιὰ στοιχειώδη νεοελληνικῆ ἐπιμόρφωση)] τίτλο: Ἱστορία, λέει — ἄκου Ἱστορία! ὁ πρῶτος τῶν τσαπατσουλογράφων μας! — τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας, οὔτε λίγο οὔτε πολύ!..

Κι ὅμως!.. Ἄντ' αὐτοῦ — ἀντὶ νὰ μὴν ἔχη πού νὰ σταθῆ ὁ κύριος Ντιντῆς μας — μοσχοπουλάει, χρόνια τώρα, καὶ ἀμείωτα — τί λέω; ὅλο καὶ περισσότερο! — τῆ φυλλάδα του, σ' ὅσους τόσο ἔχουν συνηθίσει πιά ἐδῶ τὰ φαῦλα ἐν γένει καὶ τὸ κουτόχορτο σ' ὅλα τὰ θέματα, τώρα-τώρα δὲ κιάλας μπαίνει καὶ σά... «διδακτικῆ» στὶς ἰσάθλιες («νεοελληνικὲς ἔδρες») ὄλων τῶν ψευτοπανεπιστημίων μας, πού μὲ τίποτα δὲ συνέρχονται καὶ δὲ συμμαζεύονται, φαίνεται, πέρ' ἀπὸ κλειδί στὴν πόρτα κ' ἐνοικιάζεται γιὰ σταῦλος (τοῦ κάποτε Κρόμβελ, καὶ γιὰ ἰσάθλιο κυνοβόλιο).

Δέν υπάρχει πιό σφαλερή βάση, για την ιστόρηση μιᾶς λογοτεχνίας ἀπό τὸ νὰ σταθῆ ὁ ἐπίδοξος (ιστορικός) της σὲ μιὰ, ὁποιαδήποτε, ἀκόμα καὶ τὴν ὀρθώτερη, «θέση» (θεωρητική, πολιτική, ἰδεολογική, γλωσσική, αἰσθητική, ἢ ἄλλη), κι ἀπ' αὐτήν, μὲ τὰ πρίσματα καὶ τὰ κριτήρια καὶ τὰ σκοπούμενά της, ν' ἀποπειραθῆ νὰ δώσῃ μιὰ ὑποτιθέμενη πρόβαση πραγμάτων πνευματικῶν γενικώτερα, μὲ συναφῆ ἀξιολογία τους. "Ἡ τὰ π ρ ἄ γ μ α τ α θὰ βλέπουμε, ἢ ἐκεῖνο πού θ ἔ λ ο υ μ ε νὰ βλέπουμε μὲς σ' αὐτά. Δέν εἶν' ἱστορία τὸ δεύτερο καὶ κανέναν δέν ὑποχρεώνει ἢ ἀνάπτωξή του.

Ἐξ ὑπαρχῆς ὁ Κ. Δημαρᾶς ἔχει στηθῆ σὲ τέτοια σφαλερὴ βάση — κι ἀξιώνει ὥστόσο πὼς ἱστορεῖ τὴ Νεοελληνικὴ Λογοτεχνία. Ὁ ἄνθρωπος παραστένει τὸν τάχα «προοδευτικόν», «φιλελεύθερον», «δημοτικιστὴν», «διαφωτισμένον» — «ἐκλαιρέ» τοὺς ἔλεγε αὐτούς, σαρκαστικά, ὁ Ἄποστολάκης, μὲ βαθύτατη περιφρόνηση — καὶ μὲ τὶς ἄθλιες «πατερίστσες» του αὐτὲς κούτσα-κούτσα πορευεται καὶ πασιρίζει, μὲς στὸ χῶρο λογοτεχνίας δλάκερης, πού ἔχει ὅλες τὶς θέσεις καὶ δέ στερεῖται καμμιάς ροπῆς, πού καμμιά «κατεύθυνση» ἀποκλειστικὴ δέν τὴν προσδιορίζει — ὅπως τίποτα δέν προσδιορίζει σὰν «ποτάμι» τάχα τὴ θάλασσα, κατὰ πουθενά συγκεκριμένα «νὰ πηγαίνει» (μπᾶς καὶ δέν... «πηγαίνει»)! — παλεύει ὁ ἀνθρωπάκος νὰ ἱστορήσῃ, στὰ σοβαρά, καὶ (στὰ κρυφά) καὶ δώσῃ... «γραμμές», σύμφωνες μὲ τὶς ἀστεῖες ψευτοϊδεοῦλες του, στὴν ἀμωσώτερη πνευματικὴ ἐκφρασὴ μας. Μὲ μακάρια ἔλλειψη κάθε ὑποψίας, καὶ τελείως ἀναπαυμένη τὴ συνείδηση καταφερτζῆ ἀρριβίστα φραγκολεβαντίνου πού στήνει ἀνενόχλητος τὸ ψιλικατζήδικό του νεοελληνικῆς πνευματικῆς ἀξιολογίας τέτοιας πού τὴν ἀνειρεύτηκε, βολικῆς καὶ συμφερτικῆς τῶν κυκλάκων, τῶν κλικῶν ὅπου θάθελε νὰ τὸν κάνουν δεκτό (καὶ τὸν ἔκαναν ἐντέλει), καὶ πουλάει στὰ πρόβατα χρόνια τώρα — '48 μὲ '78, μᾶς κάνουν τ ρ ι ἄ ν τ α ἤδη, παρακαλῶ! (μὴ βασιανοῦμε στὴν κριτικὴ μας εὐαισθησία καὶ ἀνοχή!) — μιὰ παραχάραξη καὶ συστηματικὴ ἀλλοίωση, μιὰ καθαυτό κ ι β δ η λ ε ί α γιὰ τάχα ἱστορήσῃ τῆς λογοτεχνίας μας! "Ἐτσι, ὁ κύριος Ντιντῆς μας, ὅποιον θέλει βγάζει καλὸν καὶ ἄξιο, ὅποιον θέλει κακὸ καὶ μέτριο καὶ ἀποροπτέο — «καλοῦς», «ὑπέροχους», «κορυφαίους» τὸν Ξενοπούλο καὶ τὸν Παλαμᾶ, «κακόν», «γιὰ πέταμμα» τὸν Παπαδιαμάντη, «μέτριους» (ἄξιους, τὸ πολὺ, γιὰ δυὸ συμβατικὲς ψωροκουβεντοῦλες ἐκεῖ) τοὺς Μαλακάσηδες ὅσο καὶ τοὺς Καρυωτάκηδες, τοὺς Βιζυηνοὺς ὅσο καὶ τοὺς Θεοτόκηδες, τοὺς Παπατζώνηδες ὅσο καὶ τοὺς Ριτσο-Βρεττάκους, μαζὶ δὲ καὶ σωρὸ νεώτερους, ὅσο καὶ λαμπροὺς παλαιότερους, Κάλβους ἢ ἄλλους — κι ὅλα τοῦτα: βᾶσει «γλωσσικῶν» τάχα «ιδεῶν», ἢ «προοδευτικῶν» τάχα «θέσεων», πού «ἔχουν» ἢ «δέν ἔχουν» (κατὰ τὴν ἀνόητη κι αὐθαίρετή του κρισίση) ὅλοι αὐτοί!

Θ ρ α σ ὄ τ ε ρ η, ἐν προκειμένῳ, ψευτογραμματολογία δέν ἔχουμε στὸ δύστυχο αὐτὸ Τόπο, ἀπὸ τῆ δικιά του.

Τί θὰ κάνῃ ὁ μελετητῆς, ὁ σπουδαστῆς, ὁ μαθητῆς, ὅποιος θέλει νὰ μπῆ στὰ τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας;.. Μά, πέρα πού δέ θ' ἀντικρύσουμε βέβαια τ' ὄλο πρόβλημα τῆς ἔλλειψης καὶ στοιχειωδῆστατων

βοηθημάτων τῆς νεοελληνικῆς γραμματείας «ἐξ ἀφορμῆς» (κι ἀντύχη, τάχα, ὑπὲρ τῆς μή «ὡς ἐκ τούτου» ἐπίκρισης αὐτῆς τῆς ἄθλιας ψευτο-γραμματολογίας Δημαρᾶ), ἢ πρέπουσα — και γνωστὴ ἀπὸ κάθε ἄλλη σπουδῆ λογοτεχνίας, νέας ἢ παλιᾶς — ἀπάντηση δὲν μπορεῖ νάν' ἄλλη ἀπ' τὴν ἐξαποστέλλουσα ὄλους, ἐν πρώτοις (καὶ κατὰ βάση τοῦτο, χωρὶς ποτέ και τίποτα νὰ τὸ ἀκυρώνη, γιατί και μὲ καμμιὰ «περιδια-γραμμάτου γνώση ἔξωθεν» δὲν ἀντικαθίσταται): σ τ ἄ κ ε ἰ μ ε ν α, στὰ ἴδια τὰ κείμενα, ἔστω και χωρὶς καμμιὰ χρονολογικὴ κι ἀπὸ πρὶν ἀξιολογικὴ ἱεράρχηση-προδιαγραφή, γὰ τὸ τί πρῶτο και τί ὕστερο, τί ναι και τί δῖολου, τί μὲ πολλή προσοχή και βάθεμα και πλάτεμα τῆς μελέτης του, και τί ὅπωςδῆποτε μὲν νὰ διαβαστῆ, ἀλλὰ και χωρὶς νὰ τοῦ δοθῆ μεγαλύτερη σημασία γιὰ ὅποιοδῆποτε ἄλλο λόγο κ.λ.π., μύρια ὅσα ὅπου καθοδηγοῦν οἱ σωστές και ὑπεύθυνες γραμματολογίες. Κι ὅσο, ἐξ ἄλλου, γιὰ ὅποιες παραπέρα πληροφορίες, βοηθητικά, διαφωτιστικά, συναρτήσεις μὲ παράλληλα, προηγούμενα, ἐπόμενα, ἢ και «σχολές» (ἂν πράγματι συγκροτήθηκαν κ' ἔδρασαν πνευματικά) κι ὅτι συναφές, ἔ, φυσικά ὁ μελετητῆς θὰ καταφύγη και σ' ὅποιες βρισκόμενες (ἄθλιες, δυστυχῶς, μὰ ὄχι τόσο) γραμματολογίες παλιές, ἀλλὰ και στὰ οἰκειὰ ἄρθρα τῆς Μεγάλῃς Ἑλληνικῆς Ἑγκυκλοπαιδείας — τοῦ «Πυρσοῦ» — ὅπου τὰ καλύτερα εἶναι πάντοτε τοῦ εὐσυνείδητου και ἱκανώτατου Τέλλου Ἀγρα — Ἀντρέας Καρκαβίτσας, Καρωτάκης, Μαλακάσης, Παπαντωνίου, Πορφύρας, Χρηστομάνος κ.π.ἄ.— κι ὅπωςδῆποτε σωστό και πλήρες [γιὰ τὸ '33-'34 πὺ γράφονταν, στὸν τόμο Ἑλλάς (τοῦ κύριου σώματος, τοῦ παλιοῦ, ὄχι τοῦ ψευτο-Συμπληρώματος Περάνθη)] τὸ περὶ Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας (σ. 926-37), ἀπὸ τὸν (ὅπως και νὰ τὸ κάνουμε: γ ν ω ρ ἰ ζ ο ν τ α γ ρ ἄ μ μ α τ α) I. M. Παναγιωτόπουλο - στὸν ὅποιον ἐπίσης ἀπὸ ἐμπάθεια ὁ ψευτογραμματολόγος κύριος Ντιντῆς μας ἀφιερώνει μόνο... μιάμιση ἀράδα (!!!) καταθαφτικὴ του: 182β, 455.

Προσοχή, ὅμως, στὴ χρῆση ὅποιασδῆποτε «γραμματολογίας», ξαναλέω! Ἄ θ λ ι ε ς ε ἶ ν' ὄ λ ε ς, ἀνεξίαιρετα! Καὶ τοῦ Κωμάνη, και τοῦ Βουτιεριδῆ (μὲ τὸ ἀγράμματο και θρασὺ «συμπλήρωμα» τοῦ Δ. Γιάκου), και τοῦ ἀναιδέστατου προχειρογράφου Κορδάτου¹⁰ [ὅπου ἀπὸ

10. Γιὰ παράδειγμα: Γράφει, ὑποτίθεται, Ἱστορία τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας ὁ θρασυτάτος Κορδάτος, και δὲν ἔχει ὄχι διαβαθμίσαι ἀλλ' οὔτε κ' ἂν ξεφυλλίσαι τὰ κείμενα ὅπου καταπιάνεται νὰ «κρίνη»! Ἔτσι, λογουχάρη, τὴν παθαίνει, ὁ γελοῖος, και παίρνει δυ ὁ κείμενα (ένα διήγημα κ' ἐν' ἀντιμυθιστόρημα) γιὰ ἐνα!.. Καὶ τό... «κρίνει», κιάλας, σάν... ἐνα, ὁ ἐρίφης!.. Τέτοιος εἶν' ὁ φαφλατάς κι ἀσυνείδητότατος χαζοΚορδάτος, πὺ διαβάζετε, νέου μου τῆς ἀγράμματης σημερινῆς ψευτοΑριστερᾶς μας, κατόπιν... «σοφῆς» κομματικῆς γραμμούλας σας, «γιὰ νὰ φωτιστῆτε»! Νά τον, στὴ σελίδα 753 τῆς δικιάς του ψευτοἹστορίας τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας, πὺ σας μοσοπουλᾶνε «δικοῖ σας» ἐμπόροι κ' ἐμπορακίδες: Ὁ Ρένος Ἀποστολίδης [] μὲ τὴ νουβέλλα του: «Ὁ Γρασάδορος και τὰ χειρόγραφα τοῦ Max Tod» — σά νάσαι μὲ ἄ νουβέλλα λοιπόν! [κ' ἔχει και λάθη στοὺς τίτλους! (μὲ κεφαλαῖο, ἀντὶ μὲ μικρὸ, τὸν γρασάδορο, και μὲ μικρὸ, ἀντὶ μὲ κεφαλαῖο τὸ Τά!)] — (1960) παροσιάζεται πὺν διαφορετικὸς κ.λ. Καὶ παρακάτω: Οἱ εἰκόνες τοῦ ἀφηγηματός του... [Γιὰ νὰ μὴ μένη καμμιὰ

δῆθεν «κουκουδικῆς» ἀπόψεως τὰ πάντα (κι ἄλλο, τώρα, τί «ἀσπούδαχτος» ψευτομαρξιστής γιά τὰ πανηγύρια ὁ χαζοΚορδάτος, πού μόνο στούς καιρούς μας οἱ ἀκόμα πιό ἀσπούδαχοι δύστυχοι νέοι τῆς ἄθλιας «Ἀριστεράς» μας κατάντησαν νά διαβάζουν σάν... «εὐαγγέλιο»!), καί τῶν... «ἀναστρωτῶν» μας μωροΒαλέτηδων, καί τῶν ἀπερίγραπτων ΛινοΠολίτηδων τὰ σκαλαθύρματα τῶν ὀλίγιστων μικροσελίδων τῆς κακομοίρας, καί τῶν (ἄστε πιά τί ἄρες-μάρες-κουκουνάρες, προσωπικοπολιτικές κ' ἐμπαθέστατες) τῶν Νικοπαπάδων, πού περιέλαβα, πρὸ καιροῦ, καί σ' ἓνα δαχτυλοφωτοτύπωμα¹¹, γιά γλέντι ὄλων!

ἀμφιβολία δηλαδή, σὲ κανέναν πού θάθελε «νά τὸν δικαιολογήσῃ» (δὲν ξέρω πῶς;) καί νά τὸν σώσῃ, ὅτι ὁ ἄθλιος ἔνα ἀφήγημα θεωρεῖ τὰ δύο — διήγημα κι ἀντιμυθιστόρημα — καί σ' ἓνα, παρὰ πού ἀδιάβαστα, ὁ μασκαράς, τά... «κρίνει» κιόλας!.. (Τέτοιους, σὰς δίνει ἡ «γραμμοῦλα», τέτοιους ντενεκέδες κι ἀσυνείδητους, νέοι μου!.. Μὴν ἀπορῆτε κ' ἐξίστασθε!.. Κι οὔτε ἦταν δυνατὸ ἀπὸ τέτοια νάχετε καλύτερους, ποιητικώτερους, ὑπευθυνότερους, λιγώτερο μὲ τὰ πόδια νά γράφουν καί νά «κρίνουν», οἱ φουσκωμένοι ἀπὸ «μαρξιστικὴ» αὐτοθέωση βάτραχοι!)]

11. Κριτικὴ τοῦ συρταριοῦ: Βιαστικὲς σημειώσεις στὰ περιθώρια τῆς ἄθλιας «Ἀληθινῆς» (!!!) «Ἱστορίας τῆς Νεοελληνικῆς Δογοτεχνίας, 1100» (!!!) «-1973», τοῦ ἄσχετον Νίκου Παπᾶ, '73-'74. Κυκλοφοροῦσε καί τὴ συμπλήρωνα συνεχῶς, σὲ κάθε νέα ἀναφωτοτύπωση. (Σῶζονται, ἴσως, κάποιες φωτοτυπίες στοῦ «Κολλάρου».)

Καλύτερα νά τὸ βουλλώνη!

Ἡ ἐμπαθέστατη καθημερινή φυλλάδα τῆς Ἑλένης Βλάχου «πληροφόρησε» στίς 7-4-77 τὸ κοινὸ της — πού τὸ θεωρεῖ, φαίνεται, πὼς ζοῦσε κατὰ τὴ δικτατορικὴ ἐπταετία ὄξω ἀπὸ δῶ, στὸ «ἀπυρόβλητο», καὶ δὲν ξέρεي τί τοῦ γίνεται, ὅπως ἐκείνη — τὸ «διαφώτισε», λοιπόν, στὴν ἀναδρομικὴ στήλη της «πρὶν ἀπὸ 8 χρόνια», πὼς « ἡ χ ο ὦ ν τ α », ξέρετε, « ἔ π έ λ ε ξ ε 124 ἱστορίες 86 συγγραφέων πρὸς δημοσίευση » στίς ἐφημερίδες κ.λ. τὸν Ἀπρίλη τοῦ '69. Κι ἀκόμα: πὼς « ἰ σ χ υ ρ ι σ μ ὁ ς » ἦταν, τάχα, τῆς χούντας — ἄρα « ψ έ μ μ α » (ἀφοῦ « χ ο ὦ ν τ α ς ἰ σ χ υ ρ ι σ μ ὁ ς ») — τὸ πὼς « ἡ ἐπιλογή » τῶν ἀριστων νεοελληνικῶν ἐκείνων διηγημάτων «ἐγινε χωρὶς πολιτικὰ κριτήρια» καὶ «δίχως καμμιά λογοκρισία».

Ὁ κόσμος ὅλος ὁμως ξέρει ἀ κ ρ ι θ έ σ τ α τ α ὅσα πάει γ' ἀποκρύψη κι ἀλλοίωση ἢ ἐμπαθέστατη φυλλάδα τῆς ἐμπαθέστατης Ἑλένης Βλάχου. Καὶ πὼς ἡ «ἐπιλογή», δηλαδή ἡ αὐστηρότερη ἀ ν θ ο - λ ὁ γ η σ η τοῦ νεοελληνικοῦ διηγήματος, δὲν ἐγινε ἀπὸ καμμιά «χούντα» τοῦ '69, παρά ἦταν ἐ ν τ ε λ ῶ ς ἀ π ο λ ι τ ι κ ἄ π ρ ἄ γ μ α τ ι γινομένη κ' ἐκδεδομένη δ εκ ά ξ η χ ρ ὀ ν ι α π ρ ἰ ν, ἀπὸ τὸν ἀρμοδιώτατο καὶ πιὸ δοκιμασμένο καὶ πιὸ ἄτεγκτο καὶ πιὸ ἀναγνωρισμένο ἀπ' ὅλους (δεξιούς κι ἀριστερούς κι ἀριστεροεπιδέξιους) πνευματικὸ κριτὴ κι ἀνθολόγο τοῦ Τόπου, τὸν Ἡρακλῆ Ἀποστολίδη, σὲ τρεῖς τόμους 1500 σελίδων, ἀπὸ τὸ 1953 (πού ἐγῆκε ὁ πρῶτος τους) ὡς τὸ 1960 (πού ἐγῆκε ὁ τρίτος), συμπληρώθηκε δὲ μετὰ, ἀπὸ τὸ '66 ὡς τὸ Μάρτη τοῦ '67, στὰ «Νέα Ἑλληνικά», περιοδικὸ μηνιαῖο τῶν Ἡρακλῆ καὶ Ρένου Ἀποστολίδη, πού ἔκλεισε μ ὄ ν ο τ ο υ τήν 21-4-67, μ ὄ ν ο τ ο υ π ρ ἄ γ μ α τ ι — δηλαδή τόκλεισαν οἱ Ἡρακλῆς καὶ Ρένος Ἀποστολίδης, μὴ δεχόμενοι νὰ ἐκδίδουν ἐπὶ δικτατορίας περιοδικὸ πού δὲ θὰ μπορούσε νὰ ἐλέγχε ἄμεσα καὶ νὰ χτυπάη ἀνοιχτά — κι ὄχι σὰν τὴν παλιοφυλλάδα τῆς Ἑλένης Βλάχου, ἐπειδὴ τὰ παζαρλίγια της δὲν πήγαγε ὅπως τάθελε μὲ τοὺς караβανᾶδες της, τ ο ὺ ς ὀ π ο ἴ ο υ ς ἀ ὕ τ ῆ κ υ ρ ι ῶ τ α τ α ἐ ξ έ θ ρ ε ψ ε τέ τοι ο υ ς: θ ρ ω μ ο κ α ρ α β α ν ᾶ δ ε ς τ ῆ ς Δ ε ξ ι ᾶ ς, ἀπὸ πολλὰ χρόνια πρὶν, μὲ τὸ φανατισμὸ καὶ τὰ δεξιά φληγαφήματά της περὶ πάντων σ' αὐτόν ἐδῶ τὸν ἄτυχο Τόπο, πού ἀκόμα τὴν ἀνέχεται, κι αὐτὴν καὶ τοὺς ὅμοιους της, καὶ τὴν πληρώνει μὲ τόσες ἀθλιότητες καὶ σκοταδισμούς στὸ σῆερό του.

Ἡ Ἑλένη Βλάχου καὶ τὰ δουλάκια της τὰ κάνουν αὐτὰ γιατί ἔχουν δεινότητα ἐπικριθῆ γιὰ ὅλες τίς χθαμαλότητές τους κι ἀντιπνευματικότητες κι ἀνευλευθερίες κι ἀντιελευθερίες, ἐπὶ χρόνια συναπτά εἴκοσι, ἀπὸ καῖνον πού δὲν τὴν ἀξιώνει κἂν τῆς τιμῆς νὰ ὑπογράψῃ τὸ περὶ αὐτῆς σχόλιο τοῦτο, ἀφοῦ ἄλλωστε ὁ μορφωμένος κόσμος ὅλος τοῦ Τόπου ἀναγνωρίζει πάντα τὸ ἀπόλυτα εὐθὺ προσωπικὸ τοῦ ὕφους, καὶ κατέχει πὼς μὲ τὸ ὕφος αὐτὸ μ ὄ ν ο ἀ λ ῆ θ ε ι ε ς λ έ γ ο ν τ α ι (μὲ συνεχῆ μ ἄ χ η γιὰ νὰ εἰπωθοῦν καὶ νὰ καρφωθοῦν στίς συνειδήσεις ὄλων) τ ρ ἰ ᾶ ν τ α τ ρ ἰ ᾶ χ ρ ὀ ν ι α μ έ ς α δ ῶ ἀ ν έ γ δ ο τ α.

Ὅταν πεθάνῃ, λοιπόν, ἡ π α ρ ε λ θ ο ὦ ς α ὡ τ ὅ σ ο ν ἤ δ ῃ Ἑλένη

Βλάχου — πού και στὸν οὐρανὸ νὰ πηδῆξῃ ἀπ' τὴν ἄφρη της, π α ρ ε λ -
θ ο ὕ σ α εἶναι, τὴ βεβαιώνω, καὶ μὴ θαικαλίζεται! — ἔ, ἄς τὸ ξέρῃ
ἀπὸ τώρα, κ ι ἄ π ὀ μ ἔ ν α — πού ξέρει (ἴσο γιὰ κανέναν ἄλλον
διτιδήποτε ἄλλο) πῶς δ ἔ ν ψ ε ὑ δ ο μ α ι καὶ δ ἔ ν ἄ δ ι κ ῶ
π ο τ ἔ κ α ν ἔ ν α ν — ἄς τὸ μάθῃ ἀπόξω, νὰ τὸ θυμᾶται: πῶς δέ θά
μείνῃ παρὰ σάν «μὰ κομφογράφος ἐνίστε, μικροαστή, γράψασα ἰδιότυ-
πα χρονογραφήματα σὲ σὺλ γυναικείου κουτσομπολιοῦ, ἔχι πάντοτε ἐπι-
τυχή (συχνὰ δὲ καὶ ἀνελλήνιστα), μὲ πολλή ἐμπάθεια καὶ κακοπιστία
συνηθέστατα, σχεδὸν πάντοτε δ' ἐπὶ ἐλαφρῶν μικροθεμάτων — ἦ καὶ τὰ
μέγιστα σμικρύνουσα σὶς διαστάσεις τοῦ μικροκουτσομπολιοῦ της — καὶ
σταθερῶς ὄλα μὲ τὸν γλοιώδη τρόπον ὅπου τὰ πάντα δῆθεν συζητοῦνται
καὶ ἀντιμετωπίζονται ἀπ' τὴ σουσουδικῆ μικροκοσμικῆ ψευτοκοινωνία καὶ
τάξῃ ὅπου ἀνῆκε κ' ἐναθρύνονταν πῶς τάχα ἐξέφραζε».

Ὡς τοιαύτη δὲ καὶ θ' ἀνθολογηθῆ — ἄ ν κριθῆ ποτὲ ἀνθολογήσιμη
— ἄ π ὀ μ ἔ ν α καὶ πάλιν, ἦ (ἄν δέ ζῶ) ἀπὸ τοὺς φορεῖς α ὕ τ ο ὕ
πάντως τοῦ πνεύματος, πού χαράζω ἔ γ ὼ σ' αὐτὸν τὸν Τόπο, κι ἔχι
ἢ ἐμπαθῆς αὐτὴ παραχαράκτρια τοῦ πραγματικοῦ κ' οἱ μικροὶ της γλιτσε-
ροὶ λακέδες.

ΣΤΑΤΥΛΛΙΟΣ ΦΛΑΚΚΟΣ

Τὸ λυχνάρι

*Ἐλεύθερη
ἀπόδοση.*

Τ' ἀσημένιο εἶμαι, Φλάκκε, τὸ λυχνάρι,
πιστὸς τί ἐρώτων μάρτυρας, τί νύχτες,
πού χάρισεσ στὴν ἄπιστη τὴ Νάπη!..

Τώρα, δίπλα στὸ κρεββάτι της
μαραίνουμαι τῆς ἄστατης νὰ φέγγω
τὰ ὄργια καὶ τὰ πάθη -

καὶ σένα ξάγρυπνο καφτοὶ
νὰ καίνε σπαραγμοί...

Μαζί — κι ἄς χώρια οἱ δύο μας —
Φλάκκε κ α ι γ ὀ μ α σ τ ε !

*Πιστότερη
μετάφραση.*

Ἄργυρό νυχτερινῶν ἐμένα μάρτυρα πιστὸν ἐρώτων
στὴν ἄπιστη λυχνάρι ὁ Φλάκκος ἔδωκε τὴ Νάπη
καὶ τώρα δίπλα πού κυλιέται ἢ προδότρα μαραίνουμαι
τῶν παθῶν της ὅλων τὰ αἰσχρά νὰ φέγγω, Φλάκκε,
καὶ σένα ξάγρυπνο καφτοὶ νὰ καίνε σπαραγμοί...
Μαζί, κι ἄς χώρια οἱ δύο μας, ἀπὸ μακριὰ καιγόμαστε!

1. Παλατινῆς Ἀνθολογίας V, Ἐπιγράμματα ἐρωτικὰ, 5 (4), Budé, τ. 2 τῆς *Anthologie Grecque*, ἐκδ. P. Waltz - J. Guillon. Μτφρ: P.A.

Τὸ ἐγὼ καὶ τὸ ἐμεῖς

Λένε πολλοί: Ἐγὼ γράφω γιὰ νὰ πῶ στοὺς ἄλλους ἐκεῖνο πὸν τοὺς χρειάζεται.

Ψέμματα!.. Καί, τάχα, (τοὺς ἄλλους) σκέφτονται!.. (Ἄλλο προ-ὑποθετικὸ ψέμμα!..) Κι ὅσο γιὰ τὸ ὅτι «ἐχ ο υ ν δ ἄ κι ἄ ν ἔχουν» κάτι πὸν «νὰ χρειάζεται» στοὺς «ἄλλους», αὐτὸ πιά... «ἐκτός συζήτησεως»! Ἡ ὅτι μποροῦν νὰ τὸ «ποῦν» — εἶναι, τάχα, κάτι πὸν «λέγεται» — κι ἄ ν τόχαν!..

Ἐνα σωρὸ ψέμματα!

Κι ἄλλοι λένε: Ἐγὼ, γιὰ τὸ ν ἔ α υ τ ὸ μ ο υ !

Μὰ γιατί, τότε, δὲν τοῦ τὰ λές τοῦ «ἐαυτοῦ» σου; Εἶν' ἀνάγκη νὰ τάχη γραμμένα — καὶ τυπωμένα μάλιστα, πληρωμένα τόσα λεφτά (ἄν εἶναι καὶ μεπελαλιδικά σὰν τὰ δικά μου) — γιὰ νὰ τὰ διαβάξῃ ἀν-τύχη καὶ μετὰ; καὶ δὴ καὶ τρεῖς φορές; (Καὶ πότε, στὰ σοβαρά, ἕνας συγγραφέας ξαναδιάβασε σὰν ἀναγνώστης) τὸ βιβλίο του;.. Πλήττει καὶ σκυλοβαριέται!.. Τὸ πολὺ-πολὺ, καμμιὰ φορά, μιὰ σελίδα, δύο... Ἔτσι, γιὰ νὰ ξανακινῶσῃ ἄν τάγραψε καλὰ, ἄν θὰ τάγραφε καὶ τώρα ἴδια - ἄν εἶ ν α ι ἴδιος... Μὰ καὶ πάλι ἡ πλήξῃ τὸν κάνει νὰ τὰ παρα-τήσῃ... Ξαναχώνει τὸ βιβλίο στὴ θέση του, ταχτικά-ταχτικά, καὶ πάει γιὰ ὕπνο.)

Βέβαια, νέος, παιδί, σκέφτομον καὶ γὼ κάτι τέτοια: *Τί στιγμή ἀπόλαυσης κ' ἐκανοποίησης μιὰ νύχτα, πὸν θὰ τραβᾷς μιὰ γραμμὴ κάτω ἀπ' τὶς τελευταῖες λέξεις τοῦ πρώτου τελειωμένου σου βιβλίου - ἔ;..*

«Μορ' τί μᾶς λές!» λέω τώρα. «Τρίχες!..» Τί ἀπόλαυση καὶ κουραφέξαλα; Στὰ σοβαρά;.. Καὶ τότε γιατί τὸς φορές δὲν ἐνωσες τίποτα τέτοιο - κι οὔτε καὶ θυμᾶσαι κι ἄν τράβηξες καμμιὰ φορά γραμμὴ, νύχτα, κάτω ἀπὸ τελευταῖες λέξεις κανενὸς βιβλίου σου!.. Κ' ἐξ ἄλλου: «τέλειωσε» ποτέ κἀνα γραφτὸ σου, ἔτσι τάχα καθὼς τὸ φαντάζοσυν, ὅταν δὲν ἦσυν ἰκανὸς οὔτε τρεῖς σελίδες νὰ γράψῃς χωρὶς νὰ μπαριά-σῃς;.. Ποιὸ «βιβλίο», καλὲ; Ποιὸ «νὰ τελειώσῃ»; «Βιβλία» γί ν α ν ε, ὕ σ τ ε ρ α ! Δέ γράφτηκαν «γιὰ βιβλία», σὰ «βιβλία», ὅσα κατάντη-σαν καὶ βιβλία στὸ τέλος - καὶ νὰ τα, ἐκεῖ, στὸ ράφι, νὰ σκονίζονται! Αὐτά, ὅλα: μάτσο ἀπὸ ἄ ρ χ ἔ ς τὸ καθένα! Ὅλο ἀρχές, ἀρχές..- καὶ κανένα τους καθαυτὸ δὲν «τέλειωσε», ἀφοῦ καὶ κανένα τους δὴ δὲν ἦταν «κάποιο», ἔ ν α, προτοῦ β γ ἦ «σάν ἔ ν α» βιβλίο!..

Σὲ ποιούς τὰ ψέμματα λοιπόν;

Καὶ γι α τ ἰ τὰ ψέμματα;..

Ἐπειτα ἐγὼ «εφεύρα» κι ἄλλη «δικαιολογία» (ἢ «ἐξήγηση», ἢ «αι-τία») τάχα, ἢ «σκοπὸν») γιὰ νὰ γράφῃ κανεὶς (ἢ: «ποῦ γράφει κανεὶς» - ἢ μᾶλλον: «γί α ν ἄ γ ρ ἄ φ ω ἔ γ ῶ», ἢ: «γί α τ ἰ γράφω ἐγὼ») βι-βλία: *Τὰ γράφω, ἔλεγα, γιὰ ν' ἀποτυπώσω «ὀριστικά» τὴ σκέψῃ μου.*

Ψέμματα! ("Αμα ήθελες, τὴν ἀποτύπωνες στὸ νοῦ σου! Ἡ καλλιγράφηση, κ' ἡ ἐκτύπωση, δὲν εἶναι βέβαια οὐσιαστικὴ «ἀρτίωση» τῆς ἐκφρασης καμμιᾶς σκέψης.)

"Ἡ (ἄλλο ἐφεύρημα): Δέν τὰ ζῶ δλόκληρα, παρὰ κνηγῶντας νὰ τὰ ἐκφράσω!..

Μοιάζει δυσκολοανατρέψιμο - ἀλλὰ ἐγὼ θάλεγα (καὶ μάλιστα γιὰ δαῦτο): «Στὸ γιαντρό, στὸ γιαντρό λοιπόν!.. Ἄκου, ἓνα ζῶο, νὰ μὴ ζῆ, λέει, γιαντὶ δέ γράφει ὅσα..- ζῆ λοιπόν; τὰ ζῆ;.. Τὰ ζῆ, ἢ δέν τὰ ζῆ;.. Δέν τὰ ζῆ, ἂν δέν τὰ γράφει..- ἀλλὰ ποιά, λοιπόν, ἀφοῦ λέει: δέν;.. Μά, τώρα, κοροϊδεύεις, ἀνθρωπέ μου - ἢ κοροϊδεύεσαι;.. Ἄντε στὸ γιαντρό, παιδί μου, κι ἄφηνέ μας!..»

Κι ἂν ἀληθεύη;.. Τ' ἀποκλείεις;.. (Δηλαδή, ὅπως ὅλα τ' ἀληθεύοντα): «μισεοαληθεύοντας - μισεοδιαψευδόμενα», κι «ἀνατρέψιμο» ἐν τέλει, μὰ μολοντοῦτο νὰ «μισεοστέκη» ἀκόμα, κ' ἐπιμένοντας νὰ φαντάζῃ «ἀπόκριση»;..)

Ἄλλὰ τέλος πάντων (ὅ,τι κι ἂν συμβαίνει): Σέ ποιόν τὰ λέω ὅλ' αὐτά;.. Στὸ χαρτί μου; Σέ σένα; (Καὶ ποῦ ξέρω πῶς θὰ ὑπάρξῃς;..) Σέ μένα; (Μά ἐγὼ τὰ ξέρω!.. Τί μοῦ τὰ λέω;..) Σέ σᾶς; (Κ' εἶμαι καὶ βέβαιος πῶς θάστε καὶ πολλοί;..) Βρέ, πάθημα! Βρέ μασκαραλίκι!..

Καὶ καλά: "Ἄν εἶναι «πάθημα» καὶ «μασκαραλίκι» (δηλαδή: ἂν εἶν' ἀνατρέψιμο ἐν τέλει) πράγματι, ὅσο κι ἂν φαντάζῃ νὰ μισεοστέκη καὶ νὰ μισοαληθεύῃ, τότε γιαντὶ (στὴ φάση κιάλας ποῦ πιστεύεις πῶς: «ναί, πάθημα καὶ μασκαραλίκι!») μοῦ τὸ γράφεις..- καὶ «καταλεπτῶς», παλεύοντας ἔτσι «ν' ἀκριβολογήσῃς» τί;.. Τὸ κενό; Τὸ «πάθημα» καὶ τὸ «μασκαραλίκι»;..

Τὸ «πάθημα» καὶ τὸ «μασκαραλίκι» αὐτοπεριγράφονται «καταλεπτῶς» κι αὐτοτιμωριοῦνται!..

Αὐτοτιμωριοῦνται σκληρά..- μ' ἀφοῦ ἐπιμένουν: κι αὐτοηδονίζονται, λοιπόν, ναρκισσευόμενα πῶς μὲ τέτοια αὐτεπίγνωση («παθήματος» καὶ «μασκαραλικιοῦ») δέ μπορεῖ νάναί, σκέτα καὶ μόνον, πάθημα καὶ μασκαραλίκι θάναί καὶ κάτι παρὰ πέρα — ἢ «παραπάνω», ἢ «λιγώτερο» ἐπιτέλους — ἀλλ' ὄχι καθαντό καὶ μόνον αὐτό!..

Δηλαδή «ἀπόδειξα» κ' ἐγὼ ὁ ἄθεος — ἄλλη μιὰ φορά πεσμένος στὴ λοῦμπα τῆς «ὀντολογικῆς ἀπόδειξης» — τὸ «θεό», ἀπ' τὴν ἴδια του τὴν «ιδέα» μέσα μου!.. Ἀφοῦ ἔχω στὸ νοῦ μου — λέγανε — καὶ κάτι ποῦ δέν εἶναι τοῦ κόσμου (δέν παράγεται ἀπὸ τίποτα τῆς ἐμπειρίας μου τοῦ κόσμου) πῶς εἶναι δυνατόν νάναί ἀπ' τὸ τίποτα; Παράγει τὸ τίποτα τίποτα; Ἄρα: ἀπὸ Κάτι! Κ' εἶναι μάλιστα ἡ ἴδια ἡ ἰδέα τοῦ «Κάτι»: τοῦ ὙπερΚατιΠερἈπΤονΚόσμο ἀκριβῶς! Κι ἄρα (δεύτερο «ἄρα», ὑπερβέβαιο ἄλλο τόσο γιὰ τὸν ἑαυτό του, χωρὶς τὴν παραμικρότερη αὐτοῦπο-

ψία!) ὁ Θεὸς ὁ ἴδιος εἶναι, Ἐγὼς Τον, πὸν μού'κανε, νὰ ποῦμε, τὴν ὑψηλὴν ἡχάρε νὰ κατέβη, ὀλοσοῦμπιτος, στὸ νοῦ μου, κ' ἔτσι, αὐτοσυστάτος, μὲ τὴν ἴδια τὴν ἰδέα Του — δηλαδὴ: τὴν «περὶ Αὐτοῦ» ἰδέα μου! — σὰν ἐτικέττα ἢ ταμπέλλα ἢ ἐπισκεπτήριο [ἢ καὶ νόμισμα γιὰ τὸ Χάρωνα στὸ στόμα, μπάς καὶ δέν τὸν περάσῃ (ἀπέναντι), καὶ τὸν ἀφήσῃ (ἀδῶθε), δηλαδὴ «ζωντανό» στὸν «κόσμο» του (ἀλλ' ὄχι στὸ δικό μας, παναπῆ ἀνύπαρκτο, ἐν προκειμένῳ)] μού' αὐτοπαρουσιάζεται: *Εἶμαι ὁ Θεός σας, ἀφοῦ ἔχετε τὴν περὶ ἐμοῦ ἰδέα πὼς «εἶμαι ὄντως»* στὸ νοῦ σας! *Καὶ «εἰς ἀπόδειξιν»*: ἰδοὺ ἡ κάρτα μου!.. *Καὶ μού' τὴ δίνει - καὶ διαβάξω*: «*Ἡ περὶ ἐμοῦ ὡς Καθαυτοῦ ἰδέα στὸ νοῦ σας*»!..

Ἔ, θὰ μού' στρίψῃ! Τὸ ἴδιο μασκαράλικο ἀκριβῶς! Κι ὄχι μὲ τὸ «Θεός», μὲ τὸ «Ἐγὼ»!

— *Εἶμαι τὸ ἴδιο σας τὸ μασκαράλικο, τὸ ἴδιο σας τὸ πάθημα* (: τὸ νὰ τὴν ἔχετε πάθει, νὰ τὴν ἔχετε («φωνίσει»), καὶ νὰ ἐπιμένετε πὼς («*πάρχεις*»), *τάχα, «καὶ κἀτι ἄλλο ἀπὸ σκέτο πάθημα καὶ μασκαράλικο μέσα στὸ πάθημα καὶ μασκαράλικο σας αὐτό»*)· διὸ καὶ σᾶς αὐτοσυστήνομαι· αὐτοπειθομαι πὼς «εἶμαι» (κι αὐτοπειστήτε μαζί μου παρακαλῶ) («*Κἀτι Ἄλλο Τάχα*», *κἀτι «Καθαυτό*», *πέρ' ἀπὸ σκέτο Τίποτα, σκέτο Μηδέν, σκέτο τὸ Σκέτο, χωρὶς τίποτα διπλά συνοδευτικό, οὔτε σάλτσα, οὔτε μαγιονέζα - τίποτα!.. Λοιπὸν ἐγὼ (γιὰ νὰ τελειώσουμε, φίλε κύριε) ἰδοὺ ἐγὼ: Τίποτες - πὸν εἶμαι ὡστόσο «Κἀτι»!*

*Κ' ἐπειδὴ ὁ κόσμος ὅλος — ὅλος! ὅλος! καὶ μὲ τὰ «μικρά» του καὶ μὲ τὰ «μεγάλα», καὶ μὲ τὰ μυρμήγκια του καὶ μὲ «σᾶς» καὶ μὲ «μένα», καὶ μὲ τ' ἄστρα, τοὺς γαλαξίες, τὶς νόβες, τὰ κβάσαρ, τ' ἀντικβάσαρ, τὴν «ἕλη» του καὶ τὴν «ἀνθόλη» του ὅλη, τὴν ἀντιμεταλλασσόμενη ὀλοένα (καὶ πὸν δὲ βαριέται μὲ τέτοια *Māyā*, «αἰῶνια»!) ὡς τὰ «πέρατά» του τ' ἄδεια — δέν μ πορεῖ, ἐδῶ πὸν τὰ λέμε, οὔτ' αὐτός («*ν' ἀποδείξῃ*») τὸ παραμικρό ἀπ' τὴν («*ὑπαρξή*») του, γιὰτι χρειάζεται, ὅπως σᾶς ἐξήγησαν ὅλ' οἱ σωστοὶ φιλόσοφοι, ἔνα «σταθερό σημεῖο ἀναφορᾶς») ἐκτός ἑαυτοῦ, καὶ τέτοιο δέν ὑπάρχει [καὶ τ' ἀπόδειξε ἄλλωστε πιά κι ὁ Ἄϊνστάϊν, μῖς κι αὐταποδείχθηκε σὰν («ἀληθής») ἢ Ἀρχή του (πὸν δέν εἶναι («θεωρία») πιά, καθὼς ξέρετε)], γι' αὐτὸ ἐγὼ, ἀφοῦ ἐγὼ κατέχω κἀτι παρὰ πᾶν ἀπ' τὸν Κόσμον Ὀλο — τὴν «*ἀδτοβεβαίωση*») μου (πὸν πρωτοαναπτύξατε) — γι' αὐτό: *Μόνον Ἐγὼ Ὑπάρχω!**

Ἐγὼ! Τὸ «μασκαράλικο» σας καὶ «πάθημά» σας νάχετε «ἀποδείξει» ἑαυτὸν εἰς ἑαυτὸν ὡς... «μὴ ζῶντα κᾶν», ἂν δέν τὸ γράφετε τοῦτο ἀκριβῶς, πού, ἔστω καὶ κενό, σᾶς... «αὐταπεδείχθη» ὡστόσο!

Καὶ πὸν «δομεῖ», μάλιστα, ὅπως βλέπετε, τὸ περὶ αὐτοῦ γραφτό σας!

Καὶ πὸν «συνιστᾶ», θὰ ἔλεγε κανεὶς — ναί, ναί! τὸ καθαρὸ Μηδέν συνιστᾶ «Κἀτι» ὡστόσο! — συνιστᾶ λοιπὸν: τὸ «Κἀτι» σας, τὸ «Θέμα» σας, τὸ «Βιβλίον» σας, τὸ «Περὶ Πάντων» σας, τὸ «Ἐγὼ» καὶ τὸν «Κόσμον» σας!

Ὡστόσο, ὠστόσο... Τὸ Πᾶν εἶναι τὸ Τίποτα, καὶ τὸ Τίποτα εἶναι τὸ Πᾶν! Κι ἄς τὸ παραδεχτοῦμε, φίλοι, χωρὶς νὰ μπορούμε οὔτε «νὰ τὸ βεβαιώσουμε» οὔτε «νὰ τ' ἀνατρέψουμε», οὔτε «νὰ τὸ θεραπεύσουμε» οὔτε «νὰ τὸ γιατρευτοῦμε»...

Θέλω νὰ πῶ: Ἄς πάψουμε νὰ φέρνουμε ὁ ἓνας στὸ κεφάλι τ' ἀλλουνοῦ μὲ μανία — σὰ σκαρπέλο, σὰ σπάθα δῆμιου — τὸ (ἐκ μέρους κάθε ὑποθετικοῦ «ἐμεῖς»): *Δέ μ' ἐνδιαφέρει τὸ Τίποτά σου, ἀφοῦ δέν καταπιάνεσαι μὲ τὸ Πᾶν μας!* καὶ τὸ (ἐκ μέρους κάθε ὑποθετικοῦ «ἐγὼ»): *Δέ μ' ἐνδιαφέρει τὸ Τίποτά σας, ἀφοῦ δέν καταπιάνεστε μὲ τὸ Πᾶν μου!* Ἡ: *Δέ μᾶς ἐνδιαφέρει τὸ πρόσωπό σου, ἀφοῦ εἴμαστε ὁ κόσμος, ὁ αἰώνας, ὁ ἀγώνας πὸν προχωρεῖ!* Κι ἀπ' τὴν ἄλλη: *Στὰ παλιά μου τὰ παπούτσια τὸ σύνολό σας, ἡ κοινὴ συνειδήσή σας, ὁ λαός, οἱ ὠκεανοὶ τῶν λαῶν σας, τὸ ἀπαντό σας τοῦ «Ἀγώνα», τοῦ «Αἰώνα», τῆς «Ἱστορίας», τοῦ «Κόσμου», ἀφοῦ δέν ἀκοῦτε τὸ μόνον οὐσιαστικόν: τὸ Κάτι μου, πούναι τὸ μόνον Κάτι σας μὲς σ' ὅλα τὰ σχήματα καὶ τὰ λόγια!..*

Ὅχι, ὄχι! Ἄς τ' ἀφήσουμε τὰ σκαρπέλα στὰ κρανία, καὶ τις σπάθες τῶν δημίων, καὶ τὰ στρατόπεδα, τὰ συρματοπλέγματα, τὰ κρεματόρια, τις Σιβηρίες, ἀδέρφια — τρισδυστυχισμένα, δυστυχῶς, κι ἀδερφικώτατα «ἀδέρφια»! — ἄς τ' ἀφήσουμε τὰ κραυγαλέα «ὄχι», ἀφοῦ ἀλήθεια εἶναι καὶ μὴ δέν ὅλο τὸ «εἶναι», καὶ ὑπαρκτό τὸ μὴδέν μέσα σ' ὅποιο «εἶναι» - καὶ σ' ὅλο τὸ *Εἶναι* καὶ σ' ὅλο τὸ *Μηδέν!*

Ἄς τ' ἀφήσουμε.. - κι ἄς ποῦμε ἀπλῶς, ἄς λέμε, μὲ σκοπὸ κανένα, μὲ δάκρυα μὲς στὴ *Māyā* (πού δέ βαριέται νὰ μᾶς βασανίζη), μὲ σκοπὸ τὸ *Εἶναι* παραταῦτα - ναι! ἀπ' τὸ *Μηδέν* τὸ *Εἶναι*, τί ἄλλο;.. Ἀπὸ π ο ὕ ἀ λ λ ο ὕ;.. Ἀπὸ π ο ὕ, τάχα, ποτέ, ἀ λ λ ο ὕ; Μὴ ὄχι πάντα ἔτσι;.. Πῶς καὶ τώρα, κ' ἐδῶ, τάχα ὄχι «ἔτσι»;..

Λοιπὸν ναι, ἀπ' τὸ *Μηδέν* τὸ *Εἶναι!*

Ναί!.. Τὸ *Εἶναι* μ α ς!

Καὶ «δικό μου» καὶ «δικό σας»!.. Κ' «ἐγὼ» σας κ' «ἐμεῖς» μου!

«Δικός σας» καὶ «δικοί μου» ἔ ν α!

... Τ ρ α γ ι κ ῶ τ α τ ο — μὰ καὶ ξεκαρδιστικώτατο — *Ἐ ν α μ α ς*.

↑

Καὶ μιὰ γραμμὴ στὸ τέλος
μὲ πόση «ικανοποίηση» συρμένη
τάχα γιὰ τὸ «τέλος»
ἄλλης μιᾶς ἀκόμ' ἀρχῆς
ἀπ' τὴ γνωστὴ
Ἄρχη καὶ Μὴ Ἄρχη
τοῦ Π ο τ έ μ α ς Τ έ λ ο υ ς!

ΠΑΡΙΣ ΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ Ἡρακλῆς Ἀποστολίδης

ὕπως τὸν γνώρισα

Ὁ Ἡρακλῆς Ἀποστολίδης ἦταν ὁ Ἡ ρ α κ λ ῆ ς Ἀ π ο σ τ ο - λ ί δ η ς. Ἔτοι αἰσθάνονται ὅσοι μπόρεσαν νὰ τὸν γνωρίσουν - οἱ «ὀλίγοι τε» καὶ γι' αὐτὸ φίλοι του.

Λίγο πρὶν πεθάνῃ ὁ Τ. S. Eliot παρακάλεσε τὴν γυναῖκα του νὰ μὴ ἀσχοληθῇ μὲ τὴ βιογραφία του: «Τὸ ἔργο, κι ὅχι ἡ ζωὴ ἐνὸς δημιουργοῦ, ἐνδιαφέρει», τῆς εἶπε.

Τὸ ἴδιο θάλεγε καὶ ὁ H.N.A., ἂν δὲν ἦταν περιττὸ (γιατὶ ἡ δική του γυναῖκα τὸ γνώριζε) - καὶ μάλιστα γιὰ πολὺ πῶς οὐσιαστικούς λόγους: Δημιουργοὶ ὅπως ὁ Σωκράτης κι ὁ Χριστὸς δὲ ν γ ρ ά φ ο υ ν' τὸ ἔργο τους εἶναι ἡ ζωὴ τους. Κι ἂν ὄχι Χριστὸς ὁ Ἡρακλῆς Ἀποστολίδης, δὲ νομίζω πὼς ὑπῆρξε ἄλλος σ ω κ ρ α - τ ι κ ῶ τ ε ρ ὸ ς τ ο υ - ἤ, ἂν θέλετε: δ α ι μ ω ν ι α κ ὄ τ ε ρ ὸ ς τ ο υ. Μόνος του ἦταν ἕνα Συμπόσιο· μιὰ Ἐ ν - φ ι λ ι κ ῶ - κ ὄ κ λ ω - π α ι δ ε ί α !

Δὲν πολυπιστεύω στὸ διάλογο. Προτιμῶ τὸ μονόλογο πού εἶναι ἰδανικὸς διάλογος. Ὁ Σωκράτης, ὑποτίθεται, ἄφηνε τοὺς ἄλλους νὰ μιλᾶνε - ἀλλὰ γιὰ λογαριασμό του! Πάντα ἐξεμαίευε τίς σὰν ἀπὸ[«ἄλλους»] κρίσεις τους, γιὰ νὰ δοῦν καὶ μόνοι τους, στὸ τέλος, πόσο προτιμότερο θὰ ἦταν νὰ μὴν εἶχαν ἀνοίξει διόλου τὸ στόμα τους! Κι' ὅλ' αὐτὰ μὲ τί κέφι, τί χαρμονὴ ζωῆς· κι ἀπὸ τί περίσσεια!

Ἐ, αὐτὸ τὸ κέφι, αὐτὴ τὴ χαρμονὴ καὶ περίσσεια ἀπὸ καρδιάς (δυνατὰ παλλόμενης καρδιάς), αὐτὴ τὴ μ έ θ ε ε ξ η ζωῆς εἶχε κι ὁ Ἡρακλῆς Ἀποστολίδης, πού ὅταν μιλοῦσε ἀπέφρευγε νὰ τὸν διακόψης, γιὰ νὰ μὴ χάσῃς ο ὔ τ ε λ έ ξ η ἄπ' τὸ μαγευτικὸ δια-λογισμό του. [Τί νὰ προσθέσης, τί ν' ἀντιτάξης; Πού ὄλα τὰ οὐσιώδη σου, καὶ τὰ κατεξοχίην «δικά σου» — τῆς «θέσης σου» τῆς ἰδιοσυγκρασιακῆς, «τῆς πού ἔπρεπε νάχη, ἂν εὐτυχοῦσες ποτὲ νὰ γίνῃς ὁ ἰδανικὸς ἑαυτός σου» ὅπως ἔλεγε — τὰ προσέθετε, τὰ ὑπερέθετε, ἔ ἀντέτασσε «εἰς ἑαυτὸν» ὑπερεντιμότητα ὁ ἴδιος, πρὶν προλάβῃς κὰν ἐοῦ νὰ τὰ θυμηθῆς!] (Γιατὶ μιὰ «ἐν-θύμηση» εἶν' ὄλα κ' ἡ ἀλήθεια: «ἀ-λάθεια»! Ὁ δὲ Ἡρακλῆς: καὶ μὲ τὴ βαθύτερη καὶ μὲ τὴν ὀξύτερη καὶ μὲ τὴν πῶς φιλάλληλη πάντα «ἐνθύμηση» γιὰ ὄλους καὶ γιὰ τὸν καθένα! Καί, μαζί: τί ἀ-λάθητος!)

Εἶχα τὴν τύχη νὰ συνδεθῶ μὲ τὸν H.N.A. τὰ τελευταῖα χρόνια του — ἴσως τὰ πῶς ὠραῖα (τούλάχιστον γιὰ τοὺς νέους φίλους του) — κ' εἶχα τὴν εὐκαιρία νὰ δουλέψω κάτω ἀπ' τὸ βλέμμα του, ὅταν μαζί μὲ τὸ Ρένο, τὸ '66, βγάζαμε (καὶ κουβαλοῦσαμε μόνοι μας) «Τὰ Νέα Ἑλληνικά». Κ' ἕνας χρόνος μὲ τοὺς Ἀποστολίδηδες εἶναι μιὰ ὀλόκληρη ζωὴ! Ποτὲ μου δὲν ἔνιωσα τόσο κοντὰ τίς ἔννοιες

«ἐλευθερία» καὶ «δουλεία», ὅσο στὰ σπίτια τοῦ πατέρα καὶ τοῦ γιοῦ, ὅπου ἡ ἐλευθερία «Τῶν Νέων Ἑλληνικῶν» μᾶς εἶχε ὑποδουλώσει ὄλους - ἀκόμα καὶ τὴ Βία, τὴ γυναῖκα τοῦ Ρένου. Γράφαμε καὶ διορθώναμε ὡς τὶς πρωινὲς ὥρες, κ' ἴσως οἱ καλύτερες στιγμὲς μας ἦταν ὅταν βρισκόταν μαζί μας κι ὁ πατέρας, πού μὲ τὸν πιπερᾶτο π ἔ ρ α ν-λογισμό του μᾶς προσεγίωνε ἀνωμαλῶτατα!..

Χαρήτε ἓνα «ἐνάριθμό»' του :

Α — "Ὅλα μποροῦσαν νὰ λέγονταν μὲ κάποιον τρόπο, κάποια προσήνεια...

Β — Προσήνεια;.. Θυμὸς καὶ ὀργή μὲ προσήνεια;.. Ἐχτὸς ἀν παρίστανα τὸν παλαιοκινέζο... "Ἄν τοῦ ἴλεγα, λογουχάρη: «"Ἀχ-ἄχ! "Ἄν ἡ πανυπερσέβαστη ἐκλαμπρότη Σας ηὐδόκει μεγαθυμῶτατα ὁ ταπεινότητος ἐγὼ θεράπων της νὰ εἰσφουσοῦσα στὸ βάθος τοῦ λεπτεπιλέπτου ὠτίου σας ἓνα: «Γαῖδουρογαῖδαρε!..»

Α — Τς!τς!..

Μιλᾶς μὲ παλιὺς συναδέλφους του δημοσιογράφους πού ἀναφέρουν πάντα μὲ δέος τ' ὄνομά του, μὰ δὶ ακοῦς στὰ ἐπαινετικά τους λόγια ἓνα τέτοιο «τς!τς!». Τὸ «τς!τς!» τῶν ἀνθρώπων πού «οἱ συνθῆκες τῆς ζωῆς» — ἢ οἱ «κυρίες τους» (κ' «οἱ συγκυρίες» τους) — τοὺς ἔκαναν νὰ συνθηκολογήσουν, καὶ γι' αὐτὸ δὲν συγχωροῦν λοιπὸν ποτὲ τοὺς ἄλλους (ἢ, μᾶλλον: τὸ ν ἄ λ λ ο πού «δ ἔ ν»... : «Τς!.. Ναί, ἀλλὰ τὸ παράκανε!.. Ὠραῖος - δὲ λέω... Ἄ λ λ ἄ...»

Κ' ἴσως νὰ ἔχουν δίκιο «ἐξ ὑποκειμένου» (τους) οἱ «μικρὲς» αὐτοὶ «συνάδελφοί» του. Γιατὶ πῶς νὰ ἐξηγηθῆ — ἀπ' αὐτούς, ἀπὸ τέτοιους — ἡ αὐτοκτονικὴ στάσις τοῦ Η.Ν.Α. στὸ κάθε βῆμα του, ἀπὸ τὴ στάσις του ἔναντι στὸν ἄρχοντα πατέρα του, ὡς τὴν ἀπόπειρά του γιὰ τὴ μικρὴ ἐξαδέλφη του (πού τόσο παράφορα ἀγάπησε νέος), μὰ κι ὅλες ἀνεξαίρετα οἱ στάσεις κ' ἐπαναστάσεις του: στὴν ἀρθρογραφία, τὴν ὀ ρ θ ογραφία — σ' ὅλα τὰ εἶδη τοῦ ἐλληνικοῦ λόγου, μὲ λαμπρὴ Δημοτικὴ καὶ θ ε ρ μ ὄ τ α τ η (ναί! θερμότατη, ὅταν ἤθελε!) Καθαρεύουσα (ἢ καὶ τὴν πυκνότερη, τὴν συμπαγέστερη, τὴν πιδ ν ο η μ α τ ι κ ἢ Καθαρεύουσα πού ἔχω διαβάσει ἐγὼ στὸν αὐστηρότερο θεωρητικὸ μας χῶρο τριῶν αἰῶνων) — μὰ καὶ στὴν πιδ φωπισμένη ἀρχιουνταξία ἐφημερίδων, περιοδικῶν (ἀκόμα καὶ λαϊκῶν), ἀλλὰ πρωτίτως τῆς μ ὄ ν η ς ἄ ξ ι ὄ λ ο γ η ς Ἐγκυκλοπαιδείας μας: τοῦ «Πύρσου» — γιὰ π ο ι ο ὑ ς ὄ μωσ; — ἢ στὴν αὐταπάρνησή του γιὰ τοὺς Ἕλληνες ποιητές, καὶ τὸ καθημερινό του ἐκεῖνο «"Ὅχι, ὄχι τέτοια!», ἀντίκρυ στὸ «μάλιστα! βεβαίως, βεβαίως!» τῶν ἄλλων (π ο ι ὠ ν ἄλλων; τί ἄλλων «ἀνθολόγων»

1. Ἡρακλῆ Ν. Ἀποστολίδη : Ἐνάριθμα [Ἐνάριθμα - Ὑστερόγραφα - Τελευταῖα], ἐκδ. «Τῶν Νέων Ἑλληνικῶν», Ἀθ. '67-'68 [καί, σ' ἓνα πανόδετο τόμο, τὸ '70, μετὰ τὸ θάνατό του (24-4-70) ἀπὸ τὸ Ρένο]. Τὸ παρατιθέμενο εἶναι τὸ ἀενάριθμον 824, στῆ σ. 125.

στά σοβαρά;..) Πῶς ἀλλῶς, λοιπόν, νὰ «ἐξηγήσουν» ὄλοι αὐτοί, πού, θέλοντας καὶ μὴ, γ ν ὡ ρ ι ζ α ν τὴν ἀξία τοῦ ‘Ηρακλῆ’ Ἀποστολίδη — καὶ ἄ ν α γ ν ὡ ρ ι ζ α ν στὸ πρόσωπό του τὸ δάσκαλο καὶ διορθωτὴ τους [καὶ πόσοι ἀκόμα πού ἔγιναν καθηγηταὶ πανεπιστημίου ἀπ’ αὐτὸν καὶ τὴν «ἐπιμέλειά» του (γὰ νὰ μὴν πῶ ξ α ν α γ ρ ᾶ ψ ι μ ο, ἢ κ ὶ ὀ λ ὅ τ ε λ α δ ι κ ὸ τ ο υ γ ρ ᾶ ψ ι μ ο) τῶν «ἐναίσιμων διατριβῶν» καὶ «συγγραμμάτων» τους!] — πῶς, λοιπόν, ὄλοι αὐτοὶ πού ἔτσι πλουσιοπάροχα «εὐεργετοῦντο» μὲ «δρόσο ψυχῆς ὅθε δὲν ἐζητήθη, δὲν ἀνεμένετο»², π ὡ ς ἀφοῦ οἱ ἴδιοι δὲν εἶχαν «περίσσεια» παρὰ ἔ λ λ ε ι ψ η — καὶ τί φανερὲς ἐλλείψεις πολλοὶ τους! — νὰ μὴ θεωρήσουν «λίγο... περίπτωση» τὸν εὐεργέτη τους, νὰ μὴ δοῦν τὰ πιὸ ὑπέροχα καὶ καθαυτὸ χ α ρ ῖ σ μ α τ ᾶ του σὰν «συμπαθητικὴ του πετριά» σχεδόν; (Βέβαια! Τί ἄλλο παρὰ «πετριά», σὲ τέτοιον κόσμῳ, ν ἄ χ α ρ ῖ ζ η ς ἐσὺ, ν’ ἀφιερῶνῃς ζωὴ ὀλόκληρη γὰ ν’ ἀνακαλύπτῃς κὶ «ἀποκαλύπτῃς» τὴ ζωὴ καὶ τὴς «δυνάμει δυνατοτήτες τῆς» στά πρόσωπα τῶν ἄλλων;)

Κὶ ἀναφέρομαι τώρα, πιὸ συγκεκριμένα, στὴν Ἀνθολογία, πού πρωτοπαρουσίασε τὸ ’33 - μιὰ Ἀνθολογία διαφορετικὴ ἀπ’ ὅλες τὴς ἄλλες (κ’ ἐννοῶ τὴς ἔξενες, γιὰτὶ ἐλληνικὲς ἄλλες ἀξίες τοῦ ὄνοματός δὲν ὑπάρχουν, οὔτε ὑπῆρξαν). Τ ἡ ν ἔ ζ η σ α — γιὰτὶ εἶναι π ρ ὶ σ ω π ο αὐτό, δὲν εἶναι «βιβλίον» — πρώτη φορὰ μὲ πληρότητα μιὰ ἀπὸ τὴς δυσκολώτερες στιγμὲς τῆς ζωῆς μου: “Ἐλεῖψα τρεῖς μῆνες ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ μόνο ἐλληνικὸ βιβλίον πού πήρα μαζί μου ἦταν ἡ Ἀνθολογία. Δὲ λέω ὅτι ἐπέζησα χάρις στὴν ἀναγεννητικὴ συντροφιά τῆς — ἄλλωστε, τότε, δὲν ἤμουν ἀνθολογημένος! — ἀλλὰ παρ’ ὄλο πού δὲν τὴ διάβαζα γὰ πρώτη φορὰ, τότε μόνο αἰσθάνθηκα τὸ μέγεθος τῆς προσφορᾶς τῆς!.. Οἱ στιγμὲς τῆς μοναξιάς μας, τῆς πιὸ ἀληθινῆς (ἀσκέτως ἂν καὶ πιὸ τραγικῆς) ἐλευθερίας μας, γενναία μᾶς βοηθοῦν νὰ ζήσουμε τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἄλλων. Καὶ τί ἄλλο εἶναι ἡ ποίηση παρὰ ἡ γνησιώτερη μορφή ἐλευθερίας, πού συνοδεύεται ἀπὸ τὸ χτύπο τῆς καρδιάς μας;.. Καὶ σ’ αὐτὸ τὸν χτύπο, σ’ αὐτὴ τὴν ἐλευθερίαν π ῖ σ τ ε υ ε ὶ Ὁ ‘Ηρακλῆς Ἀποστολίδης μὲ φανατισμὸ — αὐτὸς ὁ μοναδικὸς ἄ ν α ρ χ ο ς τῶν Ἑλλήνων — καὶ γι’ αὐτὸ ἀφιέρωσε τὴς μέρες καὶ τὴς νύχτες του στὴ λίγη ἐλεύθερη ζωὴ τῶν ἄλλων!..” Ἴσως γιὰτὶ γινώριζε — μὲ λύπη του βαθύτερα ἀπ’ ὄλους — πῶς τὸ μόνο πού ἀξίζει στὸν τόπο μας εἶναι οἱ λίγες στιγμὲς ἄ ν τ ῖ σ τ ᾶ σ ε ω ς πού ζοῦν οἱ ἄλλοι δὲν ἔχουν γράφουν ἢ διαβάζουν ἄδολη ποίηση.

“Ἐξω — γιὰτὶ «μέσα» οἱ ἀνθολογίαι «τραβιοῦνται» ὅπως οἱ ἐλληνικὲς ταινίες (κατὰ τὸ «τράβα μας τώρα κ’ ἕνα ποίημα», πού ἐλέγετο ἀπὸ παλιὸ ἀρθρογράφο σ’ ἕναν «ποιητὴ» τῆς δημοσιογραφικῆς παρέας τοῦ Η.Ν.Α., μετὰ κάθε γερὸ φαγοπότι) — ἔξω λοιπόν οἱ ἀνθολογίαι εἶναι συνήθως ἐπιλογὲς «ὑπὸ» ἐστὲτ ἢ καθηγητῶν ἢ

2. Τ. Παπατζώνης, *Συνάντημα*, στ. 8-9. (Βλ. ποιητικὴ Ἀνθολογία Ρ.Η.Α., 10η ἐκδ., β’ τόμ., σ. 1001.)

(στην καλύτερη περίπτωση) ποιητών, που συχνότερα είναι κ' οί ποδ άκατάλληλοι ν' άνθολογήσουν άλλους ποιητές: «Συλλογή Τ' Ἀσμα Ἀσμάτων» δηλαδή π ρ ο σ π ά θ ε ι α για μιὰ τέτοια «συλλογή», με πολύ όλίγη πραγματική σ υ λ λ ο γ ή, όπου τις περισσότερες φορές καταλήγει σε «[κα]νθολογία» με τριαντάφυλλα γλυκά να «κεντρίζουν ή να «τέρπουν» παιδοϋλες. Παράδειγμα: Στις «κλασικώτατες» άγγλικές άνθολογίες ό William Blake — ένας από τους ποδ έπαναστατικούς (άκόμα και για σήμερα) ποιητές — «άντιπροσωπεύεται» μόνο με τ' «Ἀρνάκι» του και την «Τίγρη» του! (Κι άφηστε πιὰ τις γαλλικές, με τόν άνίατο συμβατισμό κι άκαδημαϊσμό τών υπερΒαλαωρίτηδων και υπερΣακίτηδων που κυριαρχούν στις σελίδες τους, με γνήσια γαλατική κομπορημοσύνη και καμμιὰ έναίσθηση του γελοίου!)

Βέβαια, κ' έδώ οί μελλο-ποιηταί και μελλο-[ά]θάνατοί μας, που μόνο το δικό τους μέλος και «μέλλον» τους ενδιαφέρει, «έχουν» ένίστε «τις άντιρρήσεις τους» — και μάλιστα όταν βροϋν «τρυπούλα» έντυπη να τις χώσουν, προς το να θορυθήσουν δηλαδή και να νιώσουν «κιόλας ένδοξοι» — για την έπιλογή του Η.Ν.Α. στην Ἀνθολογία του. Μά και ό Ἡρακλῆς και ό Ρένος, που έχει κι αυτός την «πειριά της ύπομονῆς» να συνεχίσει το έργο του πατέρα του, άν θέλανε δ ι κ ή τ ο υ ς - δική τους άνθολογία θα έξέδιδαν (το ξέρω πολύ καλά και το ξέρουν πολλοί άλλοι) ξ ν α έ λ ά χ ι σ τ ο τ ο μ ί δ ι ο, με τὰ «έντελῶς λαμπρά» (που έλεγε ό Η.Ν.Α.) «και οϋδέν πλέον»! (Όποτε «πλέον», λέω έγώ, «τί κλαυθοί και όδυρμοί θα ήκούοντο», τόσων και τόσων που αισθάνονται «άθάνατοί» μας λόγω Ἀνθολογίας Ἀποστολίδηδων, «επι τῆ άπωλεία» - και τί «άθανασίας», πόσο «έξασφαλισμένης» καθώς θαρροϋν!..)

Ό σκοπός όμως τών Ἀποστολίδηδων είναι ἄ λ λ ο ς : «δέν είν' οί ποιηταί», άλλ' ή π ο ί η σ ι ς»· όχι το «άτομικό», το «άποκομμένο» — δηλαδή όχι το «άτομιστικό» το στεῖρο — παρά το «κοινόν» που «έκφράζεται γόνιμο και γονιμοποιό μες από το προσωπικό και το παλλόμενο έ κ φ ρ α σ τ ι κ ἄ ὄ λ ω ν και τ ο υ καθενός σ ἄ ν ὄ λ ὄ δ ι κ ὄ τ ο υ » (όπως το ώριζε πάλι ό Ἡρακλῆς, και το άναδέχονταν ως κι ό «έγωπικώτατος» Ρένος, για να το πραγματώσει, στη συνέχεια και στην ολοκλήρωση της Ἀνθολογίας, με τη δέκατη έκδοσή της, σ' έξη τόμους, ως το '74). Ἡ Ἀνθολογία τους είναι σ χ ο λ ε ῖ ο γ ι ἄ π ὸ λ α ὄ μ α ς — Κρυφὸ Σκολεῖδ — κι ό Ἡρακλῆς Ἀποστολίδης ήταν ό πρώτος τ ρ α γ ω δ ο δ ἄ σ κ α λ ο ς του γένους! (Ναί, άκούστε κι αυτό το ποιηματάκι, που σήμαινε κάτι για την έποχή του - ναί· αλλά πάρτε κι όλοκληρο σχεδόν το έργο, που θα σημαίνει κάτι γ ι ἄ ὄ λ ε ς τις έποχές!)

Ἄλλ' αφήνω την Ἀνθολογία, που μιλάει και θα μιλή μόνη της (κι άν όλα μέσα δῶ σωπάσουν) όπως και τ' όνομα του Ἡρακλῆ Ἀποστολίδη, για να ξαναγυρίσω στον ἴδιο, που, δυστυχώς, δέν βρέθηκε κανένας δικός του άνθολόγος να κρατήσει, όπως ό Πλάτων, όσα

ἔλεγε, γὰρ νὰ μᾶς μιλήῃ καὶ νὰ μᾶς παιδεύῃ καὶ μετὰ θάνατον, ὅπως ἐν ζωῇ μᾶς παίδευε, γιὰ π α ρ α π ἄ ν ω καὶ π λ η ρ ἔ σ τ ε ρ η κ ι ἄ ν ὠ τ ε ρ η ζ ω ῆ ὄλους! Βέβαια ὑπάρχουν τὰ «Ἐνάριθμα»: σκέψεις-ἐπιγράμματα-ἀποφθέγματα-στιγμές του, πού ἔγραψε τὰ τελευταῖα χρόνια του, στὸ δικό του τὸν προφορικό ρυθμό, κι ὅλα μὲ τὴ δική του ἐκείνη «βολή», πού πετυχαίνει πάντα τὸ στόχο ἔτσι «διάνα», ὅπως καὶ τὸ στίχο πετύχαινε, πού ἀπὸ σωρὸ ἀνάξιους ἔπρεπε νὰ διακρίνῃ καὶ νὰ περισυλλέξῃ γιὰ τὴν ‘Ανθολογία... Ἄλλὰ εἶναι ἔ λ ἄ χ ι ο τ ι α τὰ «Ἐνάριθμά» του — τὰ 1121 (μαζὶ μὲ τὰ «Υστερόγραφα»¹ καὶ τὰ ἐντελῶς «Τελευταῖα»¹ του) — μπρὸς στὰ πάμπολλα καὶ λαμπρὰ πού πάντα ἀστέρευτος ἀνάβλυζε καὶ κατάκλυζε ἀκατάσχετος τὸν εὐτυχισμένο συνομιλητή του... Κρίμα, πολὺ κρίμα, πού δὲ βρέθηκε ἕνας «ῶτακουστής» ἔστω (γιατὶ ἄνθρωπος ποῦ νὰ βρεθῆ!) νάχη ἀποτυπώσει νὰ μᾶς χάριζε ὅλες ἐκείνες τὶς «κουβέντες-ἀντικουβέντες» του καὶ «συμβουλές-ἀντισυμβουλές» του, πού μὲ τόση ἐρωτικὴ ἔνταση ζωῆς ἔδινε στοὺς «μαθητές του»! Γιατὶ ἦταν ἕνας καθημερινὰ ἐρωτευμένος ὁ ‘Ηρακλῆς ‘Αποστολίδης - μὲ ὅ,τι ἔκανε καὶ μὲ ὅ,τι ἔλεγε! Γι’ αὐτὸ καὶ ἡ ὠραία ἐρισπκότης του, πού ξένιζε πολλὰς φορὰς ὄσους δὲν τὸν γνωρίζανε... Γιατὶ δὲν ὑπάρχει ἀληθινὸς ἔ ρ ω ς χωρὶς ἔ ρ ι ν (ὅπως καὶ στὴν παραφθορὰ του ἀκόμα: οὔτε «γάμος» χωρὶς «καθγά»).

Ἄν ὅμως δὲ βρέθηκε ἕνας Boswell γιὰ τὸν ‘Ηρακλῆ ‘Αποστολίδη — καὶ τὸ ἀναφέρω γιατί ὁ H.N.A. ἔχει τόσα κοινὰ μὲ τὸν Samuel Johnson τὸ λεξικογράφου, τὸ διευθυντὴ περιοδικῶν, τὸ λάτρη καὶ κριτικὸ τῆς ποιήσεως, πού καθωδήγησε τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς του καὶ τοὺς ἐπαίδευσε ὅσο κανεὶς ἄλλος —, βρέθηκε ὡστόσο δίπλα του ἕνας «ἄλλος» ἄνθρωπος — καὶ τί δυνατῆς καὶ ἀγρίας «μητέρας-φύσης» ἄνθρωπος! — πού γιὰ τὸν ἴδιο καὶ τὴ ζωὴ του εἶχε κεφαλαιώδη (καὶ σχεδὸν π ρ ο ὐ π ο θ ε τ ι κ ῆ του πολλὰς φορὰς) σημασία:

Ἡ Νίκη — Ἑλληνική — Ζαμπέλη, πρὶν γίνῃ ‘Αποστολίδη, εἶχε ἀφήσει τὴ «μητριά» πατρίδα τῆς τὰ Γιάννενα (γιατὶ κερκυραία ἦταν, ἀπὸ μᾶνα καὶ πατέρα κερκυραῖους, ἀλλὰ στὰ Γιάννενα ἔζησε τὰ παιδικὰ τῆς χρόνια), γιὰ νὰ διδάξῃ στὰ χωριά τῆς Πίνδου καὶ στὴ Βόρειο Ἠπειρο τὰ ἑλληνόπαιδα ν ἄ σ τ η θ ο ὦ ν καὶ ν ἄ γ ἱ ν ο υ ν σωστὰ ἑλληνόπαιδα, μὲ ψυχὴ καὶ λαλιά στέρεα ἑλληνική. Κ’ ἐκεῖ βέβαια πιάστηκε, γιὰ τὸν ἑλληνικὸ τῆς ἀγῶνα, μὲ τοὺς προσκυνημένους καὶ τοὺς συμβιβασμένους γιὰ τὰ «καλὰ καὶ συμφέροντα» τῆς σκλαβιάς τους, καὶ μὲ τὸν ἀλβανόφιλο μητροπολίτη μας Ἀργυροκάστρου στὸ τέλος, πού φρόντισε καὶ νὰ τὴν ἐξορίσουν οἱ ἀγάδες — τουρκοκρατία γάρ, τὸ 1900 μὲ 1912 — μπάς καὶ δὲν προλάβῃ ἡ δουλοσύνη του ν’ ἀγιάσῃ! Γνωρίστηκε τὸ Δώδεκα στὴν Ἀθήνα καὶ παντρεύτηκε τὸν ‘Ηρακλῆ ‘Αποστολίδη τὸ ’13 - παιδιὰ κ’ οἱ δύο, ἀλλὰ τ ἱ ὠ ρ α ἱ α παιδιὰ, καὶ τί ἀγωνίες καὶ ἀγῶνες κίολας πίσω τους!.. Ζήσανε μαζὶ 57 χρόνια - κι ὅχι ἀπλῆς «εὐτυχίας», ὅπως θὰ λέγανε οἱ ἐπικηδεῖοι φιλοκόλακές τους (ἂν τοὺς ἄφηνε ὁ Ρένος ποτὲ ν’ ἀσελγοῦσαν «εἰς μνήμην τους» σ’ ἐκκλησιὰς καὶ λό-

γους περιπτούς)... "Ίσως «καμμιά γυναίκα» — θάλεγαν σημερινές «φεμινίστριές» μας — «νά μή μπορούσε νά ὑποφέρει ἕναν Ἡρακλῆ Ἀποστολίδη». Ἄλλὰ «κατὰ χρόνον» μόνο «ὑποφέρουμε» αὐτοὺς πὺ ἀγαποῦμε· κατ' οὐσίαν, δηλαδή «κατ' ἀλήθειαν», μ ὀ ν ο τ ο ὕ ρ ἀ γ α π ο ὕ μ ε, μ' ὄλο μας τὸ εἶναι, ὅσοι εἴμαστε φ υ σ ι κ ο ἰ καὶ σ ω σ τ ο ἰ. Καὶ ἡ Νίκη Ἀποστολίδη τ ὸ ν ἀ γ α π ο ὕ σ ε τὸν Ἡρακλῆ της - καὶ τί φύση δυνατὴ καὶ ἄγρια καὶ γεννητικὴ (ἀ ν α γ ε ν ε τ ι κ ῆ του πάντα) ἦταν!.. Στὰ τελευταῖα του χρόνια: τ ὸ ν μ ε γ ἄ λ ω ν ε, θὰ ἔλεγα, σ ἄ ν π α ι δ ῖ τ η ς !.. Κι αὐτὸ τὸ «ἀεὶ αὖξον» μεγάλο παιδί, πὺ ἐγήρασε «ἀεὶ διδάσκον» παιδιὰ καὶ γέροντες καὶ κάθε ἡλικία τοῦ τόπου μας, δὲν μπορεῖ νὰ τὸ φαντασθῆ κανεὶς χωρὶς τὴ Ν ἰ κ η τ ο υ, τὴ γυναίκα του: τὸ μεγάλο του ἔρωτα, πὺ διαρκῶς τὸν ξαναγεννοῦσε!

Τελειώνω μὲ δυὸ «ἐνάρηθμά του. Τὸ 206':

— Δ ἰ ἄ λ ο γ ο !.. Δ ἰ ἄ λ ο γ ο !

— Μὲ ποιόν ποιός;.. "Αεῖτε ἀπὸ κεῖ! Αὐτὸς σᾶς ἐμίρανε!..

Καὶ τὸ 589':

ΦΑΒΩΡΙΝΟΣ — Τίσιν ἐφοδίους φιλοσοφεῖς;

ΔΗΜΩΝΑΞ — "Ορχεσι!

('Ο Σαμοσατεὺς³ αὐτά, καταληπτότατα ἀπ' ὅλους!..)

"Ε, λοιπόν, ὅποιος δὲν γνώρισε τὸν α ὕ τ ο δ ῖ δ α κ τ ο Ἡρακλῆ Ἀποστολίδη, εἶναι ἀδύνατο νὰ συλλάβῃ μὲ τί ὄ ρ χ ε ι ς διελέγετο καὶ ἐφιλοσόφει!

3. Λουκιανός, *Δημιώνωντος βίος*, 12. Luciani Samosatensis opera, ex recognitione Car. Jacobitz, vol. II, Lipsiae, in aedibus B. G. Teubneri, 1847, σ. 199, στ. 6-7: ...τίνα δὲ καὶ ἐφόδια ἔχων, ὁ Δημιώναξ, ἐκ παιδιᾶς εἰς φιλοσοφίαν ἤκει; "Ορχεσι, ἔφη. ('Απὸ μνήμης ὁ H.N.A. ἔκανε λιτότερη τὴ ρήση.)

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΒΛΑΝΤΗΣ

Ὁ πολὺ «πρωτότυπος» Σπύρος Πλασκοβίτης
 πού «δανείζεται» τὰ λυχναράκια του
 ἀπ' τὸν μπάρμπα - Ἡρόδοτο!

[ΓΙΑ ΝΑ ΤΕΛΕΙΩΘΟΥΜΕ Μ' ΕΝΑΝ-ΕΝΑΝ]
 [ΤΗΣ ΑΘΛΙΑΣ ΨΕΥΤΟΛΟΓΙΟΤΗΤΑΣ ΜΑΣ]

Τὸ «κομφώτερο» πού ἄκουσα σὰν «ἀντεπιχείρημα» στὴν καταγγε-
 λία μου περὶ κλοπῆς τῶν ματιῶν ἐκείνων τοῦ Ραγόζιν, ἀπ' τὸν Ἡλίθιο
 τοῦ Ντοστογιέβσκι στὸν Ἐωσφόρο τοῦ «πολὺ» Ἀλέξανδρου Κοτζιᾶ μας,
 ἦταν πὼς «καὶ μεγάλοι συγγραφεῖς συχνὰ δανείζονται» — ἔ; μὴ μοῦ
 πῆτε πὼς δὲν εἶναι «κομφώτατη» λέξη τὸ «δανείζομαι», ἀντὶ τοῦ ἀγε-
 νέστατου... «κλέβω»! — «δανείζονται» λοιπὸν «καὶ μεγάλοι συγγραφεῖς
 συχνὰ ὁ ἓνας ἀπ' τὸν ἄλλο», κι ἄρα... Αὐτὸ τὸ «ἄρα» ἀκριβῶς δέ, ὅσο κι
 ἂν φανῆ παράξενο, μὲ βασάνιζε τόσον καιρὸ, καὶ γι' αὐτὸ δὲν κατάφερα
 νὰ σκαρώσω ἄλλη παρηγοριὰ στὸν ἑαυτὸ μου, γιὰ τὸ φοβερὸ μου «ὀλί-
 σθημα», ἀπ' τὸ ταπεινὸ: «Μεγάλα φτερά οἱ μεγάλοι, σωστοὶ ἀετοί! καὶ
 σηκώνουν ψηλά καὶ μεγάλα βάρη... Ἄλλά οἱ μικροί; Τὰ σπουργιτά-
 κια, οἱ μῦγες, τὰ κουνούπια; Θὰ καταντᾶν σερπετά, σκουλήκια, ἂν ἐπι-
 μένουν, ντέ καὶ καλά, νὰ δανείζονται» — εἶδατε πὼς ἔμαθα νὰ «κομ-
 ψαίνω» κ' ἐγὼ τὸ λόγο μου; — «τοῦτο καὶ κεῖνο, καὶ νὰ τὸ ἀπάγουν,
 καὶ νὰ τὸ σερβίρουν γιὰ δικό τους! Μὲ ποιά δύναμη ν' ἀπογειώσουν τὸ
 βαρὺ δάνειο; Κουνᾶν τὰ φτεράκια τους καὶ δὲ γίνεται τίποτα! Ἐνῶ, ἂν
 εἶχανε φτερά δυ ν α τ ἄ, φτεροῦγες μεγαλοδύναμες σὰν τῶν ἀετῶν, ἔ;
 Ποιὸς θὰ τοὺς ἐβλεπε νὰ σέρνονται; Ποιὸς θὰ λογάριζε τί σηκώνουν
 μαζί τους στὰ ὕψη; Ἀπὸ ὕψη, ἄλλωστε, σὲ ἄλλα ὕψη δυσθεώρητα, τῶν
 μεγάλων οἱ ἀρπαγές!..» Ἡ κᾶν λάθος;.. Κ' ἔπειτα (κάτι ἀκόμα πού
 σκέφτηκα, γιὰ ν' αὐτοπαρηγορηθῶ - καὶ τὸ μισοκατάφερα): «Πρόκειται
 γιὰ τὸ π ὠ ς θ ἄ τ ὸ λ ἔ μ ε, λοιπὸν; Γιὰ μιὰ κομφώτερον (μέσα στὴν
 κομφώτατη κοινωνία μας ἐν γένει) ἔκφραση; Ἔ, καὶ δὲν τοὺς τὸ χα-
 ρίξεις; Λέγε τοὺς το δάνειο κ' ἐσύ, ἀντὶ κλοπῆ! Ἡ: ἔμπνευση ἐκ τοῦ
 τάδε, τοῦ δεῖνα ἀντὶ: β ο ὄ τ η γ μ α ἀπ' τὸ τάδε, τοῦ δεῖνα!.. Γιὰ τίς
 λέξεις θὰ τσακωνόμαστε τώρα;.. Τ ἄ π ρ ἄ γ μ α τ α δὲν εἶπαμε πὼς
 μᾶς ἐνδιαφέρουν πρωτίτως;.. Δὲ μᾶς σώζουν — καὶ τίποτα δὲ σώζουν
 ποτὲ — οἱ λέξεις. Οὔτε κ' οἱ ὁσοδήποτε κομφές!»

Νέα... δάνεια, λοιπὸν, σᾶς ἔχω τώρα — εἶδατε πὼς... «συμμορφώ-
 να» κ' ἐγὼ τίς ἐκφράσεις μου στὸ «καθωσπρέπει»;.. — ὄχι τοῦ «πολὺ»
 Κοτζιᾶ μας (ἀς τὸν ἀφήσουμε λίγο νὰ συνέλθῃ), ἀλλὰ τοῦ «πολὺ» Πλα-
 σκοβίτη μας (ἦ: Πλασκοβίτη, ὅπως εἶναι τὸ πλήρες ὄνομά του, καὶ
 τόχει συγκόψει «ἐπὶ τὸ λογοτεχνικώτερον», ὁ τέως σύμβουλος τοῦ Συμ-
 βουλίου τῆς Ἐπικρατείας μας, πού τόσο «ἡρωικά» καὶ δημοκρατικο-
 σαματατζήδικα μᾶς παραιτήθηκε τίς προάλλες, καὶ κλαῖμε ὅλοι, παρὰ
 τὸ ἔτσι θορυβοδῶς προεξασφαλισθῆν «πολιτικόν» του (μέλλον)!)

«Μὰ δανείζονται», θά πῆτε, «κ' οἱ ἀνώτεροι δικαστικοί μας; Ἐἶναι ποτέ δυνατό;...» Κι ὅμως, κι ὅμως! Λογοτεχνικές ματαιοδοξίες εἶν' αὐτές, καὶ δὲν ἀστειεύονται! Ἄ λ ω ν ἰ ζ ο υ ν τὴ συνείδηση ἐκεῖνου ποὺ τὶς ἔχει, θολώνουν τὴν κρίση του — ἀκόμα καὶ τὴν ἐξειδικευμένα «δικαστική», καὶ τὴν ἔντρομη μιὰ ζωὴ μπρὸς καὶ στὴν παραμικρότερη παρανομία (ἢ, ἀπλῶς: «τόλμη») — καὶ νά: ἔχουμε, ξαφνικά, τέτοια «παράδοξα» φαινόμενα δανείων — «στή... ζοῦλα»! — καὶ «σερβρισμάτων» ὡς «π ρ ο σ ω π ι κ ῶ ν δημιουργιῶν»!

Τώρα, βέβαια, γιὰ τὸν «πολὺν» Πλασκασοβίτη μας εἶχε κάτι σχετικὸ ἀκουστῆ — ἢ μᾶλλον: γ ρ α φ ῆ — καὶ παλιότερα, σΤὰ Νέα Ἑλληνικά τοῦ Ρένου Ἀποστολίδη — τεῦχος 14, τοῦ Φεβρουαρίου '67, σελὶς 1051, μακρὰ ὑποσημείωσις 10, ποὺ γυρνᾷει (μὲ μικρὰ στοιχεῖα, τῶν 8) καὶ στὴ σελίδα 1052 — «γιὰ τὸ Φράγμα», μυθιστόρημα πούβγαλε τὸ 1960 ὁ ἀπλὸς «εισηγητῆς» τότε τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας μας, καὶ γιὰ τὸ ὁποῖο καταγγέλλονταν ἀνοιχτὰ — χωρὶς νὰ ὑπάρξῃ ποτὲ ἢ παραμικρότερη «διάψευση», «ἀπάντηση», «ἀνασκευή», τίποτε! — πῶς, οὔτε λίγο οὔτε πολὺ, κ λ ε μ ἔ ν ο ἦταν (ἄχ! μοῦ ξέφυγε πάλι ἡ «ἀπρέπεια»! δανεισμένο ἦταν!) ἀπὸ μυθιστόρημα — ὁ μ ῶ ν υ μ ο μ ᾶ λ ι σ τ α, καὶ μὲ τὸ ἴδιο βασικὸ σκαρί! — πούγραφε, ἀπ' τὸ '53, ὁ Ρένος, καὶ τὸ διάβαζε τότε σὲ διάφορους (κεφάλαιά του τέσσερα-πέντε), μεταξὺ τῶν ὁποίων — ἐκτὸς ἀπ' τὸν Πλασκασοβίτη μας — καὶ οἱ στούς: Νικηφόρον Βρεττάκο, Φαῖδρο Μπαρλά, Ἄλεκ Σχινᾶ, Τατιάνα Μιλλιέξ, Κώστα Μάκυστο, Σωτῆρη Πατατζή, Γιώργο Γεραλή... Κ' ἔδινε κιάλας καὶ τὴν ὑπόθεσιν ἐκεῖ ὁ Ρένος Ἀποστολίδης· κ' ἔδειχνε καὶ τὴν «ἀντιδραστικότητα» τῆς παραμόρφωσης ποὺ ἔκανε στὸ μῦθο (καὶ τὸν κοινωνικὸ συμβολισμό του) ὁ «φίλος του» (τότε) εἰσηγητῆς τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας μας, σύμφωνα μὲ τὶς σ υ ν τ η ρ η τ ι κ ἔ ς β ἔ β α ι α ψευτοϊδεούλες του — μὴν κοιτᾶτε ποὺ παραστένουν σήμερα τοὺς... «ἐπαναστάτες» κ' «ὑπερφιλελεύθερους» ὅλοι αὐτοὶ οἱ ραιναῖδες (yesmen) κάθε Κατεστημένου (ἄς ὄψεται ἡ ἠλίθια δικτατορία, ποὺ τοὺς ἔδωσε τὴν εὐκαιρία νὰ ψευτοηρωποιηθοῦν, μὲ τὸ τίποτα!) — καὶ νὰ τὸ σερβίρη, ἔπειτ' ἀπὸ ἑφτά χρόνια, γιὰ... «δικό του», καὶ μὲ τὸν ἴδιο τίτλο! (Ἐἶναι πολὺ ἐνδιαφέροντα τὰ στοιχεῖα ποὺ δίνονται σ' ἐκεῖνη τὴν ὑποσημείωση *Τῶν Νέων Ἑλληνικῶν*, γιὰ τὴν «ἄζουσα» ὑπόθεσιν αὐτή, τοῦ μὲ δυό... «πατέρες» — ἢ, μᾶλλον: ἕναν «πατέρα» κ' ἕναν «πατριῶν» στραγγαλιστῆ — *Φράγματος*, καὶ πρέπει ὅλοι ὅσοι θέλουν νὰ ξέρουν τί γίνεται στὸ χῶρο τῆς λογοτεχνίας μας, γιὰ νὰ μὴν πλανῶνται περὶ «ἀξιών» καὶ ἀναξιοτήτων, ν ἄ τ ῆ δ ι α β ἄ σ ο υ ν. Τὸ «ζουμί», πάντως, εἶν' αὐτό, ἐν συνόψει, ποὺ σᾶς γράφω, οἰκονομῶντας τὸ χῶρο σας, γιὰ νὰ μὴν παραθέσω μακρὸ ἀναδημοσίευμα.) Ἄλλ' ἄς ἔρθουμε λοιπὸν στὸ καινούργιο «ἀποκαλυπτήριο» τοῦ «ἥρωικοῦ» Πλασκασοβίτη μας:

Γιὰ κείνους ποὺ ἔχουν διαβάσει καὶ τυχὸν θυμοῦνται *Τὰ λυχνάρια* του — διήγημα μὲ τὸ ὁποῖο εἶναι κι ἀνθολογημένος, ἀπ' τὸν Ἡρακλῆ Ἀποστολίδη, στὸν πρῶτο τόμο τῆς *Ἀνθολογίας Δηγημάτων* (σελίδες: 392-404) — παραθέτω ἐδῶ ἀμέσως τὴν «πηγὴν» τοῦ «δανείου»: τὸν Ἡρόδοτο, π α τ ἔ ρ α τ ῆ ς ἱ σ τ ο ρ ῖ α ς:

[Φασίν] ἔλθειν οἱ [: τῷ Μυκερίνω, υἱῷ τοῦ Χέοπος] μαντήμιον ἐκ Βουτοῦς πόλιος ὡς μέλλοι ἐξ ἔτεα μῶνον βίους τῷ ἑβδόμῳ τελευτήσῃν τὸν δὲ δευῶν ποιησάμενον πέμψαι ἐς τὸ μαντήμιον τῷ θεῷ ὄνειδισμα ἀντιμεμφόμενον ὅτι ὁ μὲν αὐτοῦ πατήρ καὶ πάτριος ἀποκλήσαντες τὰ ἱρὰ καὶ θεῶν οὐ μεμνημένοι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνθρώπους φθείροντες, ἐβίωσαν χρόνον ἐπὶ πολλόν, αὐτὸς δ' εὐσεβέων μέλλοι ταχέως οὕτω τελευτήσῃν. ἐκ δὲ τοῦ χρηστηρίου αὐτῷ δευτέρα ἔλθειν λέγοντα τούτων εἵνεκα καὶ συνταχέειν αὐτὸν τὸν βίον· οὐ γὰρ ποιῆσαι μιν τὸ χρεὼν ἦν ποιέειν· δεῖν γὰρ Αἴγυπτον κακοῦσθαι ἐπ' ἔτεα πενήκοντά τε καὶ ἑκατόν, καὶ τοὺς μὲν δύο τοὺς πρὸ ἐκείνου γενομένους βασιλέας μαθεῖν τοῦτο, κείνων δὲ οὐ. ταῦτα ἀκούσαντα τὸν Μυκερίνον, ὡς κατακεκοιμῆναι ἤδη οἱ τούτων, λόχια ποιησάμενον πολλά, ὄκως γίνοιτο νύξ, ἀνάψωντα αὐτὰ πύριν τε καὶ εὐπαθέειν, οὔτε ἡμέρας οὔτε νυκτὸς ἀνιέντα, ἐς τε τὰ ἔλεα καὶ τὰ ἄλσεα πλανώμενον καὶ ἵνα πυνθάνοιτο εἶναι ἐνηβητήρια ἐπιτηδεότατα. ταῦτα δὲ ἐμηχανᾶτο θέλων τὸ μαντήμιον ψευδόμενον ἀποδέξαι, ἵνα οἱ δωδέκα ἔτεα ἀντὶ ἑξ ἑτέων γένηται, αἱ νύκτες ἡμέραι ποιούμεναι. [Ἡρόδοτος, Ἱστοριῶν Β 133.]

Πιάστηκε, λοιπόν, ὁ καλὸς βασιλεὺς Μυκερίνος, καὶ μὲ τὸ μαντεῖο, καὶ μὲ τὸ θεῶ, καὶ μὲ τοὺς χρησμούς του, καὶ μὲ τὴν ἴδια του τὴ μοῖρα, πού τὸν εἶχε προγραμμαμένο γιὰ λίγη μόνο ζωὴ ἀκόμα, κ' ἔκανε πρωτόφαντα πράγματα γιὰ ν' ἀντιδράσῃ - ὅ μ ο ι α ὅμως μὲ τά... δευτερόφαντα τώρα ἐδῶ τοῦτα πού... «ἐμπνευσμένα» σκαρώνει (καὶ μὲ τί τρομερή... «πρωτοβουλία») ὁ τόσο «πρωτότυπος» καὶ «ἀνεπανάληπτος» ἥρωας («Ἀλέξαντρος» τοῦ «ἡρωικοῦ») Πλασκασοβίτη μας, στὰ «δανεικὰ» ἀπ' τὴν Ἀρχαίαν Αἴγυπτο ψευτολυχνάρικια του!.. Ὅποιος ἀμφιβάλλει, νὰ πάῃ νὰ τὰ διαβάσῃ, τὸν παρακαλῶ, καὶ ν' ἀπολαύσῃ τί «πηγαῖοι» πού εἶναι διάφοροι σερβριζόμενοι μας τώρα-τώρα γιὰ «δημιουργοί»! Ἀλλὰ καὶ γιὰ ὅσους τάχουν διαβασμένα, παραθέτω ἐδῶ, γιὰ νὰ δοῦν χτυπητὰ καὶ συγκεκριμένα, κάποια στοιχεῖα τοῦ «δανείου».

Πρὶν τὰ παραθέσω ὅμως, θέλω νὰ σημειώσω τὸ ἐξῆς σημαντικό: ὅτι ἀν ἐξαιρέσῃ μας αὐτοὺς ἀπ' Τὰ λυχνάρια τοῦ τόσο «πρωτότυπου» Πλασκασοβίτη μας, αὐτὸ πού κλέβει (παρατάω τίς «κοιμψότητες» καὶ νὰ μ' ἀφήνετε ἡσυχο!) ἀπ' τὸν Ἡρόδοτο ἔτσι ὡμὰ καὶ τὸ κοτσάρει γιὰ τραγικὸ «κορύφωμα» καὶ «κατακλιεῖδα», ὅλο τὸ ρέστο τοῦ κρυπτοσεξοπειναλέου γραφοῦ του δὲν εἶναι παρὰ μιὰ πενιχρὴ καὶ κοινότυπη («ερωτική») ἱστοριοῦλα — ἐπιπέδου «Ρομάντζου»! — ὅπου ἕνας «κακὸς» ἀδερφός — ὁ Ἀλέξαντρος — τρώει τοῦ «καλοῦ» τὴν «κρεββατάμπλ» γυναῖκα, καὶ μαζὶ καὶ τὴν «κληρονομιά», κ.τ.λ. κ.τ.λ. χιλιογραμμμένα, χιλιοσκαρωμένα, πού τάχουμε φάει στὴ μάππα ὅλο τὸ Μεσοπόλεμο — γιὰτὶ ἐκεῖ πράγματι ἀνήκει ὁ ψυχισμός, ἡ «λίμπιντο» κι ὁ ὅποιος ψευτοπροβληματισμός τοῦ συντηρητικοῦ αὐτοῦ («ρετρό» τῆς Ἐπικρατείας — ἀπὸ εἰκοσάδες μετριότητας ἀνθυποἘσνόπουλους, ΣπυροΜελᾶδες, γλυκαντερούς Βενέζηδες κ.ἄ.π.

Δηλαδή: Ἡ κλοπὴ, δὲν εἶναι κλοπὴ «ἐπουσιώδους τινός», παρὰ ἴσα-ἴσα ἐκείνου τοῦ στοιχείου μὲ τὸ ὅποιο ὁ «πνευματικὸς κλοπεύς» πάει ν' αὐτοτοποθετηθῇ σὲ «ἀνώτερες τραγικὲς διαστάσεις» κ.τ.τ.

Ἀπόδειξη αὐτοῦ ποῦ λέω: τ' ὅτι κανεῖς δὲ θυμᾶται *Τὰ λυχνάρια* του γι' ἄλλο τίποτα — ἢ: μ' ἄλλο τίποτα συγκεκριμένο στὴ μνήμη του ἀπὸ δαῦτα — παρὰ γιὰ κείνο τὸ τέλος τοῦ «κακοῦ» Γρηγόρη, ποῦ ἀνάβει δάδες νὰ φωτίζη τὴ νύχτα, νὰ τίς κἀνὴ μέρες τίς νύχτες κ.λ. Στοιχεῖο μάλιστα καὶ ποῦ δὲν πολυκολλάει «φυσικά», ὅπως θὰ τόθελε ὁ Πλασκασοβίτης μας, στὴν προηγούμενη μικροῖστοριοῦλα «κρεββατιοῦ» ποῦ σκάρωσε ὁ ἀτάλαντος, γιατί ἔχει μεγάλο βᾶρος τὸ κλεψιμέικο καὶ πολὺ ἀδύναμα φτεράκια — μύγας, ἢ κουνουπιοῦ, ἢ σκώρου τῶν βιβλίων — ὅ,τι τὸ δικό του λαγνοερωτικὸ πῆγμα πῆγε ν' ἀμολήση μὲ τόσο βαρεῖα «οὐρά», ἢ ὄχι «ἀετός» δὲν πετάει ἔτσι — δίχως ἀνεμοπροσωπικῆς ἐμπνευσης ἰσχυρό, ποῦ ν' ἀπογειώση τὸ «δάνειο» καὶ νὰ τὸ ὑψώση (ὁπότε καὶ θὰ τοῦ χαρίζονταν, ἴσως, ἡ κουτσουέλα τοῦ «δανειμοῦ» ἀπ' τὸν ἔρμο τὸν πατέρα τῆς ἱστορίας) — παρὰ οὔτε *Κονιόρντ!*

Λοιπόν, νὰ καὶ τὰ συγκεκριμένα πειστήρια (γιὰ τοὺς «Θωμᾶδες»):

404 ΠΛΑΣΚΟΒΙΤΗ, ΣΠΥΡΟΥ, Τὰ λυχνάρια

— Ἀκόμα ἔχουμε, ἔχουμε καιρὸ! τῆς μουρμουρίζει παράξενα. Ἐγὼ θὰ μετρῶ τίς μέρες μου διπλές!.. Τίς νύχτες μας γιὰ μέρες! Ὅθι δεῖς!..

... Δαιμονικά σημάδια καὶ νυχτέρια, ποῦ δὲν εἶχαν τ' ὅμοιο τους μαθευτήκαν γιὰ τὸ τσιφλικὶ τῶν Νικηφορέων στὰ τριγύρω χωριά κείνο τὸ καλοκαίρι. Πράματα ἀσυνήθιστα, ποῦ χαλοῦν τὴν τάξη καὶ ἀνάθουν τὸ μυαλό... Τάχα γὰρ τριγυρᾷ ὁ ἀφέντης ὁ Νικηφόρος πάνω στ' ἄλογο του καὶ νὰ μετράζει τὰ χωράφια του στὰ παλιόβια καὶ τίς κοπέλες τοῦ τσιφλικιοῦ ἔξωμακρὰ ἀπ' τῶν γονικῶν τους τὴ γνῶμη. Καὶ νὰ τῆζει ἀπλόχερα σοδιές, διπλὰ καὶ τριδιπλα μεροληψία, γιὰ νὰ δουλεύουν κατὰ τὴν παραγγελιά του ὀλονυχτί, ἀβίατα, κορίτσια, στὸ φῶς ἀπὸ μεγάλες λαυπαδόφυλλες καὶ λυχνάρια, ὥστε μὴτε ἀπὸ τ' ἅγιο σκοτάδι τοῦ θεοῦ ν' ἀντισκόβεται καθόλου τὸ ἔργο τῆς μέρας!

Ὁ Ἀλέξαντρος ἀγρυπνᾷ, ὁ Ἀλέξαντρος μετράει ἔτσι τίς μέρες τῆς ζωῆς του διπλές!.. Ἦταν μιὰ ξέφρενη σκέψη τούτη, νὰ φωτίζεαι καὶ τίς νύχτες του σὲ μέρες, μὰ, τέλος, νάτη ποῦ ἀπλώθηκε κάτου ἀπὸ τὰ ἐνοχὰ βλέφαρά του! Οἱ ἄνθρωποι δουλεύουν, βάρδια τὴ βάρδια, νυχτοήμερο. Βραστὸν ὀκασμάδες τους κ' οἱ πατημασιές κ' οἱ ῥόδες τῶν ἀμαζιῶν τους. Κ' οἱ ὄγκινες φωτιές, μαζί μὲ τὸ πλῆθος τὰ λυχνάρια ποῦ μαίρασε, δαιμονίζονται χοροπηδώντας στοὺς ἀνέμους, ἀπὸ τὴ μιὰ ὡς στὴν ἄλλη ἄκρη τρίγυρα ἀπ' τ' ἀρχοντικό, ξημερώνοντας πάντα τὴ μέρα στοὺς ὄγκους τῆς σκοτεινιάς...

— Ἀκόμα καὶ τούτη ἡ γουλιὰ δική μου!.. Καὶ τοῦτο τὸ ἀπλόημα!.. συλλογιέται ὁ Ἀλέξαντρος. Ὅσο βαστοῦν τὰ λυχνάρια, ὅσο εἰς τὸ σκοτάδι τοῦ τίποτα ὁ νοῦς τ' Ἀλέξαντρου φωτεῖται λυχνάριοι, ἐλπιδες κ' ἐρεθίσματα τοῦ κορμιοῦ, γάντζους νὰ κρατηθεῖ ἡ ματιὰ του περισσότερο...

Πηγή = ΠΡΟΔΟΤΗΣ Β135!

<p>ΠΛΑΣΚΟΒΙΤΗΣ Τὰ κλεμμένα Λυχνάρια</p>	<p>ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ</p>	<p>ΗΡΩΔΟΤΟΣ Ἱστοριῶν Β 133</p>
<p>Τοῦ τσιφλικιοῦ πόχει ἀμαρτίες ἀνοσμημένες σὰ πέρατα... Ὁ Γρηγόρης ὁ ἀδικημένος...</p>	<p>Διάβαζε· «Τῆς Αἰγύπτου». Εἶναι τὸ τοῦ μαντηίου: Δὲν εἰν' ἄλλος ἀπ' τὸν «ἀδικημένον» Μυκερίνο, ποῦ:</p>	<p>Δεῖν γὰρ Αἴγυπτον κακοῦσθαι... ὁ μὲν αὐτοῦ πατὴρ καὶ πάτριος ἀποκλησάσας τὰ ἱερά καὶ θεῶν οὐ μεμνημένοι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνθρώπους φθείροντες, ἐβίωσαν χρόνον ἐπὶ πολλόν, αὐτὸς δ' ἐὐσεβέων μέλλοι τα- χέως οὕτω τελευτή- σειν.</p>
<p>Ὅλοισ' ἀπαντέχανε [Γρηγόρη] δῶ χάμου, νὰ γυρίσῃς ἀπ' τὸν κἀ- του κόσμου...</p>	<p>Μιλáει ὁ γερο-ἐπιστάτης: ἐναρ- κωσι τῆς «κοινῆς συνείδησης» τοῦ «Γόπου», τοῦ «λαοῦ», ἢ τοῦ «χοροῦ» κ.λ. Καὶ τὸ ἀντίστοιχο στὸν Ἡρόδοτο εἶναι τὸ «κακὸν» ἐκεῖνο «φρικτὸν» τῆς Αἰγύπτου, «τιμαυρημένης ἀπ' τοὺς θεοῦς»: ποῦ γι' αὐτὸ οἱ κάτοικοι τῆς προσδοκοῦν Ἀνάστασιν Καλοῦ, δηλαδὴ τοῦ Γρηγόρη, ποῦ συμ- βολίζει καὶ τὸ Χριστὸ (Γρη- γορεῖτε!) κ.λ. [Τί φτηνὸς καὶ τσαπατσουλίκος οἱ ἀλογοτεχνι- κὲς αὐτὲς «μετουσιώσεις», εἰ]</p>	<p>Δεῖν γὰρ Αἴγυπτον κακοῦσθαι .</p>
<p>Ἄχ, μὲ βαραινεὶ τ' ἄχτι κ' ἢ ἀδι- κιά!</p>	<p>Μιλáει ὁ Γρηγόρης, σὰ Μυκερί- νος ἀκριβῶς, ποῦ:</p>	<p>δεῖνον [ἐ]ποι[ή]σα[το] πέμψαι ἐς τὸ μαντήιον τῷ θεῷ δνειδίσμα ἀντιμεμψόμενον... κ.λ.</p>
<p>Ἡ φωνὴ τοῦ παντοδύναμου ποῦ σοῦ παράγγειλε, ἐκεῖνη ξέρει τὸ νόμο</p>	<p>Κ' ἐδῶ, βέβαια, ὁ «λογοτέχνης» μας ξεχνáει πὼς δὲ μπορούμε δοπε θέλουμε... «Χριστὸν» νά- χομε τόν... «Γρηγορεῖτε!» μας (: τὸν Γρηγόρη), κι δοπε πάλι μᾶς ἐρχεται νὰ τοῦ ἀποδίδουμε πὼς... τὸν βαραινεὶ τ' ἄχτι κ' ἢ ἀδικιά!.. κ.λ. («Ἄλλά... «φιλά γράμματα», τώρα, γυρεύω τῶν προχειρογράφων μας!..) λέει ὁ γερο-ἐπιστάτης (δηλαδὴ ὁ «χορός»: ἡ κρίσις τοῦ «συγγρα- φέα») στὸ Γρηγόρη, κ' εἶναι φανερά τοῦ Ἡροδότου: Καθὼ, φυσικά: Καὶ δὲν εἶναι τοῦτο, παρ' ἀκόμα πὺδ ξεκάθαρα ἢ δεύτερο ἢ ἀπάντησι τοῦ μαντηίου, μετὰ τὸ ἄχτι καὶ τὴν ἀδικιά, ποῦ ἀν- τιμεμψόμενος ἐπεμψε δεῖνον τῷ θεῷ δνειδίσμα τὴν παραγγελιά τοῦ ὁ «Μυκερίνος-Γρηγόρης», ὅτι τὸν πνίγει κ.λ.: Τὸ: ξέρει τὸ νόμο, τοῦ Πλασκο- βίτη, δὲν εἶναι παρὰ τὸ: τοῦ- των εἶνεκα — δηλαδὴ: ἢ μὲ ἐπιμονὴ ἐπ' ἀνάληψι τοῦ χρησμοῦ (γιατὶ ἡ φωνὴ ἐκεῖνη ξέρει τὸ νόμο: τὸ «γρα- φτό», τὸ ἀπὸ θεοῦ) — ποῦ ζανοσπράγγειλε τὸ χρηστήριον</p>	<p>[φασίν] ἐλλεῖν οἱ μαντήιον... ματήιον.</p>
<p>Ἐκ δὲ τοῦ χρηστηρίου αὐτῷ δεύ- τερον ἐλλεῖν λέγοντα τοῦ- των εἶνεκα καί... γ.λ.</p>	<p>Ἐκ δὲ τοῦ χρηστηρίου αὐτῷ δεύ- τερον ἐλλεῖν λέγοντα τοῦ- των εἶνεκα καί... γ.λ.</p>	<p>Ἐκ δὲ τοῦ χρηστηρίου αὐτῷ δεύ- τερον ἐλλεῖν λέγοντα τοῦ- των εἶνεκα καί... γ.λ.</p>

ΠΛΑΣΚΟΒΙΤΗΣ Τὰ κλεμμένα Λευγάρια:	ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ	'Ιστοριῶν B 133: ΗΡΟΔΟΤΟΣ
Νόμος ἀκούστηκε ἀπὸ χρόνια στὴ Ζιτήμια:	στὸ «Μυκερῖνο-Γρηγόρη». Διέβραζε: «Στὴν Αἴγυπτο». Δη- λαδὴ ἐτι·	δεῖν [ ] κακοδοθῆαι ἐπ' ἔτεα πεν- τήκοντά τε καὶ ἑκατόν. . κ. λ.
Σὰ θὰ φανῆ ὁ ἀποθαμένος ἀ- δερφός, εἶπαν, τότες ἔφτασαν τοῦ κολασμένου τὰ ὕστερα	Δηλαδὴ: δταν ξανάρθη ὁ ἀκαλὸς φραῶν. Τὸ μ α ν τ ε ἰ ο εἶπε δηλαδὴ .. Παναπῆ, τὸ τε θὰ κλέσῃ ὁ κύ- κλος τοῦ κακοῦ·	ἔτεα πενήκοντά τε καὶ ἑκατόν...
[Γιατί] τὴν ἔσπειραν ἁμαρτία τῆ γῆς...	Κ' ἡ ἁμαρτία εἶναι τῶν προγόνων τοῦ Μυκερῖνου [ἢ· τοῦ ἀδερφοῦ τοῦ Γρηγόρη, τοῦ «κακοῦ» Ἀ- λέξαντρος] ποὺ ἀκάναν κομμέν- το στὸ χτήμα [· δηλαδὴ στὴν Αἴγυπτο],	ἀποκληίσαντες τὰ ἴσα καὶ θεῶν οὐ μεμνημένοι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνθρώπους φθείροντες. . γ λ. καὶ τοὺς ἀνθρώπους [ἐ]στειραν...
Ἡ ἀνθρώπινη ἀγωνία ... Τὰ μάτια του, μακροῦλά, σὰ σκι- στὸ μύγαλο...	Φυσικά: ἀφοῦ: Τί ἄλλο ἀπὸ ἀρχαίου αἰγυπτίου μάτια;	καὶ τοὺς ἀνθρώπους [ἐ]στειραν...
Ἡ Γρηγόρης εἶχε διαλέξει τὴ μο- ναξιά καὶ τὰ διαβάσματα...	Καὶ δὲν εἶν' ἄλλος, φυσικά, ἀπ' τὸν Αἰ γ υ π τ ι α κ ὶ τ α τ η, ὅμως, εἶν' ἕξ ἄλλου κ' ἐκεῖνη ἡ (πολὺ ἀρχαιολογική, δὲ νομίζετε; ἀν- τῶν Μυκηρῶν! ἢ γὰνο λάθος;) <i>χρῶσθ' προσωπία</i> - ποὺ λέει ὁ Γρηγόρης, «βιβλικὰ» ἔτσι, γιὰ τὸ πρόσωπο τῆς πεθαμμένης κόρης τοῦ ἐπιστάτη, καὶ ποὺ παραθυμίζει Νεφερίτες, μὲ σά σιματὰ μύγαλα μακροῦλά μά- τια κ.τ.τ. γλυκερά!	εὐσεβε[ο]ν[τα Μυκερῖνον]...
Ἐτέκονταν τοῖς ἀνάμεσα στὶς θη- μιονίς	Καὶ τώρα ἔχουμε μὲ «μετάστα- ση», στὸ «μαγειρεῖο» τοῦ κυ- ρίου Πλασκασοβίτη μας, ὅπου ὁ «Γρηγόρης-Μυκερῖνος» γίνε- ται παραπέρα: «Μυκερῖνος-Ἀ- λέξαντρος» — ἀνόμιμα! τὰ τέ- τοια στίς... «λογοτεχνικὲς» αὐ- τὲς «μετουσιώσεις» τῶν κλεψι- μείκων τῆς κακομοίρας! — καὶ νά τον, ἀπολοῦστε τον!	ἔς τε τὰ ἔλεα καὶ τὰ ἄλσα πλα- νώμειος -
καὶ μὲ τὴ γλάβα μάτια του γουροῦσε	ὁ Γρηγόρης, ὅπως στὸν Ἡρόδοτο ὁ Μυκερῖνος, «πεισματωμένος» κατὰ τῆς «μοίρας», τοῦ «ἔδικου θεοῦ» κ. λ., ὄχι βέβαια τὸ φῶς τῆς Οἰκουμέ- νης [ποῦ... ἀρμύεται στὸ βαρ- νακικώτατο Ἐπιτάφιο τοῦ Ρί- τσου (καὶ ποὺ ἀ μ φ ἰ β ἄ λ λ ω ἀν εἶχε διαβάσει τότε, δταν σκιά- ρωνε τὰ κλεψιμείκα Λευγάρια του, ἢ καὶ ποτὲ, ὁ μὴ «πιάνων» τίποτε ἀπὸ ποίηση Πλασκασο-	ἔς τε τὰ ἔλεα καὶ τὰ ἄλσα πλα- νώμειος -

ΠΛΑΣΚΟΒΙΤΗΣ Τὰ κλεμμένα Λυχνάρια	ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ	ΗΡΟΔΟΤΟΣ Ἱστοριῶν Β 133
τὸ φῶς καὶ ὄρθιος ἀνάμεσα στὰ δυνά του ἐκεῖνα χέρια	βίτης μας!], ἀλλὰ πάντως, καὶ αὐτός, [καὶ δὲν εἶναι ζευκαρειακὴ, ἀλή- θεια, ἢ «εἰκόνα» κάποιου... ὀρ- θίου ἀνάμεσα στὰ δυνά τοῦ χέρια;!! (γιά φαντα- στῆτε τον, γιὰ τὸ θεό! - ἢ γιὰ τὸ διάολο, ποὺ δὲν ἀπαρνεῖται τοὺς τέτοια γελωτὰ ἐξαμβλώ- ματα «γενιώντας» ψευτολογο- τήχους μας! ἔκου... ὄρθιος ἀνά- μεσα στὰ δυνά του χέρια!)] καὶ ποῦ — ἐπιπρόσθετα — μ' αὐτά, ἐνῶ στέκονταν ὄρθιος ἀνάμεσά τους, τί ἔκανε ἀκόμα, ζέρετε;	
ἄδραγε γιομάτες	Νά: ὁ ἐρίφης [καὶ ἔχει ἀδειανός! (τί «γνώση» καὶ «σοφία» χάρσης τῶν ἐπιθέτων τῆς γλώσσας μας ἀπ' τοὺς ἀδό- κιμους» αὐτοὺς «λογοτέχνες», μὴ μᾶς βασισθοῦνε!)]	
κοῦπες ἀπὸ κόκκινο κρασί, τὰ τις κατεβάζει γελώντας...	Καὶ ποῦ δὲν εἶναι δὲ καὶ αὐτὸ ἄλλο ἀπὸ τὸ ἡροδότειο γιὰ τὸ Μυκε- ρίνο:	ταῦτα ἀκούσαντα τὸν Μυκερίνον, ὡς κατακεκριμένον ἦδη οἱ τούτων
	(ἔπως ἀκριβῶς δηλαδὴ ὁ Ἀλέξαν- τρος, ποῦ «ἔχεν» ἄλλο τόσο μὲ τὴ «μοῖρα» του)	[φασί] πίνειν τε καὶ εὐπαθέειν [] καὶ ἵνα πινθάνοιτο εἶναι ἐν ἠβητήρια ἐπιτηδεύματα... κ.λ.
Δὲν ἔχει χαρά, μήτε κ' ἢ ἀγωνία τέτοιας ἀξε- δίφαστης ζωῆς εἶναι μικρότερη ἀπ' τὸ φόβο τοῦ θανάτου.	ὁ «Ἀλέξαντρος-Μυκερίνος», Τοῦτο ἀποτελεῖ εὐθεῖα κρίση τῆς «περιπτώσεως» τοῦ ἡροδότειου Μυκερίνου, ποῦ, ὀλίσις, ἀκοι- λιέται ἀνετα, ἀπὸ τὸν «δανει- ζόμενον» ἐξ Ἡροδότου «λογο- τέχνη» μας, στὸν «ἡρώα» του Ἀλέξαντρο, μὲ τὴν ἴδιαν ἀγω- νία ἀξεδίφαστης ζωῆς καὶ φόβο θανάτου, κατόπιν «εὐθέως ἀνα- λογησῶν» μαντείας, ἔχει ἔστω τοῦ χρηστηρίου ἐκεῖνου τῆς πόλιος Βουτοῦς, ἀλλὰ τῆς Μύσας τῆς παλιγοῦφτισσας!	
Τὸ μάντεμα τῆς γύφτισσας, τ' ἀκουσμένο ἔταν καιρὸ πρίν	καὶ ποῦ δὲν εἶναι παρὰ τὸ π ρ ὤ- τ ο — τ' ἀκουσμένο πρίν! — καὶ ἔχει «ἐκ Μύσας, γύφτισσας», ποῦ ἦταν μάντισσα ἀκουσμένη στὰ περίγυρα [ἔπως ἀκριβῶς τὸ μαντήιον τῆς Βουτοῦς (ἢ Βουτώς), στὴν Κάτω Αἴγυπτο, καὶ ἔχει στὰ περίγυρα τοῦ Νικη- φορέου τσιφλικιοῦ τοῦ «συγ- γραφέα» μας].	μαντήιον ἐκ Βουτοῦς πόλιος
Μίλησε! τῆς λέει ὁ Ἀλέξαντρος ἀγριεμένος. Μίλα, τί εἶδες...	διάβαζε: «Μυκερίνος» Ὅμοια καθὼς ξαναρωτᾷται τὸ μαντήιο ὁ ἡροδότειος φερὰ. Εἶν' ἢ δεύτερον ἀπόκριση τοῦ	
Καὶ οὐδ' ἀπόσπευτε,		

ΠΛΑΣΚΟΒΙΤΗΣ Τὰ γλεμμένα Λυχνάρια	ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ	ΗΡΩΔΟΤΟΣ Ίστοριῶν Β 133
αὐτὸς τινάχτηκε ὀρθὸς τότε,	μαντείου:	ἐκ δὲ τοῦ χρηστηρίου αὐτῶ δεύ- τερα ἔλθειν λέγοντα τούτων εἴ- νεκα καὶ συνταχόνειν αὐτὸν τὸν βίον... κ. λ.
κ' ἢ μεγάλη κοῦπα τοῦ κρασιῦ κωλύστηκε στὸ χῶμα...	[πάλι... ἀνάμεσα στὰ δύο του χέρια τάχα; θάταν πολὺ ἐνδια- φέρον νὰ ξέρομε!]	πίνειν... κ. λ.
Μὰ ὁ παραδεισῖος τόπος	Πάλι τὸ:	
λές καὶ βούλιαξε ἀπὸ τότε πα- ράξενα...	: ἡ «εὐφορώτατη Αἴγυπτος» - τί ἄλλο;	
Χρόνια κακοσῆμαδα, γιατί ποτὲ δὲν ἔπαψαν [οἱ κρυ- φῆς κουβέντες, πὼς τάχα μιά κατάρα βαραινεῖ τούτα τὰ χῶ- ματα καὶ ὁ σπῆρος τους χωσιάζει μερικτὸ στὸν κάτω κόσμο!	Ναί, πολὺ παράξενα!.. 'Η ρ ο δ ὀ- τ ε ι α «παραξενώτατα»!.. Πάλι ὁ χρησμός:	δεῖν γὰρ Αἴγυπτον κακοῦσθαι...
"Ἐφαγχαν γὰρ τὰ μάτια ὀλοῦθε...	Κ' ἐδῶ δὲν ἄντεξε καὶ τόριξε ἀνε- πιτήδευτα στὸν εὐθὺ χρησμο- λογικὸ τόνο, ὅπου φωνάζει π ἰ ἄ τ ὺ... «δάνειο» ἀπ' τὸν πα- τέρα τῆς ἱστορίας!	
"Ἐ, Μόρου παλιογύφτισσα! φω- νάει στὸν ἀνεμο.	Καὶ φωνάζει — τοιοῦτον — καὶ ὁ ἄ' Ἀλέξανδρος - Μυκερίνος τοῦ Πλασκισοβίτη-μπαρμπακΗρό- δοτου:	
"Ὁ διάλογος θίχην σαγίνει τὰ κόκα- καλά σου!..	"Ὅπως ὁ Μυκερίνος κατὰ τοῦ χρησμοῦ:	δεῖν (ἐ)ποιή[σ]ατο πέμψαι ἐς τὸ μαντήιον τῶ θεῶ ὀνειδίσμα ἀντιμεμφόμενον... κ. λ.
Φτάσαν οἱ ἕστερες μέρες μου λοιπὸν, ἐ; [ ] Ἀκόμα ἔχουμε, ἔ- χουμε καιρὸ! τῆς μουμουρίζει παράξενα...	Δηλαδή, αὐτὸ θεὸς ἀδικεῖ τὸν εὐσεβέοντα Μυκερίνο - καὶ ἄρα «δὲν μπορεῖ νάναι θεὸς παρὰ διόλοσο!».. ("Ἔτσι παράγεται, μὲς στῆ... «λογοτεχνικὴ συνεί- δηση» τοῦ «δημιουργοῦ» μας, ἢ... «μετουσίωση» τοῦ κλεψι- μαϊκοῦ του!)	
"Ἐ γ ὦ θ ἄ με τ ρ ὦ τ ἰ ς μ ἔ- ρ ε ς μ ο υ δι π λ ἔ ς!	Καὶ ξέρετε γιὰ τί παράξενα;.. Γιατὶ ἐτοιμάζεται ὁ «δημιουργός» μας νὰ κολλήσῃ μὲ τὸ σάλιο τὸ πο- λὺ ἀνωτέρου τὸ νοῦ — καθαυτὸ ἐπικρα- τικῆς ποιότητος (ἐποχῆς πυρα- μίδων, καὶ νῶων Λουξὸρ καὶ Καρνάκ, μεγαλόπνοων!) — τοῦ δὲν κολλάει, ὡς ἐκ τούτου, «φυσικά», καὶ ἄρα τρέμει ὁ «δανειζόμενος», καὶ πάει νὰ παρασύρῃ ἐπιχειρηματο- λογικὰ τὸν ἀναγνώστη του (προϊδεάζοντάς) τον ἔτσι γιὰ τὸ «παράταιρο» (καὶ ὄλως ἄλ- λης ἐμπνευστικῆς πνοῆς) μὲ τὸ παράξενα!..	
	Δικιὰ μου ἡ ἀραίωση, γιὰτ' εἶναι ὁ «πυρήνας» τῆς κλο-	

<p>ΠΛΑΣΚΟΒΙΤΗΣ Τὰ κλεψίμμενα Λυχνάρια</p>	<p>ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ</p>	<p>ΗΡΟΔΟΤΟΣ Ἱστοριῶν B 133</p>
<p>Τίς νύχτες μου γιὰ μέρες! Θὰ δῆς!</p> <p>Λαμονικά σημάδια καὶ νυχτέρια μαθεύτηκαν γιὰ τὸ ταυρίκι τῶν Νικηφορέων. Τάχα νὰ τριγυροῦν ὁ ἀφέντης [,] νὰ τάχη [] διπλά καὶ τρίδιπλα μεροκάματα γιὰ νὰ δουλιέουν [] ὀλονυχτίς [] στὸ φῶς ἀπὸ μεγάλες λαμπὰδες δόφλογες καὶ λυχνάρια,</p> <p>ὥστε μήτε ἀπὸ τ' ἄγνο σκοτάδι τοῦ θεοῦ ν' ἀντικίβεται καθόλου τὸ ἔργο τῆς μέρας!</p> <p>Ὁ Ἀλέξαντρος ἀγροπνᾷει! Ὁ Ἀλέξαντρος μεταοἶε ἔσταις μέρες τῆς ζωῆς του διπλῆς!</p>	<p>π ἦς !.. Θὰ μετρήθῃ τις μέρες του, ὁ μικρὸς Ἀλέξαντρος τοῦ κυρίου μικροῦ Πλασκασοβίτη μας, διπλῆς, ὡς ὁ ἐπικῆς καὶ καθ' αὐτὸ περιμιτιβικῆς ἐνορμῆσεως φερῶν Μυκερῖνος [ποῦ γιὰ τάφο του ἱδρυσσε τὴν τρίτη ἀπ' τῆς μεγάλης πυραμίδος τῆς Γκιζας! (Τὶ μεγαλοπιάματα, ἔ, τῶν μικρῶν μας!.. "Ἄντε, τώρα, ὁ Ἀλεξάνκης, τοῦ κυρο-Σπύρου μας, νὰ φουσκῶνῃ καὶ νὰ παίρῃ στάση... «προϋδὸρμητου» τραγικοῦ φαραὸ τῆς Τρίτης Μεμφιτικῆς Δυναστείας!)] "Ὅπως ἀκριβῶς ὁ Μυκερῖνος, λοιπόν,</p> <p>"Ἡ, στήν Ἰωνικὴ τοῦ Ἡροδότου: ["Ὅπως τὸ διάβασε ἀκριβῶς (καὶ τὸ ζῆλεψε) ὁ ἀτάλαντος «συγγραφέας» μας, στὴ B 133 τῶν Ἱστοριῶν.]</p> <p>"Ὅθεν Εἶναι τό:</p> <p>Εἶναι ἀύτοῦσι τό: Καὶ πάλι στὸ διπλά εἶναι τό: Ἐπέτασε καὶ στὰ μεροκάματα! Εἶναι πάλι τό:</p> <p>Εἶναι ἀύτοῦσι τό:</p> <p>Καὶ τί νὰ πῆ τώρα κανεὶς γιὰ τῆς ἄθλιες αὐτῆς — αἰογοτεχνικώτατες» προφανῶς! — λαμπὰδες δόφλογες (!) τοῦ «δημιουργοῦ» μας; Νὰ τοῦ τίς χάριση — τέτοιαι... «γλωσσολαστικά» ἀριστουργήματα — βοήθειά του;..</p> <p>Κι ὅσο γιὰ τὸ πόσο, τάχα, «ἔργο τῆς μέρας» εἶναι τέτοιο ἔργο τοῦ διαβόλου, ὅπως μᾶς τόδωσε νὰ τὸ δοῦμε προηγουμένως - ἔ, τέτοιαι «λεπτομέρειαι» δὲ βασανίζουσι τοὺς «καταντούχους» μας σὰν τὸν κ. Πλασκασοβίτη!</p> <p>Περαιτέρω πιά, ὁ «πρατότυπος» μας «δημιουργός» δὲν ξέκολλάει ἀπ' τὸν Ἡρόδοτο, ἀφοῦ τόσο ἱδρυσσε βέβαια σία ν' ἀράξῃ μὴ χερὰ καὶ τρεῖς τρομάρες - τέτοια κούνια πού τὸν κούνας καὶ δὲν ξόπιναι.</p> <p>[Μυκερῖνος.] Εἶναι ἀύτοῦσι πάλι τό:</p> <p>Τόσο εὐτυχημένος εἶναι ὁ γρα-</p>	<p>Ἦνα οἱ δυόδεκα ἔεσα ἀντὶ ἐξ ἑτέων γένηται.</p> <p>αἱ νύκτες ἡμέραι ποιούμεναι.</p> <p>οὔτε ἡμέρας οὔτε νυκτὸς ἀνιέντα</p> <p>π λ α γ ὠ μ ε γ ο ν ἔ ξ τ ε τ ἂ ἔ λ ε α Ἦνα οἱ δυόδεκα [] ἀντὶ ἐξ...</p> <p>οὔτε ἡμέρας οὔτε νυκτὸς ἀνιέντα</p> <p>λ ὄ χ ν α ποιησάμενον πολλὰ, β- κως γίνονται νύξ, ἀν ἄ ψ α ν τ α α ἰ τ ἄ... ,</p> <p>οὔτε ἡμέρας οὔτε νυκτὸς ἀνιέντα</p> <p>Ἦνα οἱ δυόδεκα ἀντὶ ἐξ...</p>

<p>ΗΛΑΣΚΟΒΙΤΗΣ Τὰ κλεμμένα Λυχνάρια</p>	<p>ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ</p>	<p>ΗΡΩΔΟΤΟΣ Ἱστοριῶν Β 133</p>
<p>* Ἦταν μιὰ ξέφρενη σκέψη τούτη, νὰ φτιάξῃ καὶ τίς νύχτες του σέ μέρες!</p>	<p>φιάς μας πού κατάφερε («φυσικῶν τάχα») νὰ «κολλήσῃ» στὸ ζηλευτὸ ἀναφερόμενο ἀπὸ τὸν πατέρα τῆς Ἱστορίας περιστατικῶ, πού δὲν ξεκολλάει πιά ὁ ἀτάλαντος, καὶ τὸ γράφει καὶ τὸ ξαναγράφει — κι αὐτὸ κι ἄλλα τὰ παράλληλά του — δυὸ καὶ τρεῖς φορές ὡς τὸ τέλος τοῦ «πρωτοτυπώτατου» κατασκευασματός του :</p> <p>Νὰ το, καὶ δευτέρη φορά, τοῦτο, αὐτοῦ σιο :</p> <p>Κ' ἐπειδὴ δὲν εἶναι παρὰ τυπικὴ παραλλαγή τοῦ προηγούμενου — σὺν μεταίτις μέρες του διπλῆς — ἄρα τὸ χου με πρᾶγμα τι γιὰ τρίτη φορά ἤδη!</p>	<p>αἱ νύκτες ἡμέραι ποιεύμεναι.</p>
<p>Οἱ ἄνθρωποι δουλεύουν [] νυχτοήμερο</p> <p>καὶ τὰ λυχνάρια []</p>	<p>Τέταρτη φορά νυχτοήμεροεὶ κολλημένος ἀεκόλλητα στὸν Ἡρόδοτο!</p> <p>Ξανὰ καὶ τὰ λυχνάρια!.. Δὲν τὸν ἀφήνουν ἐκεῖνα τὰ ὠραιότερα λύχνα τοῦ πατέρα τῆς Ἱστορίας, χωρὶς ὅμως νὰ σκέφτεται ὁ ἀπρόσεχτος (κ' ἴσως καὶ μὲ πενιχρὴ ἀρχαιογνωσία): σὺν «λυχνάρια» στὸ ὑπαιθρο σβήνουν, μὲ τὸ παραμικρὸ φύσημα καὶ μιᾶς αὔρας, κι ἔτι λύχνον στ' Ἀρχαῖα σημαίνει καὶ λαμπάδα καὶ φανάρι, ἐνὺ «λυχνάρι» ἐμεῖς δὲν λέμε παρὰ τὸ οἰκτικὸ, τὸ (ἀδύναμο ν' ἀντέξῃ στὸν ἄερα) ἐσωσπιτικὸ φωτιστικὸ!.. Καί:</p>	<p>λὺχνα ποιησάμενον πολλά..</p>
<p>δαιμονίζονται [λοιπὸν, πού λέτε, τὰ λυχνάρια] ξημερώνοντας πάντα τὴ μέρα μέσα στοὺς ὄγκους τῆς οκοτεινιάς!</p> <p>— Ἀκόμα καὶ τούτῃ ἡ γουλιὰ δική μου!</p> <p>Ἔσο βαστοῦν τὰ λυχνάρια,</p> <p>ἐλπιδες κ' ἐρεθίσματα τοῦ κορμιοῦ...</p>	<p>Κ' εἶναι (γιὰ ποσοστὴ φορά;) τὸ ἴδιον:</p> <p>Πάλι τό:</p> <p>Καὶ δὲν εἶναι παρὰ πάλι τά:</p> <p>Εἶναι ἀκριβῶς τό:</p>	<p>αἱ νύκτες ἡμέραι ποιεύμεναι.</p> <p>πίνειν... κ. λ.</p> <p>λύχνα [] πολλά, [] ἀνάπαντα αὐτὰ πίνειν καὶ εἰπαθεῖν, []</p> <p>καὶ ἐνηβητήρια ἐπιτηδεύματα..</p>

Θέλει κανεὶς κι ἄλλες ἀποδείξεις; Ἄν τυχὸν θέλῃ ὁ ἴδιος ὁ τόσος ταλαντοῦχος στὰ δάνεια «ἤρωος» Πλασκάσοβιτης μας (καὶ φοβάμαι ἰσοβιτης σ' ἄλλων τῶν εἰδῶν τίς «πνευματικῆς») δουλεῖες κ' ὑποταγές, ὅσο ἀποδεικνύουν κι ἄλλα τ' ἄλλα του γραφτά, θὰ τοῦ δώσουμε κι ἄλλες. Νὰ κάμῃ ὑπομονή σ' ἄλλο τεῦχος. Σᾶς παραχαράμισα τὸ χῶρο γι' αὐτὸν ἐδῶ.

